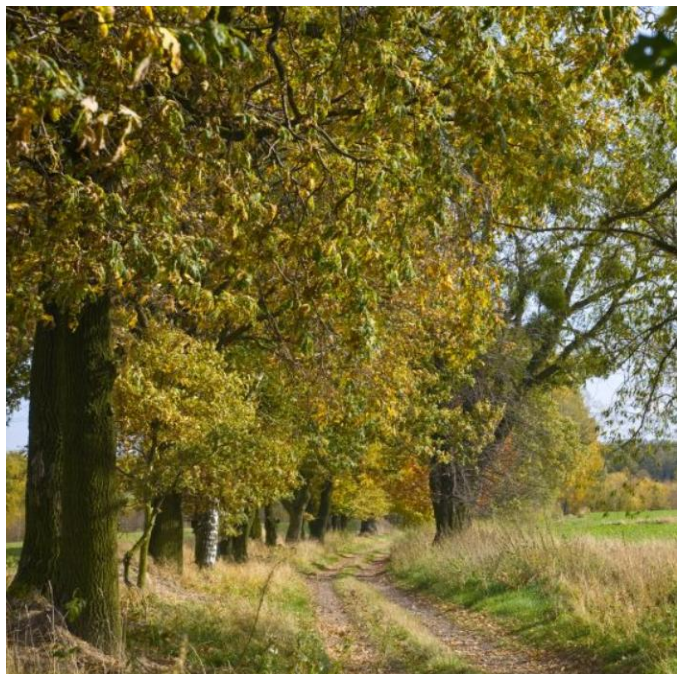




GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY KORNOWAC

Gmina Kornowac
ul. Raciborska 48
44-285 Kornowac



Spis treści

1. Streszczenie	5
2. Diagnoza zjawisk kryzysowych	6
2.1. Ogólna charakterystyka Gminy Kornowac	6
2.2. Obszar społeczny	12
2.2.1. Demografia	12
2.2.2. Pomoc społeczna	15
Ustawa o pomocy społecznej.....	15
Świadczenia rodzinne	17
Wsparcie alimentacyjne.....	20
Niepełnosprawność	21
Usługi opiekuńcze	21
2.2.3. Alkoholizm	22
2.2.4. Bezrobocie	23
2.2.5. Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym	24
2.2.6. Przestępczość.....	27
2.3. Obszar gospodarczy	31
2.4. Obszar środowiskowy	36
Opis stanu środowiska naturalnego.....	36
Obiekty i tereny chronione	37
2.5. Obszar techniczny Infrastruktura	40
Infrastruktura mieszkaniowa	40
Komunikacja – układ drogowy	42
Komunikacja – układ kolejowy	43
Komunikacja rowerowa	43
2.6. Obszar przestrzenno - funkcjonalny.....	44
Zaopatrzenie w wodę.....	44
Opis przestrzenny Gminy	44
Odprowadzenie i unieszkodliwienie ścieków	45
Struktura funkcjonalna Gminy	45
Kanalizacja deszczowa	46
Elektroenergetyka.....	46

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.....	47
Telekomunikacja	47
Gospodarka odpadami.....	47
Stan prawny gruntów.....	47
Jakość życia mieszkańców.....	47
Zaopatrzenie w ciepło i gaz.....	50
Analiza wskaźnikowa obszaru przestrzenno – funkcjonalnego Gminy Kornowac.....	50
2.12. Podsumowanie ankietyzacji	54
3. Wnioski z przeprowadzonej analizy danych.....	59
4. Metodologia	62
5. Delimitacja obszarów zdegradowanych.....	66
6. Delimitacja obszarów objętych rewitalizacją	71
6.1. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”	72
6.2. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”	76
6.3. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień”	80
6.4. Podsumowanie	83
7. Diagnoza pogłębiona.....	83
7.1. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”	83
7.2. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”	84
7.3. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień”	86
8. Wizja (planowany efekt rewitalizacji).....	87
9. Cel główny i cele strategiczne rewitalizacji podobszarów Gminy Kornowac.....	88
10. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	90
10.1. Zadania podstawowe	92
10.2. Zadania uzupełniające.....	111
10.3. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	121
10.4. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	123
11. Dokumenty planistyczne i strategiczne powiązane z problematyką rewitalizacji	129
11.1. Dokumenty na poziomie ponadlokalnym	129
11.2. Dokumenty na poziomie lokalnym.....	138
12. Finansowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac	151
13. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji	156
14. System zarządzania i monitoringu	160

14.1. Zarządzanie rewitalizacją w Gminie Kornowac	160
14.2. Monitoring i ocena.....	163
15. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	172
15.1. Wskazanie zakresu zmian w Planie Ogólnym Gminy.....	173
15.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany.....	173
15.3 Mechanizm wprowadzania zmian w dokumencie	173
16. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie kodeksu cywilnego	174
17. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji	175
18. Specjalna Strefa Rewitalizacji	175
19. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

1. Streszczenie

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowany terytorialnie, prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja ta odwołuje się do najważniejszych zasad skutecznej rewitalizacji. Przede wszystkim jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym, i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym. Z tego względu, nadawanie nowych funkcji, remonty lub modernizacja techniczna infrastruktury muszą stanowić jedynie narzędzie, a nie cel rewitalizacji.

Osią działań rewitalizacyjnych jest społeczność lokalna i jej potrzeby. Należy zapewnić włączenie wszystkich zainteresowanych (mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych) na każdym etapie programowania i realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ponieważ to ich ostatecznie będą dotyczyć rezultaty rewitalizacji. Dlatego też bez ich udziału nie uda się zapewnić trwałej poprawy obszaru. Podobnie konieczne jest, by działania rewitalizacyjne w Gminie nie były działaniami punktowymi, ale by ujęte były w ramy kompleksowego i zintegrowanego podmiotowo i przedmiotowo programu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Gminy Kornowac został opracowany na podstawie ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Stanowi on narzędzie umożliwiające prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji wyznaczonym uchwałą nr X.70.2025 Rady Gminy Kornowac z dnia 27 marca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kornowac. Jednocześnie pełni funkcję strategii IIT (innego instrumentu terytorialnego), wdrażanej po raz pierwszy w perspektywie finansowej Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w odniesieniu do przewidzianych w niej działań finansowych ze środków polityki spójności.

Gmina Kornowac położona jest na Wyżynie Śląskiej, w zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. Jej obszar zajmuje powierzchnię 26,3 km², z czego użytki rolne zajmują powierzchnię 2035 ha, na lasy przypada prawie 10% powierzchni Gminy. Liczba mieszkańców wynosi obecnie 4997 osób (osoby zameldowane – stan na 31.12.2023 r.). W skład Gminy wchodzi 5 sołectw: Kornowac, Kobyla, Łańce, Pogrzebień, Rzuchów. Gmina Kornowac od północy graniczy z Gminą Łyski, od południa z Gminą Lubomia, od zachodu z Raciborzem, z Pszowem i Rydułtowami od wschodu. Gmina Kornowac posiada korzystne położenie komunikacyjne. Jej tereny układają się wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 935 na trasie Racibórz - Rybnik - Pszczyna. w odległości ok. 30 km od Gminy przebiega autostrada A1. Gmina zlokalizowana jest w odległości ok. 18 km od przejścia granicznego z Republiką Czeską.

Liczba ludności przyjmuje trend wzrostowy. Zdecydowanie największą grupą wiekową na terenie Gminy są osoby w wieku 70+, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Niekorzystnym zjawiskiem, które w przyszłości może wpłynąć na depopulację Gminy jest stosunkowo niewielka liczba osób w wieku 0-24, która jest

mniej liczebna w stosunku do grupy wiekowej 25-45 lat. Ratunkiem dla Gminy mogą być nowi mieszkańcy, którzy będą migrować z terenu miast województwa śląskiego.

Przeprowadzona analiza danych pozwoliła na określenie następujących problemów, które występują na terenie Gminy Kornowac:

- starzejące się społeczeństwo,
- niski poziom uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym,
- niski wskaźnik przedsiębiorczości w stosunku do województwa i kraju,
- emisja liniowa i tzw. „niska emisja”, niedostateczne wykorzystanie OZE,
- niewystarczająca dostępność do sieci kanalizacyjnej, zły stan części dróg gminnych,
- duża ilość terenów wymagających zagospodarowania lub zmiany przeznaczenia,
- remont, modernizacja infrastruktury obiektów publicznych, brak opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat trzech.

Efektami realizacji projektu będzie:

- Ograniczenie zjawisk kryzysowych (społecznych, gospodarczych, środowiskowych i infrastrukturalnych).
- Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez inwestycje w infrastrukturę publiczną, drogi, usługi społeczne, kulturę i rekreację.
- Zwiększenie aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców.
- Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

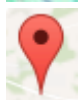
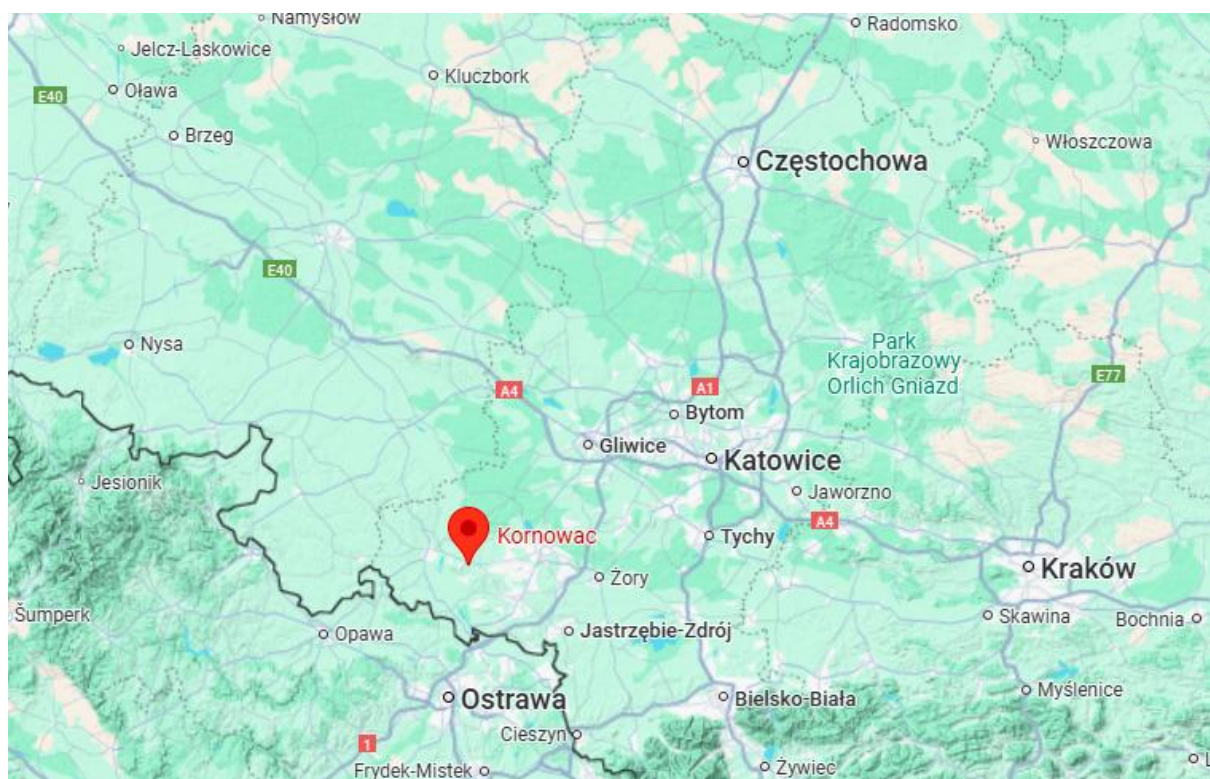
Obszary rewitalizacji: Wyznaczono podobszary w sołectwach Kornowac, Rzuchów i Pogrzebień, gdzie problemy kumulują się najmocniej.

2. Diagnoza zjawisk kryzysowych

2.1. Ogólna charakterystyka Gminy Kornowac

Gmina Kornowac położona jest na Wyżynie Śląskiej, w zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego. Jej obszar zajmuje powierzchnię 26,3 km², z czego użytki rolne zajmują powierzchnię 2035 ha, na lasy przypada prawie 10% powierzchni Gminy. Liczba mieszkańców wynosi obecnie 4997 osób (osoby zameldowane). W skład Gminy wchodzi 5 sołectw: Kornowac, Kobyla, Łańce, Pogrzebień, Rzuchów. Gmina Kornowac od północy graniczy z Gminą Lyski, od południa z Gminą Lubomia, od zachodu z Raciborzem, z Pszowem i Rydułtowami od wschodu. Gmina Kornowac posiada korzystne położenie komunikacyjne. Jej tereny układają się wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 935 na trasie Racibórz - Rybnik - Pszczyna. w odległości ok. 30 km od Gminy przebiega autostrada A1. Gmina zlokalizowana jest w odległości ok. 18 km od przejścia granicznego z Republiką Czeską.

Mapa 1 Lokalizacja Gminy Kornowac na tle województwa śląskiego



- Lokalizacja Gminy

Źródło: Google Maps

Gmina Kornowac powstała 1 stycznia 1973 r. w jej skład weszło wtedy 7 sołectw: Kornowac, Pogrzebień, Rzuchów, Łańce, Kobyla, Brzezina/Odrą i Pstrążna. W czerwcu 1976 r. z Gminy wyłączono sołectwo Brzezina, które zostało przyłączone do Raciborza. Od 1 lutego 1977 r. Gminę Kornowac połączono z Gminą Lyski. Na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19.12.1992 r. utworzono ponownie Gminę Kornowac, która zaczęła działać od 01.01.1993 r. Obecnie w jej skład wchodzi 5 sołectw: Kornowac, Kobyla, Łańce, Pogrzebień i Rzuchów, których opis przedstawiono poniżej:

Kobyla

Miejscowość położona jest 2 kilometry na północny zachód od Kornowaca, wysoko nad doliną Odry, dochodząca w niektórych miejscach do 100 metrów o przepięknym malowniczym położeniu. W Kobylu można oglądać panoramę miasta Raciborza i okolic położonych na zachód i północ od miasta, ze wzgórzami łubowickimi oraz Górą Św. Anny. Przez wieś przepływa potok Bodek oraz kilka mniejszych cieków wodnych. Nazwa miejscowości wywodzi się według podania od księżęcej stadniny wypasającej konie na tutejszych łąkach. Wzmiankowana po raz pierwszy pod nazwą Cobela w 1272 roku w wykazie kasztelanii raciborskiej. W 1612 roku miasto Racibórz, zgodnie z nadanym mu urbarzem piwnym, miało prawo wyłącznego wyszynku swojego piwa w karczmie w Kobylu. Wojska Jana III Sobieskiego idąc na odsiecz Wiednia miały obozować między Kobylą, a Budzinem. Kościół pw. Niepokalanego Serca Maryi znajdujący się w Kobylu ma jedną nawę, z wieżą w części przedniej, pokrytą płaskim dachem z baniastym hełmem. Budowę świątyni rozpoczęto w 1935 roku, natomiast poświęcenia dokonano w 1940 roku.

Cmentarz parafialny ulokowany jest przy ul. Kościelnej. Na nekropolii znajduje się pomnik ku czci poległych w walkach wyzwoleniczych podczas powstań śląskich oraz w obozach koncentracyjnych, a także grób w którym są pochowani żołnierze niemieccy, którzy zginęli na tym terenie podczas II Wojny Światowej.

Mapa 2 Położenie sołectwa w Gminie Kornowac



Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18750/kobyla>

Kornowac

Miejscowość jest położona wysoko nad doliną Odry, dochodząca w niektórych miejscach do 100 metrów w terenie pagórkowatym. Nazwa miejscowości, według podania wywodzi się z imiona Garo i Vac - braci, którzy tutaj osiedlili się lub od słowa koronaciec - czyli w kształcie korony. Wzmiankowana około roku 1300. W 1308 roku jako Coronovatiz oraz Wurndorf nadana przez księcia Leszka w posiadanie dziedziczne klasztorowi dominikanek w Raciborzu.

Charakterystyczne zabytkowe budowle to:

- Budynek wzniesiony w 1902 r. z przeznaczeniem na szkołę i jako szkoła funkcjonował do 1970 r. Później w budynku mieściła się świetlica i przedszkole. W 1993 r. budynek zaadoptowany na siedzibę Urzędu Gminy Kornowac;
- Kapliczka św. Jana, zwana Świyntyjon - pochodzi z XIX wieku murowana w stylu neogotyckim z wieżyczką zakończoną iglicą w kształcie ostrosłupa, przedsionek z ostrołukowo zamkniętym wejściem, w środku znajduje się figura św. Jana Nepomucena.

Mapa 3 Położenie sołectwa w Gminie Kornowac



Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18751/kornowac>

Łańce

Miejscowość jest położona na terenie wyniesionym około 100 m ponad dolinę Odry. Nazwa miejscowości wywodzi się od łanu - miary obszaru ziemi nadawanej osadnikowi, który płacił czynsz. Wioska wzmiankowana w 1454 i 1479 roku jako Lanczuow. W końcu XVII wieku właścicielem wsi został Jan Fryderyk Kotuliński, który zapisał klasztorowi ojców Franciszkanów znaczne fundacje i zobowiązał swoich potomków oraz przyszłych właścicieli do rocznych danin na rzecz wspólnoty zakonnej.

Zabytki - kapliczka - domkowa, zbudowana na początku XIX wieku na planie prostokąta z dwuspadowym dachem, z wieżyczką nakrytą stożkowatym dachem zwieńczonym krzyżykiem.

Mapa 4 Położenie sołectwa w Gminie Kornowac



Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18752/lance>

Pogrzebień

Pogrzebień (niem. Pogrzebin) – w latach 1945–54 siedziba Gminy Pogrzebień. Miejscowość jest położona wysoko nad doliną rzeki Odry, dochodząca w niektórych miejscach do 100 metrów, o malowniczym położeniu, z wieloma punktami widokowymi: panoramą doliny Odry z pocysterskimi stawami Wielikąt, na tle wyłaniającego się Beskidu Śląskiego z Łysą Górą po jednej stronie, a po drugiej stronie Górami Opawskimi. Od 1313 roku wieś należała do klasztoru Dominikanek jako wiano księżnej Ofki. W 1800 roku dobra nabył Jan Nepomucen Larisch, ojciec Luizy, która wyszła za mąż za Josepha von Eichendorffa, a w 1882 roku dobra nabył Artur von Baildon.

Najważniejszym zabytkiem jest **pałac w Pogrzebieniu**, który należał do rodziny Larishów, a w 1882 roku Artur von Baildon zakupił ten obiekt dla swojego jedyne go syna, pałac stał się posiadłością rodziny von Baildon. W latach 1885 – 1887 pałac został przebudowany. W 1930 roku posiadłość przejął zakon Salezjanów. W latach II Wojny Światowej w pałacu na krótko utworzono obóz przejściowy dla reemigrantów niemieckich z Besarabii oraz Bukowiny. Następnie utworzono obóz dla ludności polskiej – Polenlager 82, który z kolei stał się obozem dla dzieci, tzw. Kinderlager. Obecnie w pałacu jest klasztor sióstr Salezjanek, które nabyły go w 1946 r.

Kościół pw. św. Bartłomieja. Wybudowany w 1851 roku, w stylu neoromańskim, ale prawdopodobnie swoimi początkami sięga XIV wieku, przebudowany w latach 1955 - 1960, przed wejściem znajduje się sarkofag z ciałem Służebniczki Bożej Siostry Laury Meozzi.

Kapliczka Świnty Jon zbudowana w 1930 roku na planie sześciokąta foremne go, jest drewniana, polichromowana. Drzwi i okna są zamknięte ostrołukowo i przeszlone, a dach jest sześciopółaciowy, dzwonowy, podbity blachą i zwieńczony kulą z krzyżem. Wewnątrz znajduje się polichromowana rzeźba św. Jana Nepomucena z XVIII wieku oraz tabliczka erekcyjna dawnego fundatora kapliczki – Halacza.

Mapa 5 Położenie sołectwa w Gminie Kornowac



Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18753/pogrzebien>

Rzuchów

Miejscowość Rzuchów jest położona wysoko nad doliną Odry, w przepięknym malowniczym otoczeniu lasów i stawów. Wioska wzmiankowana w 1479 roku jako własność rodu Rzuchowskich. W 1603 roku była w rękach Jana Szeligi, a jeden z jego potomków – Wacław Scheliga – był kanclerzem cesarskim. Od końca XVII wieku miejscowość przechodziła z rąk do rąk, a jej właścicielami byli m.in. Albert von Troppau, Gustaw Schön oraz Heinrich Himmel Franiczek.

Najważniejszym zabytkiem Rzuchowa jest **pałac, zbudowany w latach osiemdziesiątych XIX wieku przez Heinricha Himmla**, który był jego pierwszym właścicielem, po nim przejął go Joachim von Klützw. Po II wojnie światowej został zniszczony, a jego odnowy dokonało Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, bowiem do 1995 roku był siedzibą państwowego domu dziecka. Obecnie znajduje się w rękach kolejnego właściciela prywatnego i stopniowo podlega renowacji. Pałac otoczony parkiem z licznym drzewostanem oraz jedynym w Gminie pomnikiem przyrody – dębem szypułkowym liczącym około 250 lat.

Oprócz pałacu w miejscowości można zobaczyć kapliczkę św. Augustyna oraz Kościół pw. św. Krzysztofa, który został zbudowany staraniem proboszcza Krzysztofa Spyry z ofiar mieszkańców parafii Pstrążna i Poświęcony 9.06.1998 r. przez Arcybiskupa Damiana Zimonia.

Miejsca pamięci: kapliczka przy wejściu do parku – upamiętnia Wincentego Kocura, Alfonsa Strączka i Romana Prefeta poległych w walkach o wyzwolenie ziemi śląskiej w III Powstaniu Śląskim.

Mapa 6 Położenie sołectwa w Gminie Kornowac



Źródło: <http://kornowac.pl/cms/18754/rzuchow>

2.2 Obszar społeczny

2.2.1. Demografia

Poniżej przedstawiono dane dotyczące ludności Gminy Kornowac:

Tabela 1 Dane dotyczące ludności Gminy Kornowac

Jednostka miary	2010	2015	2020	2021	2022
osoba	4 940	5 139	5 161	5 114	5 108
mężczyźni	2 432	2 529	2 533	2 520	2 522
kobiety	2 508	2 610	2 628	2 594	2 586

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Według danych GUS na koniec 2022 roku Gminę Kornowac zamieszkiwało łącznie 5 108 osób w tym 2522 mężczyzn i 2586 kobiet co stanowiło odpowiednio 49,4% i 50,6%. Liczba ludności na terenie Gminy systematycznie rośnie (trend rosnący w okresie od 2010 roku) co jest sprzeczne z trendami demograficznymi województwa śląskiego i Polski ogółem. Wzrost liczby ludności związany jest z przenoszeniem się mieszkańców z terenów miejskich na tereny wiejskie, jednakże w ostatnich dwóch latach nieznacznie zmniejszyła się liczba mieszkańców.

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” Gmina Kornowac charakteryzuje się korzystnymi uwarunkowaniami demograficznymi. Jest to jedna z najbardziej zaludnionych gmin powiatu raciborskiego o średniej gęstości zaludnienia przekraczającej średnią krajową (na 1km² przypada 197 mieszkańców. Gęstość zaludnienia w Polsce wynosi 123 osoby/km²). Pomimo, iż obecnie notowany jest ujemny przyrost naturalny, może to być chwilowa tendencja spadkowa będąca efektem wysokiej śmiertelności w wyniku pandemii COVID-19 (jeszcze w 2019 miał miejsce dodatni przyrost naturalny). Co istotne, w Gminie obserwuje się stopniowy przyrost liczby mieszkańców, wynikający m.in. z dużej liczby zarejestrowanych zameldowań w porównaniu do liczby wymeldowań – jest to Gmina o najwyższym saldzie migracji w powiecie raciborskim (+46 osób). Struktura demograficzna w podziale na płeć cechuje się podobną liczbą kobiet i mężczyzn. Duża liczba osób

w wieku poprodukcyjnym w stosunku do liczby osób młodych wskazuje na stopniowo starzejące się społeczeństwo.

Ze wzrostem ludności związany jest wzrost gęstości zaludnienia. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane:

Tabela 2 Dane dotyczące gęstości zaludnienia

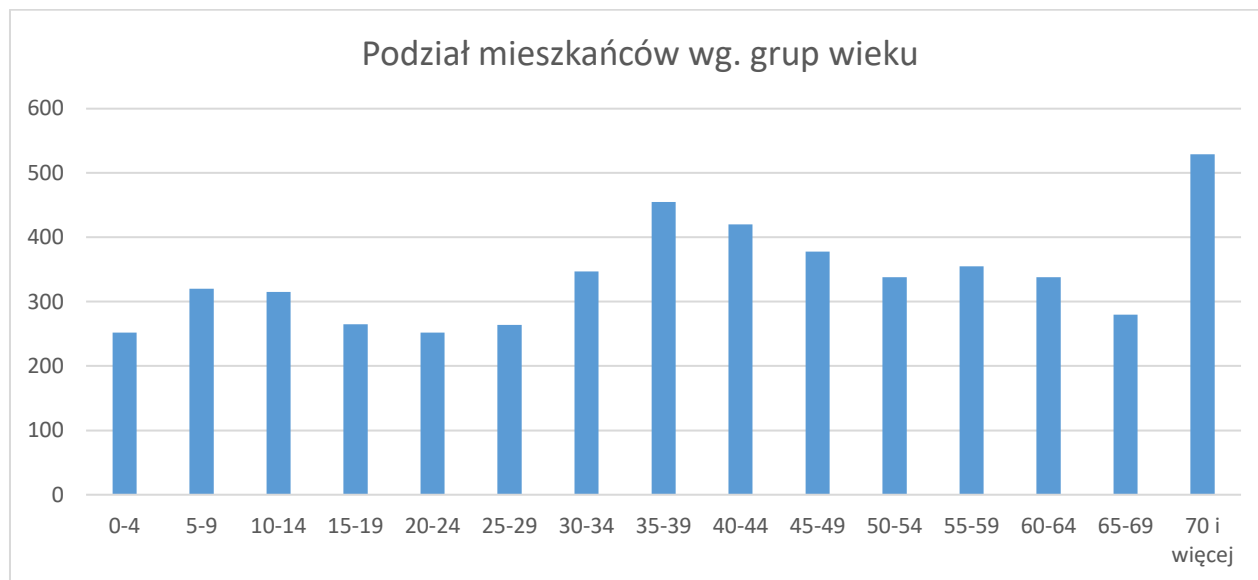
Jednostka miary	2010	2015	2020	2021	2022	2023
Osoba - ludność na 1 km²	188,5	196,1	197,0	195,2	195,0	-
Osoba - zmiana liczby	19,8	17,0	1,2	-9,1	-1,2	-

<i>ludności na 1000 mieszkańców</i>						
---	--	--	--	--	--	--

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Poniżej przedstawiono podział ludności wg. grup wieku na terenie Gminy Kornowac:

Wykres 1 Podział ludności wg. grup wieku



Źródło: Bank Danych Lokalnych

Zdecydowanie największą grupą wiekową na terenie Gminy są osoby w wieku 70+, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Niekorzystnym zjawiskiem które w przyszłości może wpłynąć na depopulację Gminy jest stosunkowo niewielka liczba osób w wieku 0-24, która jest mniej liczebna w stosunku do grupy wiekowej 25-45 lat. Ratunkiem dla Gminy mogą być nowi mieszkańcy, którzy będą migrować z terenu miast województwa śląskiego.

W oparciu o dane Głównego Urzędu Statystycznego poniżej przedstawiono prognozy liczby ludności do roku 2030 na terenie Gminy Kornowac. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane:

Tabela 3 Prognoza liczby mieszkańców Gminy Kornowac do roku 2030.

Wiek	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Zmiana (%)
Ogółem	5 324	5 341	5 358	5 374	5 390	5 406	5 424	1,88%
<i>przedprodukcyjny</i>	1 044	1 053	1 038	1 023	1 004	1 010	994	-4,79%
<i>produkcyjny</i>	3 228	3 214	3 224	3 233	3 253	3 245	3 264	1,12%
<i>mobilny</i>	1 954	1 924	1 907	1 901	1 900	1 863	1 855	-5,07%
<i>niemobilny</i>	1 274	1 290	1 317	1 332	1 353	1 382	1 409	10,60%
<i>poprodukcyjny</i>	1 052	1 074	1 096	1 118	1 133	1 151	1 166	10,84%
0-14	853	839	847	828	806	797	781	-8,44%
15-59	3 260	3 277	3 256	3 265	3 286	3 292	3 295	1,07%

60+	1 211	1 225	1 255	1 281	1 298	1 317	1 348	11,31%
15-64	3 603	3 611	3 600	3 621	3 633	3 639	3 657	1,50%
65+	868	891	911	925	951	970	986	13,59%
80+	213	201	193	190	190	209	219	2,82%

Źródło: Bank Danych Lokalnych

Przedstawione powyżej dane dotyczące prognozy liczby mieszkańców cechują się tendencją wzrostową. Według przyjętego scenariusza szacuje się, że liczba mieszkańców do końca 2030 roku wzrośnie o ok. 1,88%. Pozytywnym zjawiskiem jest udział mieszkańców w wieku produkcyjnych (+1,12%), niekorzystnym zjawiskiem jest wzrost o 10,60% mieszkańców w grupie osób niemobilnych. Niekorzystny jest również wzrost liczby mieszkańców w grupach wiekowych 60+ (+ 11,31%), 65+ (+13,59%) oraz 80+ (wzrost o 2,82%) oraz spadek liczby mieszkańców w grupie wiekowej 0-14 (-8,44%).

Na potrzeby opracowania diagnozy i wyznaczenia obszarów kryzysowych dokonano podziału Gminy na następujące obszary:

Tabela 4 Podział Gminy na obszary – liczba mieszkańców zamieszkujących poszczególne sołectwa

Kategoria danych	Liczba osób zameldowanych na pobyt stały		
Rok	2021	2022	2023
Razem	4989	4975	4997
<i>Kobyła [0216332]</i>	1144	1145	1150
<i>Kornowac [0216349]</i>	870	856	858
<i>Łańce [0216409]</i>	628	623	631
<i>Pogrzebień [0216444]</i>	1281	1286	1281
<i>Rzuchów [0216504]</i>	1066	1065	1077

Tabela 5 Procentowy udział mieszkańców Gminy

Kategoria danych	Podział mieszkańców na sołectwa	
Rok	2023	2023
Razem	4997	100,00%
<i>Kobyła [0216332]</i>	1150	23,01%
<i>Kornowac [0216349]</i>	858	17,17%
<i>Łańce [0216409]</i>	631	12,63%
<i>Pogrzebień [0216444]</i>	1281	25,64%
<i>Rzuchów [0216504]</i>	1077	21,55%

Źródło: Gmina Kornowac

Przedstawiony powyżej podział jest tożsamy z podziałem Gminy na sołectwa. Pod względem ilościowym największą grupą mieszkańców charakteryzuje się sołectwo „Pogrzebień”, które zamieszkiwane jest przez 25,64% mieszkańców Gminy.

Poszczególne sołectwa, na które została podzielona Gmina Kornowac charakteryzują się następującą powierzchnią:

Tabela 6 Powierzchnia poszczególnych obszarów Gminy

Miejscowość	Powierzchnia (ha)	%
<i>Kobyła</i>	448	17,10%
<i>Kornowac</i>	483	18,44%
<i>Łańce</i>	554	21,15%
<i>Pogrzebień</i>	443	16,91%
<i>Rzuchów</i>	692	26,41%
RAZEM	2620	100,00%

Źródło: Gmina Kornowac

Pod względem powierzchni największym obszarem jest sołectwo „Rzuchów” które zajmuje 26,41% powierzchni całej Gminy.

2.2.2. Pomoc społeczna

Na obszarze Gminy funkcjonuje Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS), będący jednostką organizacyjną Gminy powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Terenem działania Ośrodka jest obszar Gminy Kornowac.

Podstawowym celem i zadaniem Ośrodka jest udzielanie pomocy społecznej mającej na celu umożliwianie rodzinom i osobom przezwyciężenie trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadającym godności człowieka, wspieranie osób i rodzin podlegających wykluczeniu społecznemu i znajdujących się w trudnej sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Ustawa o pomocy społecznej

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców.

Tabela 7 Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Pomoc społeczna		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	7,07	6,58	7,16
Kobyła [0216332]	1150	0,87	0,78	1,13
Kornowac [0216349]	858	1,05	1,75	1,05
Łańce [0216409]	631	2,22	0,63	0,79
Pogrzebień [0216444]	1281	0,70	1,56	1,41
Rzuchów [0216504]	1077	2,23	1,86	2,79
Średnia		1,41	1,32	1,43

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

Powyższe dane w okresie 2021 - 2023 wskazują na niewielki wzrost ilości mieszkańców, którym udzielane jest wsparcie. Wzrost w okresie 2021 - 2023 wyniósł ok. 12 %. Najwięcej osób objętych wsparciem zamieszkiwało na terenie sołectwa Rzuchów.

Wsparciem powyżej średniej gminnej cechowało się sołectwo Rzuchów.

Poniżej przedstawiono dane statystyczne dotyczące grup wiekowych korzystających z pomocy społecznej na podstawie ustawy o pomocy społecznej:

Tabela 8 Dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej – osoby powyżej 25 roku życia - w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Do 25 lat		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,62	1,78	0,65
Kobyła [0216332]	1150	0,35	0,00	0,00
Kornowac [0216349]	858	0,35	0,35	0,12
Łańce [0216409]	631	0,32	0,16	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,23	0,62	0,00
Rzuchów [0216504]	1077	0,37	0,65	0,37
Średnia		0,32	0,36	0,13

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba osób w grupie wiekowej do 25 roku życia korzystająca z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej spadła z 16 do 6 osób. Najwięcej osób w analizowanej grupie wiekowej zamieszkiwało sołectwo Rzuchów. Największym udziałem w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy cechowało się sołectwo Łańce i Rzuchów (przekroczenie średniej w ujęciu całej Gminy).

Tabela 9 Dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej – osoby w grupie wiekowej 60+ - w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	60 plus		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,35	1,41	1,17
Kobyła [0216332]	1150	0,17	0,17	0,17
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,23	0,12
Łańce [0216409]	631	0,48	0,32	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	0,23	0,31	0,23
Rzuchów [0216504]	1077	0,46	0,37	0,65
Średnia		0,27	0,28	0,23

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba osób w grupie wiekowej 60 plus korzystająca z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej nie zmieniła się (13 osób), co w obliczu starzejącego się społeczeństwa jest zjawiskiem pozytywnym. Najwięcej osób w analizowanej grupie wiekowej zamieszkiwało sołectwo Rzuchów. Największym udziałem w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy cechowało się również sołectwo Rzuchów (przekroczenie średniej w ujęciu całej Gminy).

W chwili obecnej na terenie Gminy usługi społeczne są niedostatecznie rozwinięte (Gmina Kornowac oczekuje na rozstrzygnięcie naboru w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 Priorytet FESL.07.00-Fundusze Europejskie dla społeczeństwa dla Działania: FESL.07.04-Usługi społeczne. Wniosek ten zawiera koncepcję utworzenia Klubu seniora wraz zwiększeniem oferty usług społecznych w Gminie.)

Złożony wniosek jest odpowiedzią na konieczność realizacji działań nakierowanych na wzrost ilości i zaspokojenie potrzeb mieszkańców w zakresie usług społecznych. Usługi opiekuńcze w tym usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania nie są świadczone w dostatecznym stopniu. Funkcjonuje wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego.

Tabela 10 Dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie na podstawie ustawy o pomocy społecznej –osoby samotnie wychowujące dziecko - w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Samotnie wychowujący – pomoc społeczna		
		2021	2022	2023
Razem	4997	0,34	0,55	0,80
Kobyła [0216332]	1150	0,00	0,00	0,00
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,12	0,12
Łańce [0216409]	631	0,16	0,00	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,00	0,16	0,16
Rzuchów [0216504]	1077	0,19	0,28	0,37
Średnia		0,07	0,11	0,16

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba osób samotnie wychowująca dzieci korzystająca z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej wzrosła z 3 do 8 osób, co jest zjawiskiem negatywnym. Najwięcej osób w analizowanej grupie wiekowej zamieszkiwało sołectwo Rzuchów. Największym udziałem w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy cechowało się również sołectwo Rzuchów (przekroczenie średniej w ujęciu całej Gminy).

Świadczenia rodzinne

Przeanalizowane dane za okres 2021 - 2023 wskazują na spadek ilości osób, którym udzielono wsparcia w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane statystyczne:

Tabela 11 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych – zasiłek rodzinny na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.
Rok	2023
Razem	4997
Kobyła [0216332]	1150
Kornowac [0216349]	858
Łańce [0216409]	631
Pogrzebień [0216444]	1281
Rzuchów [0216504]	1077

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających zmniejszyła się z 81 do 44 co oznacza poprawę sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – spadek ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 45%. Największym wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowało się sołectwo Kornowac, które przekroczyło średnią wartość w ujęciu całej Gminy.

Tabela 12 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych – świadczenia rodzicielskie

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Świadczenie rodzicielskie		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,61	1,39	1,19
Kobyła [0216332]	1150	0,35	0,26	0,26
Kornowac [0216349]	858	0,12	0,23	0,35
Łańce [0216409]	631	0,32	0,32	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	0,55	0,39	0,39
Rzuchów [0216504]	1077	0,28	0,19	0,19
Średnia		0,32	0,28	0,24

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających zmniejszyła się z 17 do 13, co oznacza poprawę sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – spadek ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 24%. Największym wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowało się sołectwo Kornowac i Pogrzebień, które przekroczyło średnią wartość w ujęciu całej Gminy.

Tabela 13 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych –świadczenia pielęgnacyjne w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Świadczenie pielęgnacyjne		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	2,34	0,87	1,47
Kobyła [0216332]	1150	0,43	0,26	0,35
Kornowac [0216349]	858	0,93	0,35	0,47
Łańce [0216409]	631	0,32	0,00	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,47	0,08	0,31
Rzuchów [0216504]	1077	0,19	0,19	0,19
Średnia		0,47	0,17	0,29

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających zmniejszyła się z 23 do 9, co oznacza poprawę sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – spadek ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 35%. Największym wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowały się sołectwa Kornowac, Kobyła i Pogrzebień.

Tabela 14 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych –zasilek pielęgnacyjny

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Zasilek pielęgnacyjny		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	2,71	3,56	4,89
Kobyła [0216332]	1150	0,96	1,22	0,61
Kornowac [0216349]	858	0,47	0,70	1,28
Łańce [0216409]	631	0,63	0,63	0,63
Pogrzebień [0216444]	1281	0,47	0,55	1,25
Rzuchów [0216504]	1077	0,19	0,46	1,11
Średnia		0,54	0,71	0,98

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających zwiększyła się z 27 do 50, co oznacza pogorszenie sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – wzrost ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 84%. Największym wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowało się sołectwo Kornowac, Pogrzebień i Rzuchów, które przekroczyły średnią wartość w ujęciu całej Gminy.

Mając na celu określenie obszarów cechujących się problemami w sferze społecznej opracowano wskaźnik nr 2 pn.: „Wskaźnik 2 Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach

rodzinnych) na 100 mieszkańców”, który mierzy pomoc udzielą w ramach ustawy i obejmuje następujące świadczenia w przeliczeniu na 100 mieszkańców każdego z sołectw:

- Zasiłek rodzinny;
- Świadczenie rodzicielskie;
- Świadczenie pielęgnacyjne;
- Zasiłek pielęgnacyjny;
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Tabela 15 Liczba osób którym udzielano wsparcia na podst. ustawy o świadczeniach rodzinnych – liczba osobo świadczeń

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba osobo świadczeń		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	18,20	16,21	13,78
Kobyła [0216332]	1150	3,65	3,22	2,17
Kornowac [0216349]	858	3,50	3,73	4,31
Łańce [0216409]	631	4,60	2,85	1,74
Pogrzebień [0216444]	1281	4,14	3,43	3,04
Rzuchów [0216504]	1077	2,32	2,97	2,51
Średnia		3,64	3,24	2,76

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

Biorąc pod uwagę świadczenia udzielane na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców sołectwa największe wsparcie kierowane jest do mieszkańców sołectwa Kornowac oraz sołectwa Pogrzebień. W ujęciu całej Gminy udzielane wsparcie w latach 2021 – 2023 spadło o około 22% co jest zjawiskiem pozytywnym. Spadło wsparcie w ramach każdego świadczenia za wyjątkiem świadczenia pielęgnacyjnego, co jest związane ze starzeniem się społeczeństwa.

Wsparcie alimentacyjne

Mieszkańcom Gminy udzielane jest również wsparcie alimentacyjne. W okresie 2021 – 2023 liczba osób którym udzielono wsparcia zwiększyła się nieznane bo z 15 do 18 osób. Najwięcej osób którym udzielono wsparcia zamieszkuje w sołectwie Kobyła (dane za 2023 rok). W przeliczeniu na 100 mieszkańców największe wsparcie udzielone zostało mieszkańcom sołectw Kobyła i Kornowac. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane statystyczne w ujęciu ilościowym, jak i w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Tabela 16 Dane dotyczące liczby osób, którym udzielane jest wsparcie alimentacyjne

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Uprawnieni do alimentacji		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,41	1,30	1,71
Kobyła [0216332]	1150	0,61	0,26*	0,96
Kornowac [0216349]	858	0,12	0,35	0,35

Łańce [0216409]	631	0,16	0,16	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,16	0,16	0,16
Rzuchów [0216504]	1077	0,37	0,37	0,09
Średnia		0,28	0,26	0,34

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

*wartości zaokrąglone do dwóch miejsc po przecinku.

Niepełnosprawność

Analizując liczbę osób z niepełnosprawnościami, którym udzielane jest wsparcie można zauważyć, że w okresie 2021 - 2023 nastąpił wzrost liczebności omawianej grupy o ok. 33%, co jest zjawiskiem negatywnym. Największa liczba osób z niepełnosprawnościami zamieszkiwała sołectwo Rzuchów, natomiast w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób z niepełnosprawnościami zamieszkiwało sołectwo Łańce i Rzuchów. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane statystyczne.

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (ilość z niepełnosprawnościami) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców.

Tabela 17 Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Niepełnosprawność		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,69	2,46	2,46
Kobyła [0216332]	1150	0,26	0,35	0,35
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,35	0,23
Łańce [0216409]	631	0,16	0,63	0,63
Pogrzebień [0216444]	1281	0,16	0,39	0,31
Rzuchów [0216504]	1077	1,11	0,74	0,93
Średnia		0,34	0,49	0,49

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

Usługi opiekuńcze

Analizując dane dotyczące usług opiekuńczych świadczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kornowacu w okresie od 2021 do 2023 można zauważyć, że liczba osób korzystających z pomocy spadła blisko o połowę. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych jest praktycznie taka sama w poszczególnych sołectwach. Najlepiej sytuacja przedstawia się w Kornowacu i Łańcach gdzie nie ma osób, które potrzebują tego typu usług. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających z usług opiekuńczych zamieszkuje kolejno w Rzuchowie, Pogrzebieniu i Kobylu.

Tabela 18 Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Usługi opiekuńcze		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,08	0,82	0,52
Kobyła [0216332]	1150	0,35	0,26	0,17
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,00	0,00
Łańce [0216409]	631	0,32	0,16	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	0,23	0,31	0,16
Rzuchów [0216504]	1077	0,19	0,09	0,19
Średnia		0,22	0,16	0,10

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych OPS Gminy Kornowac

2.2.3. Alkoholizm

Mając na celu określenie obszarów na terenie Gminy Kornowac, które cechują się współczynnikiem osób z problemem alkoholowym wykorzystano dane Gminnej Komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych w Gminie Kornowac.

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (ilość osób z problemem alkoholowym) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców.

Tabela 19 Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	1,11	0,79	0,60
Kobyła [0216332]	1150	0,09	0,17	0,00
Kornowac [0216349]	858	0,35	0,12	0,12
Łańce [0216409]	631	0,16	0,16	0,16
Pogrzebień [0216444]	1281	0,23	0,16	0,23
Rzuchów [0216504]	1077	0,28	0,19	0,09
Średnia		0,22	0,16	0,12

Źródło: Gminna Komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych

Przedstawione dane statystyczne wskazują, że w analizowanym okresie 2021 – 2023 spadła liczba spraw prowadzonych przez GKRPA z 11 w roku 2021 do 6 w roku 2023, co stanowi spadek blisko o połowę. Jest to zjawisko pozytywne, jednakże należy pamiętać, że dane nie obejmują wszystkich mieszkańców Gminy z problemem alkoholowym.

Analiza danych wskazuje, że liczba osób z problemem alkoholowym w przeliczeniu na 100 mieszkańców przekroczona jest w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Łańce,
- Pogrzebień.

Wskaźnik najniższe wartości osiąga na terenie sołectwa Kobyla.

2.2.4. Bezrobocie

Na koniec 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie raciborskim wynosiła 3,3%. W analogicznym okresie stopa bezrobocia w ujęciu województwa wynosiła 3,6%, a w skali kraju 5,1%. Według stanu na 30.04.2024 w Gminie Kornowac bezrobotnych było 41 osób w tym 26 kobiet. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane dotyczące bezrobocia dla poszczególnych sołectw Gminy Kornowac:

Tabela 20 Liczba bezrobotnych w okresie 2021 – 2023

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba osób bezrobotnych		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	67	46	48
Kobyla [0216332]	1150	12	8	10
Kornowac [0216349]	858	14	11	6
Łańce [0216409]	631	12	7	8
Pogrzebień [0216444]	1281	12	7	10
Rzuchów [0216504]	1077	17	13	14

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych PUP Racibórz.

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (ilość osób bezrobotnych) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców.

Tabela 21 Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba osób bezrobotnych		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	7,09	4,84	4,92
Kobyla [0216332]	1150	1,04	0,70	0,87
Kornowac [0216349]	858	1,63	1,28	0,70
Łańce [0216409]	631	1,90	1,11	1,27
Pogrzebień [0216444]	1281	0,94	0,55	0,78
Rzuchów [0216504]	1077	1,58	1,21	1,30
Średnia		1,42	0,97	0,98

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Racibórz

Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało na koniec 2023 roku sołectwa Rzuchów (14 osób), Kobyla (10 osób), Pogrzebień (10 osób).

Liczba osób bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców przekroczona jest w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Łańce,
- Rzuchów

Wskaźnik najwyższe wartości osiąga na terenie sołectwa Rzuchów.

Wśród osób bezrobotnych 17 osób to osoby do 30 roku życia, 9 osób to osoby w grupie wiekowej 50+, 22 osoby należą do grupy wiekowej 31-49 lat.

2.2.5. Uczestnictwo w życiu publicznym i kulturalnym

Na terenie Gminy Kornowac działają następujące organizacje:

- OSP Pogrzebień;
- OSP Rzuchów;
- OSP Łańce;
- OSP Kobyla;
- KGW Kornowac;
- KGW Pogrzebień;
- KGW Rzuchów;
- KGW Łańce;
- KGW Kobyla;
- LKS Rzuchów;
- LKS Kobyla;
- KS Kornowac;
- Stowarzyszenie LYSKOR;
- Stowarzyszenie Wspierania Wsi Kobyla;
- Kółko Rolnicze Pogrzebień;
- Skat „Relaks”;
- CKiB Kornowac.

Stowarzyszenie „LYSKOR” – ma siedzibę w innej miejscowości, w Lyskach ale swym działaniem obejmuje teren Gminy Kornowac. „LYSKOR” to Lokalna Grupa Działania zrzeszająca kilka lokalnych Gmin.

Najwięcej organizacji pozarządowych funkcjonuje w sołectwie Kobyla – 4 organizacje, a najmniej w sołectwie Łańce – 2 organizacje. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców najlepiej sytuacja przedstawia się w sołectwie Kobyla i Kornowac, a najgorzej w sołectwie Pogrzebień.

Tabela 22 Ilość organizacji pozarządowych w poszczególnych sołectwach

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość organizacji pozarządowych w poszczególnych sołectwach		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	16
Kobyla [0216332]	1150			4
Kornowac [0216349]	858			3
Łańce [0216409]	631			2

Pogrzebień [0216444]	1281			3
Rzuchów [0216504]	1077			4

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych Gminy Kornowac i KRS.

Tabela 23 Wskaźnik nr 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	1,62
Kobyła [0216332]	1150	0,00	0,00	0,35
Kornowac [0216349]	858	0,00	0,00	0,35
Łańce [0216409]	631	0,00	0,00	0,32
Pogrzebień [0216444]	1281	0,00	0,00	0,23
Rzuchów [0216504]	1077	0,00	0,00	0,37
Średnia		0,00	0,00	0,32

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych Gminy Kornowac i KRS.

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” Instytucją realizującą zadania związane z życiem kulturalnym mieszkańców jest CKiB Kornowac (Centrum Kultury i Biblioteki w Kornowacu, w skład którego wchodzi cztery Domy Kultury oraz świetlica wiejska. Placówki te realizują szereg różnorodnych zajęć, jednak zwraca uwagę niedostateczne zainteresowanie nimi ze strony mieszkańców, co może wynikać zarówno ze zbyt małej intensywności działań promocyjnych, jak i z obniżonego zaangażowania grup docelowych. Kluczowe jest więc podjęcie działań mających zachęcić ich do korzystania z oferty kulturalnej.

Podstawowe zadania z zakresu aktywnego uczestnictwa mieszkańców Gminy w kulturze oraz współtworzenia jej wartości, sprawują domy kultury i świetlice. W ramach CKiB działają Domy Kultury w Kobyle, Pogrzebieniu, Łańcach i Rzuchowie. Uzupełnieniem bazy kulturalno - oświatowej są świetlice wiejskie.

W sołectwach Kobyła oraz Pogrzebień funkcjonują biblioteki.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące funkcjonowania bibliotek:

Tabela 24 Dane dotyczące czytelnictwa na terenie Gminy Kornowac za lata 2021-2023

	siedziba Kobyła	filia Pogrzebień
wypożyczenia 2021	1092	2584
wypożyczenia 2022	1048	3088
wypożyczenia 2023	1313	4130
odwiedziny czytelników 2021	595	859
odwiedziny czytelników 2022	551	1055
odwiedziny czytelników 2023	587	1242
czytelnicy zarejestrowani 2021	143	160

czytelnicy zarejestrowani 2022	158	174
czytelnicy zarejestrowani 2023	156	189

Źródło: Gmina Kornowac

Przedstawione powyżej dane wskazują na rosnącą w analizowanym okresie 2021 – 2023 liczbę wypożyczeń i liczbę odwiedzin czytelników oraz liczbę czytelników zarejestrowanych, co jest zjawiskiem pozytywnym.

Na terenie Gminy Kornowac corocznie odbywają się m.in. Dożynki Gminne, Kiermasz Bożonarodzeniowy oraz inne imprezy kulturalne oraz sportowo – rekreacyjne, co skrótkowo zostało zobrazowane na poniższych zdjęciach:

Zdjęcie 1 Działalność kulturalna oraz sportowo - rekreacyjna na terenie Gminy Kornowac





Źródło: <https://www.kornowac.pl/>

2.2.6. Przestępczość

Poniżej przedstawiono dane dotyczące przestępczości za okres 2021 – 2023 na terenie Gminy Kornowac. Najwięcej przestępstw w analizowanym okresie wydarzyło się w sołectwie Pogrzebień.

Tabela 25 Liczba przestępstw w okresie 2021 - 2023

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość przestępstw 2021 - 2023
Rok	2023	2021 -2023
Razem	4997	184
Kobyła [0216332]	1150	12
Kornowac [0216349]	858	30
Łańce [0216409]	631	11
Pogrzebień [0216444]	1281	89

Rzuchów [0216504]	1077	42
----------------------	------	----

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych KPP w Raciborzu

Na potrzeby oceny sytuacji społecznej (przestępczość) w poszczególnych sołectwach przyjęto następujący wskaźnik: Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców.

Tabela 26 Wskaźnik 6 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość przestępstw 2021 - 2023
Rok	2023	
Razem	4997	17,13
Kobyła [0216332]	1150	1,04
Kornowac [0216349]	858	3,50
Łańce [0216409]	631	1,74
Pogrzebień [0216444]	1281	6,95
Rzuchów [0216504]	1077	3,90
Średnia		3,43

Źródło: Opracowanie własne na podstawie KPP w Raciborzu

Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców była przekroczona w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Kornowac,
- Pogrzebień,
- Rzuchów.

Średnia przestępstw w Gminie jest porównywalna do średniej krajowej i niższa od wartości średniej dla województwa. W powiecie raciborskim średnia liczba przestępstw od kilku lat maleje. Z kolei odsetek wszystkich zdarzeń drogowych na terenie Gminy wynosi 4,3% w stosunku do całego powiatu. Powyższe dane liczbowe wskazują więc na wysoki poziom bezpieczeństwa na terenie Gminy.

Poniżej przedstawiono liczbę przestępstw w przeliczeniu na 10 tys. Mieszkańców oraz rozmieszczenie przestępstw na obszarze Gminy:

Tabela 27 Liczba przestępstw w przeliczeniu na 10 tys. Mieszkańców

Ogółem	29,34
17x7	15,65
Rozbój, kradzież rozbójnicza, wymuszenie	0
Uszczerbek na zdrowiu	1,96
Bójka i pobicie	0
Kradzież z włamaniem	9,78
Uszkodzenie rzeczy	1,96
Kradzież	1,96

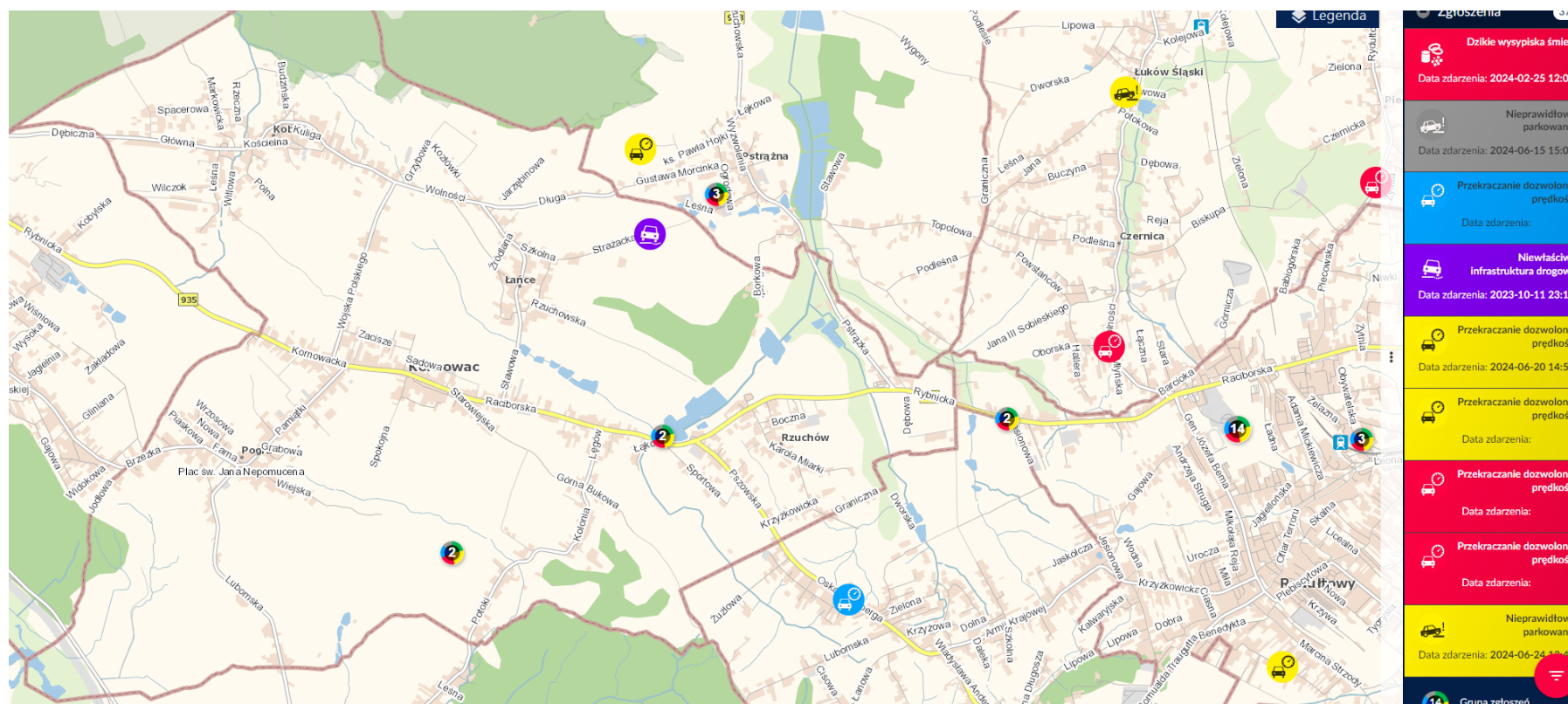
Udzielanie innej osobie środków odurzających lub substancji psychotropowych	0
Posiadanie środków odurzających lub substancji psychotropowych	1,96
Kierowanie pojazdami mechanicznymi w stanie nietrzeźwości	0
Oszustwo na wnuczka	0
Oszustwo na policjanta	0
Seksualne	0

Źródło:

<https://policja.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=b5fc08aaa8a54296b418383584313263>

Dominującą kategorią przestępstw jest kradzież z włamaniem.

Mapa 7 Mapa zagrożeń bezpieczeństwa na terenie Gminy Kornowac



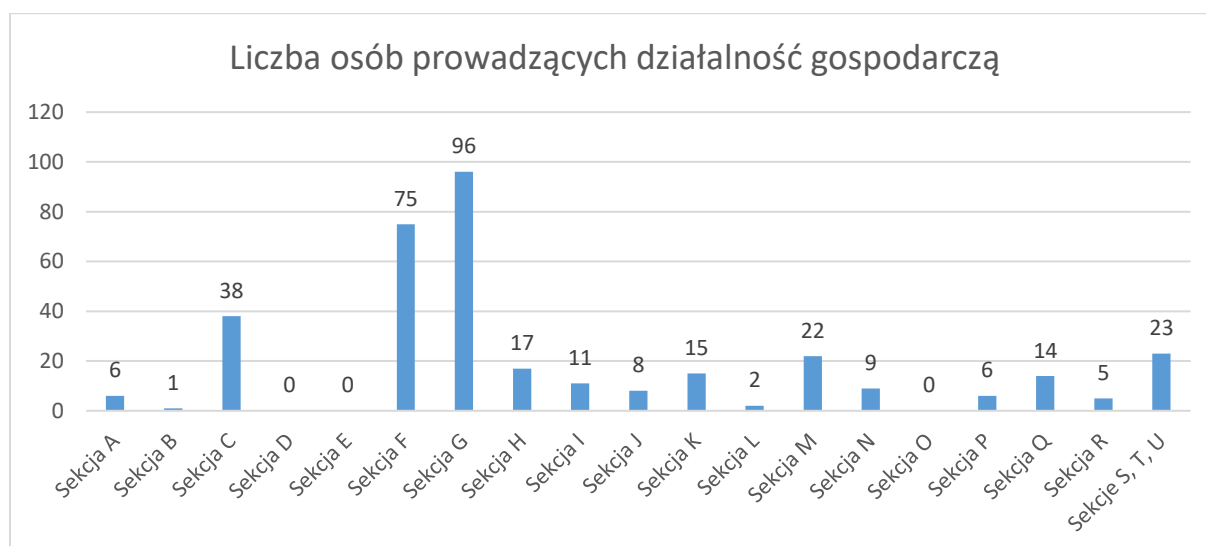
Źródło: Krajowa Mapa Zagrożeń bezpieczeństwa.

2.3. Obszar gospodarczy

Rozwój sfery gospodarczej Gminy pozostaje w ścisłym związku z lokalnymi możliwościami rozwoju. Na terenie Gminy Kornowac nie ma większych zakładów przemysłowych, a także rozwiniętego przemysłu rolno-spożywczego oraz większych ośrodków handlowo-usługowych. W Gminie działają drobne podmioty gospodarcze tj. ферmy drobiu, firmy transportowe, zakłady stolarskie i budowlane, piekarnie, zakłady mechaniki samochodowej, itp. Ludność utrzymuje się głównie z pracy w okolicznych zakładach przemysłowych (Racibórz, Rybnik, Wodzisław Śląski).

Gmina dysponuje szeregiem podmiotów świadczących podstawowe usługi – poniżej przedstawiono ich przekrój według branż. Zgodnie z danymi z ewidencji działalności gospodarczej najwięcej podmiotów zarejestrowanych jest w sekcji G – handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych (96 podmiotów) oraz w sekcji F – budownictwo (75 podmiotów). Sporą liczbę podmiotów, zarejestrowano także w sekcji C – przetwórstwo przemysłowe (30 podmiotów), sekcji M Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; oraz S,T,U – pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby; (23 podmioty). Poniżej przedstawiono szczegółowe dane:

Wykres 2 Przedsiębiorstwa działające na obszarze Gminy wg. sekcji PKD.



Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane CEIDG

Prowadzone w obszarze Gminy działalności nie zaspokajają w pełni dostępu mieszkańców do podstawowych usług. Dostęp do szerszego zakresu usług jest możliwy poprzez istnienie związków przestrzenno-funkcjonalnych z ośrodkami miejskimi: Rybnik, Racibórz i Wodzisław Śląski. Najsilniejsze zależności funkcjonalne łączą Gminę z Raciborzem, gdzie znajdują się władze powiatowe. Wymienione wyżej, większe ośrodki miejskie w bezpośrednim otoczeniu Gminy pozostają również celem codziennych podróży związanych z zatrudnieniem.¹

Poniżej przedstawiono charakterystykę przedsiębiorczości na terenie Gminy Kornowac w ujęciu województwa śląskiego i Polski.

¹ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KORNOWAC
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr X.66.2015 - Rady Gminy Kornowac z dnia 29 października 2015 roku

Tabela 28 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności

Nazwa	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	podmioty wpisane do rejestru na 1000 ludności	podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	podmioty gospodarki narodowej na 10 tysięcy mieszkańców w wieku produkcyjnym (Polska=100)	podmioty gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 49 osób na 10 tys. mieszkańców	podmioty MŚP (0-249 pracujących) na 10 tys. mieszkańców
	2022	2022	2022	2022	2022	2022
	[-]	[-]	[-]	[%]	[-]	[-]
POLSKA	1 323	132	225,3	100,0	8,3	1 321
ŚLĄSKIE	1 201	120	206,3	95,8	8,9	1 199
Kornowac (2)	877	88	145,1	-	0,0	877

Źródło: BDL

Tabela 29 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności

Nazwa	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności		
	2020	2021	2022
	[-]	[-]	[-]
POLSKA	87	91	94
ŚLĄSKIE	81	84	86
Kornowac (2)	64	68	70

Źródło: BDL

Wszystkie powyższe wskaźniki wskazują na niższą aktywność gospodarczą mieszkańców Gminy w stosunku do danych na poziomie województwa i Polski. Wynikać może to z faktu, że część mieszkańców pracuje poza granicami Polski oraz z obecności okolicznych miast, które stanowią miejsce pracy mieszkańców Gminy. Ze względu na zmianę sposobu liczenia w/w danych nie przeprowadzono ich analizy.

Pozytywnym zjawiskiem jest rosnąca liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, na 1000 ludności, która w okresie 2020 – 2022 wzrosła o ok. 9%.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące przedsiębiorczości w ujęciu sołectw Gminy Kornowac.

Na potrzeby oceny sytuacji gospodarczej w poszczególnych sołectwach określono następujące wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców,
- Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych w CEIDG na 100 mieszkańców,
- Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców.

Tabela 30 Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG w podziale na sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	246
Kobyła [0216332]	1150			49
Kornowac [0216349]	858			47
Łańce [0216409]	631			25
Pogrzebień [0216444]	1281			60
Rzuchów [0216504]	1077			65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Tabela 31 "Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców"

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	24,42
Kobyła [0216332]	1150			4,26
Kornowac [0216349]	858			5,48
Łańce [0216409]	631			3,96
Pogrzebień [0216444]	1281			4,68
Rzuchów [0216504]	1077			6,04
Średnia				4,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na koniec 2023 roku zlokalizowanych było w sołectwie Rzuchów. W przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczba podmiotów gospodarczych również jest największa w Rzuchowie. Mniejszą od średniej liczbą podmiotów gospodarczych cechują się sołectwa:

- Kobyła,
- Łańce,
- Pogrzebień.

Najmniej podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców znajduje się w sołectwie Łańce.

Tabela 32 Liczba podmiotów gospodarczych zawieszonych w podziale na sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych w CEIDG w podziale na sołectwa		
Rok	2023			
Razem	4997	0	0	174
Kobyła [0216332]	1150			40
Kornowac [0216349]	858			39
Łańce [0216409]	631			21
Pogrzebień [0216444]	1281			43
Rzuchów [0216504]	1077			31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Tabela 33 "Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych w CEIDG na 100 mieszkańców"

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych CEIDG na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	17,59
Kobyła [0216332]	1150			3,48
Kornowac [0216349]	858			4,55
Łańce [0216409]	631			3,33
Pogrzebień [0216444]	1281			3,36
Rzuchów [0216504]	1077			2,88
Średnia				3,52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Najwięcej podmiotów gospodarczych wykreślonych, które wskazuje ewidencja CEIDG zlokalizowanych było w sołectwie Pogrzebień. W przeliczeniu na 100 mieszkańców liczba podmiotów wykreślonych, była największa w sołectwie Kornowac, co wynika z faktu, że jest to centralne sołectwo Gminy Kornowac, w którym koncentrują się handel i usługi.

Najmniej podmiotów gospodarczych, które zostały wykreślone z ewidencji w przeliczeniu na 100 mieszkańców znajduje się w sołectwie Rzuchów.

Tabela 34 Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych w podziale na sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych w podziale na sołectwa		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	25	23	22
Kobyła [0216332]	1150	7	0	5
Kornowac [0216349]	858	2	6	4

Łańce [0216409]	631	4	3	0
Pogrzebień [0216444]	1281	9	8	9
Rzuchów [0216504]	1077	3	6	4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Tabela 35 Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	2,46	2,36	1,97
Kobyła [0216332]	1150	0,61	0,00	0,43
Kornowac [0216349]	858	0,23	0,70	0,47
Łańce [0216409]	631	0,63	0,48	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	0,70	0,62	0,70
Rzuchów [0216504]	1077	0,28	0,56	0,37
Średnia		0,49	0,47	0,39

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Najwięcej nowopowstałych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na koniec 2023 roku zlokalizowanych było w sołectwie Pogrzebień. W przeliczeniu na 100 mieszkańców liczba podmiotów gospodarczych również była największa w omawianym sołectwie. Mniejszą od średniej liczbą nowopowstałych podmiotów gospodarczych cechowały się sołectwa:

- Łańce,
- Rzuchów.

Najmniej w 2023 roku powstało podmiotów gospodarczych w sołectwie Łańce.

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” ponad 40% mieszkańców Gminy znajduje zatrudnienie w branży przemysłowej i budowlanej, a ponad 15% w sektorze usługowym. Są to więc branże w największym stopniu kształtujące lokalną przedsiębiorczość. Ze względu na usytuowanie Gminy oraz bliskie położenie kopalń znacząca liczba mieszkańców Gminy zatrudniona jest w sektorze górniczym. Ze względu na postępującą restrukturyzację górnictwa, sytuacja ta może generować problemy społeczne w nadchodzących latach. W planowaniu lokalnego rozwoju gospodarczego należy więc uwzględnić działania na rzecz przekwalifikowania pracowników odchodzących z sektora górniczego. Istotną kwestią jest również wsparcie dla rozwoju nowych oraz istniejących firm, które będą tworzyć nową bazę ekonomiczną Gminy na etapie transformacji górniczej.

Gmina Kornowac cechuje się rolniczym charakterem, co wynika z dużych obszarów żyznych pól uprawnych na terenie Gminy. Ze względu na przekształcenia gospodarcze i stopniową urbanizację zauważa się jednak stopniowe zmniejszanie udziału rolnictwa w lokalnej strukturze gospodarczej, co jest typowe dla miejscowości rozwijających się. Mimo to, biorąc pod uwagę walory środowiskowe, stale podejmuje się działania oraz inwestycje promujące ten obszar aktywności ekonomicznej. Finanse samorządowe w Gminie Kornowac cechują się wyższymi dochodami budżetowymi niż wydatkami.

Dochody na 1 mieszkańca są porównywalne do średniej województwa śląskiego i wyższe od średniej dla powiatu raciborskiego (Gmina Kornowac: 6 765,43 zł; powiat raciborski: 5 120,64 zł).

2.4. Obszar środowiskowy

Opis stanu środowiska naturalnego

Klimat akustyczny obszaru Gminy wykazuje zróżnicowanie pod względem natężenia hałasu w środowisku oraz źródeł jego pochodzenia. Poczynając od obszarów korzystnych pod względem akustycznym

w otoczeniu terenów otwartych, tło akustyczne wykazuje wyższy poziom na terenach zabudowanych. Położenie części obszaru w ciągu regionalnych korytarzy komunikacyjnych (dróg wojewódzkich) stwarza warunki dla emisji hałasu komunikacyjnego w ich otoczeniu. Zasięg stref oddziaływania dróg ma z natury rzeczy charakter pasmowy. W części obszaru Gminy, gdzie wymienione drogi przebiegają przez tereny otwarte, uciążliwości związane z oddziaływaniem akustycznym terenów komunikacji drogowej są mniejsze. Lokalnie podwyższone poziomy emisji notuje się w obszarach zabudowanych, przez które przebiegają wymienione drogi.

Lokalnie stwierdza się występowanie źródeł hałasu technologicznego w obrębie terenów zabudowy technicznoprodukcyjnej w części miejscowości Gminy. W większości przypadków nie mają one jednak większego wpływu na tło akustyczne terenów w ich otoczeniu.

Stan czystości powietrza atmosferycznego w obszarze Gminy można ocenić pozytywnie. Analizowany obszar zalicza się do mało obciążonego emisjami zanieczyszczeń. W rejonie opracowania nie występują zakłady przemysłowe zakwalifikowane do szczególnie szkodliwych dla środowiska. Wobec braku większych źródeł zanieczyszczeń, stan czystości powietrza uzależniony jest od zanieczyszczeń napływających spoza granic Gminy oraz od emisji zanieczyszczeń z istniejących małych zakładów przemysłowo-usługowych, a także źródeł ciepła z zespołów mieszkaniowych oddziałujących miejscowo. Źródła te wprowadzają do powietrza zanieczyszczenia charakterystyczne dla procesów spalania energetycznego paliw (pył, SO₂, NO₂, CO i węglowodory), i z hodowli (siarkowodor i amoniak). Skala tych oddziaływań jest niewielka, a zasięg lokalny².

Gmina Kornowac leży w zlewni rzeki Odry, charakteryzuje się małymi zasobami wód powierzchniowych. Głównymi ciekami odwadniającymi obszar Gminy jest rzeka Sumina ze swoim dopływem – Suminką i potok Bodek, którego odbiornikiem jest ciek Łęgoń. Rzeka Sumina, która przepływa przez wschodnią część Gminy (sołectwo Rzuchów) i stanowi lewobrzeżny dopływ rzeki Rudy, będącej prawym dopływem rzeki Odry. W górnym biegu rzeki częściowo zachowało się naturalne ukształtowanie jej meandrującego koryta. Lewobrzeżny dopływ Suminy stanowi potok Suminka, który przepływa przez centralną część Gminy, obejmującą sołectwa: Kornowac, Rzuchów i Łańce. Potok Bodek, który przepływa przez północno-zachodnią część Gminy - sołectwo Kobyła, posiada źródłiska w dzielnicy Raciborza- Brzezcie.

Lasy na terenie Gminy Kornowac zajmują ok. 252ha, co daje lesistość ok. 9,6%, przy średniej dla powiatu raciborskiego wynoszącej 25,9%. Największy zwarty kompleks leśny obszaru Gminy leży w granicach Parku krajobrazowego "Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich". Jest to Las Żytna, który w graniach Gminy zajmuje 74 ha, czyli około 24% całej swojej powierzchni. Ważne funkcje rekreacyjne

² STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KORNOWAC
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr X.66.2015 - Rady Gminy Kornowac z dnia 29 października 2015 roku

dla mieszkańców Gminy spełnia Las Widok o powierzchni 14,3ha. Jest on na znacznym obszarze przekształcony przez prowadzoną tam gospodarkę leśną (przewaga drzewostanów sosnowych).

Elementem uzupełniającym gminny system zieleni są zadrzewienia śródpolne, skupiska drzew i krzewów porastających potoki i rzeki. Spełniają one ważną rolę lokalnych korytarzy ekologicznych, a porastając granice własnościowe poszczególnych gruntów i miedz, stają się jednym z charakterystycznych elementów krajobrazu rolniczego.

W obszarze Gminy leżą dwa parki podworskie, w miejscowościach Pogrzebień i Rzuchów. Na terenie parku w miejscowości Rzuchów występują cenne okazy drzew, które ze względu na parametry wiekowe i wymiarowe mogą pretendować do miana pomników przyrody (dąb szypułkowy, obwód; 327cm, wiek: ok. 200lat). W obszarze parku znajdują się też liczne krzewy egzotyczne. Park w miejscowości Pogrzebień znajduje się pod stałą opieką siostr Salezjanek, które w dawnym pałacu mają obecnie siedzibę zakonu.

Obiekty i tereny chronione

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” został utworzony w 1993 roku na podstawie rozporządzenia **Wojewody** Katowickiego Nr 181/93 z dnia 23 listopada 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Katow. Nr 15, poz. 130) zmienionego rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 37/2000 z dnia 28 września 2000 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 35, poz. 548). Jest to obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe.

Pomniki przyrody

Ochroną w formie pomnika przyrody na terenie Gminy Kornowac został objęty dąb szypułkowy, zlokalizowany w Rzuchowie przy ul. Rybnickiej, w parku pałacowym (uznany za pomnik Decyzją nr RL-OP- b/31/63- 272 w Katowicach z dnia 07.08.1963 r Rozporządzenia nr 20/05 Wojewody Śląskiego z dnia 16 czerwca 2005 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody. Dziennik Urzędowy Województwa Śląskiego z dnia 27 czerwca 2005 r. nr 81 poz. 2196.).

Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy Bociek

Użytki ekologiczne to pozostałości ekosystemów, których ochrona ma szczególne znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej. Na obszarze Gminy istnieje Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Bociek” w Pogrzebieniu. Został ustanowiony uchwałą Rady Gminy Kornowac w 2019 r. w celu ochrony miejsca gniazdowania ptaków (występuje tu ok. 30 gatunków ptaków, w tym 28 lęgowych) i rzadkich gatunków roślinności stepowej.

Na potrzeby oceny jakości środowiska w poszczególnych sołectwach określono następujące wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa
- Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

Poniżej przedstawiono dane dotyczące sołectw w układzie tabelarycznym:

Tabela 36 Liczba budynków wymagająca usunięcia azbestu na terenie Gminy Kornowac

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków wymagająca usunięcia azbestu		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	284
Kobyła [0216332]	1150			56
Kornowac [0216349]	858			64
Łańce [0216409]	631			41
Pogrzebień [0216444]	1281			56
Rzuchów [0216504]	1077			67

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 37 Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków wymagająca usunięcia azbestu na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	29,42
Kobyła [0216332]	1150			4,87
Kornowac [0216349]	858			7,46
Łańce [0216409]	631			6,50
Pogrzebień [0216444]	1281			4,37
Rzuchów [0216504]	1077			6,22
Średnia				5,88

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

W ujęciu ilościowym najwięcej budynków wymagających usunięcia azbestu na terenie Gminy Kornowac znajduje się na terenie sołectwa Rzuchów – 67 budynków, a najmniej na terenie sołectwa Łańce – 41 budynków.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej budynków które wymagają usunięcia azbestu znajduje się na terenie sołectwa Kornowac, a najmniej na terenie sołectwa Pogrzebień. Średnia w ujęciu całej Gminy przekroczona jest na terenie sołectw:

- Kornowac
- Łańce
- Rzuchów.

Tabela 38 Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa		
Rok	2023	2021	2022	2023

Razem	4997	0	0	8,797
Kobyła [0216332]	1150			0
Kornowac [0216349]	858			1,73
Łańce [0216409]	631			0
Pogrzebień [0216444]	1281			1,22
Rzuchów [0216504]	1077			5,847

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 39 Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	0,84
Kobyła [0216332]	1150			0,00
Kornowac [0216349]	858			0,20
Łańce [0216409]	631			0,00
Pogrzebień [0216444]	1281			0,10
Rzuchów [0216504]	1077			0,54
Średnia				0,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Najwięcej dróg wojewódzkich (są to drogi o największym natężeniu ruchu) w kilometrach zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Rzuchów – 5,847 km, a najmniej na terenie sołectwa Łańce. W ujęciu na 100 mieszkańców Gminy najwięcej dróg wojewódzkich również znajduje się na terenie sołectwa Rzuchów. Średnia gminna przekroczona jest na terenie sołectwa Kornowac i Rzuchów.

Tabela 40 Liczba budynków opalanych węglem

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków opalanych węglem				
Rok	2023	Poniżej 3 klasy lub brak info	Klasa 3	Klasa 4	Klasa 5	Do 4 klasy włącznie
Razem	4997	235	256	117	383	608
Kobyła [0216332]	1150	46	56	33	116	135
Kornowac [0216349]	858	44	51	16	42	111
Łańce [0216409]	631	25	29	14	55	68
Pogrzebień [0216444]	1281	63	61	24	60	148
Rzuchów [0216504]	1077	57	59	30	110	146

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 41 Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców				Do 4 klasy włącznie
		Poniżej 3 klasy lub brak info	Klasa 3	Klasa 4	Klasa 5	
Razem	4997	23,30	553,98	228,77	1 623,54	0,61
Kobyła [0216332]	1150	4,00	121,74	58,93	351,52	0,12
Kornowac [0216349]	858	5,13	115,91	31,37	262,50	0,13
Łańce [0216409]	631	3,96	116,00	48,28	392,86	0,11
Pogrzebień [0216444]	1281	4,92	96,83	39,34	250,00	0,12
Rzuchów [0216504]	1077	5,29	103,51	50,85	366,67	0,14
Średnia		4,66	110,80	45,75	324,71	0,12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

W zakresie opalania domów paliwem stałym najwięcej pieców do czwartej klasy włącznie znajduje się na terenie sołectwa Pogrzebień - 148 oraz Rzuchów - 146, najmniej natomiast na terenie sołectwa Łańce - 68 pieców. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej pieców do czwartej klasy włącznie zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Rzuchów. Średnia gminna przekroczone została na terenie sołectwa Kornowac oraz Rzuchów. Na terenie sołectw Kobyła i Pogrzebień średnia nie została przekroczone (dane zostały przedstawione z dokładnością do dwóch miejsc po przecinku).

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” działania związane z jakością powietrza są szczególnie istotne w świetle danych liczbowych wskazujących, że zapotrzebowanie na ciepło w Gminie rośnie i w najbliższej perspektywie ów trend nie ulegnie zmianie ze względu na plany zagospodarowania terenów inwestycyjnych.

2.5. Obszar techniczny Infrastruktura

Infrastruktura mieszkaniowa

Na terenie Gminy Kornowac dominuje zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Dominującym typem własności jest własność prywatna. Na podstawie danych dotyczących realizacji „Programu Ograniczenia Niskiej Emisji” oraz na podstawie wniosków „Czyste Powietrze” określono ilość budynków wymagających prac według ich właścicieli w obrębie szeroko pojętej termomodernizacji (m.in. termomodernizacja przegród, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wymiana źródła ciepła, montaż OZE). Pod uwagę wzięto dane za 2023 rok (są to mieszkańcy którzy zgłosili chęć uczestnictwa w programie PONE oraz programie „Czyste Powietrze”).

Tabela 42 Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu - PONE

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu		
				2023
Razem	4997			52

Kobyła [0216332]	1150			11
Kornowac [0216349]	858			6
Łańce [0216409]	631			7
Pogrzebień [0216444]	1281			15
Rzuchów [0216504]	1077			13

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 43 Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu - Program "Czyste Powietrze"

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	28	31	21
Kobyła [0216332]	1150	8	3	4
Kornowac [0216349]	858	3	3	2
Łańce [0216409]	631	2	4	1
Pogrzebień [0216444]	1281	8	14	9
Rzuchów [0216504]	1077	7	7	5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Tabela 44 Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu – dane sumaryczne

Kategoria danych	Liczba mieszk.	
Rok	2023	2023
Razem	4997	73
Kobyła [0216332]	1150	15
Kornowac [0216349]	858	8
Łańce [0216409]	631	8
Pogrzebień [0216444]	1281	24
Rzuchów [0216504]	1077	18

Tabela 45 Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców			
Rok	2023	2021	2022	2023	2023
Razem	4997	2,64	2,99	1,91	5,85
Kobyła [0216332]	1150	0,70	0,26	0,35	1,30
Kornowac [0216349]	858	0,35	0,35	0,23	0,93
Łańce [0216409]	631	0,32	0,63	0,16	1,27

Pogrzebień [0216444]	1281	0,62	1,09	0,70	1,87
Rzuchów [0216504]	1077	0,65	0,65	0,46	0,48
Średnia		0,53	0,60	0,38	1,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac.

Najwięcej budynków wymagających modernizacji / remontu zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Pogrzebień – 24 budynki, najlepiej natomiast sytuacja wygląda w sołectwach Kornowac i Łańce gdzie podjęcia prac wymaga tylko 8 budynków / sołectwo. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej budynków wymagających podjęcia prac zlokalizowanych jest również na terenie sołectwa Pogrzebień. Wartością przyjętego wskaźnika, który osiąga wartości powyżej średniej cechują się następujące sołectwa:

- Kobyla,
- Łańce,
- Pogrzebień.

Komunikacja – układ drogowy

Gmina Kornowac posiada korzystne zewnętrzne powiązania komunikacyjne z ważnymi ośrodkami regionalnymi (Racibórz, Katowice, Rybnik, , Opole) jak i sąsiednimi Gminami, posiada dogodnie położenie w sąsiedztwie głównych ciągów komunikacyjnych regionu, przez jej teren przebiegają trzy drogi wojewódzkie. W połączeniach lokalnych najważniejszą rolę odgrywają drogi gminne i powiatowe.

Zgodnie z danymi Urzędu Statystycznego w Katowicach na terenie Gminy Kornowac łączna długość dróg gminnych wynosi 74 km, w tym 23 km to drogi o nawierzchni twardej, 11km o nawierzchni twardej ulepszonej i aż 40km dróg o nawierzchni gruntowej. Sieć dróg lokalnych jest niewystarczająca. Poniżej przedstawiono dane dotyczące remontu dróg na terenie poszczególnych sołectw:

Tabela 46 Długość dróg gminnych wymagających remontu

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Długość dróg gminnych wymagających remontu		
Rok	2023			2023
Razem	4997			15180
Kobyla [0216332]	1150			1550
Kornowac [0216349]	858			3930
Łańce [0216409]	631			5540
Pogrzebień [0216444]	1281			720
Rzuchów [0216504]	1077			3440

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac.

Tabela 47 Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców		
Rok	2023			2023

Razem	4997			1 530
Kobyła [0216332]	1150			135
Kornowac [0216349]	858			458
Łańce [0216409]	631			878
Pogrzebień [0216444]	1281			56
Rzuchów [0216504]	1077			319
Średnia				369

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac.

Najwięcej dróg gminnych wymagających remontu znajduje się na terenie sołectwa Łańce – 5540 metrów (długość drogi). Najlepiej sytuacja przedstawia się w sołectwie Pogrzebień, w którym prac wymaga jedynie 720 metrów drogi. W przeliczeniu na 100 mieszkańców wskaźnik dotyczący ilości dróg do remontu, najniższe wartości osiąga w sołectwie Rzuchów oraz w sołectwie Pogrzebień, a najwyższe w sołectwie Łańce i Kornowac – odpowiednio 458 i 878 metrów.

Komunikacja – układ kolejowy

Przez południową część obszaru Gminy przebiega odcinek linii kolejowej relacji Racibórz Markowice-Chałupki. Linia jest wyłączona z ruchu pasażerskiego, okresowo wykorzystuje się ją do przewozów towarowych. Linia ta nie ma znaczenia dla obsługi komunikacyjnej obszaru Gminy.

Komunikacja rowerowa

W skali lokalnej komunikacja rowerowa pozostaje jednym często wykorzystywanych środków transportu. Walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru Gminy predestynują ją do rozwoju turystyki rowerowej. W ramach programu INTERREG III A 2004- 2006 Czechy- Polska współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zrealizowano mikroprojekt pn. "Rowerem po Śląsku". Zakres projektu objął wykonanie tras rowerowych w Gminie Kornowac. Utworzone na terenie Gminy w ramach projektu ścieżki rowerowe poszerzyły zakres tras rowerowych i połączyły trasy rowerowe w rejonie transgranicznym po stronie polskiej i czeskiej. Odcinki tras rowerowych w Gminie, o łącznej długości 38,7 km oznakowano 436 tablicami, znakami i kierunkowskazami. Przebiegają głównie drogami lokalnymi o małym natężeniu ruchu, Gmina praktycznie nie dysponuje ścieżkami rowerowymi o wydzielonej nawierzchni.

W granicach Gminy oznakowano następujące trasy rowerowe:

- 1) nr 326- s (z Kornowaca przez Kobyłę, Żytne, Łańce, Rzuchów, Lęgów, Kolonię Kornowacką, Potoki, Pogrzebień do Kornowaca;
- 2) nr 317- n (Obora- Arboretum- Las Obora- Kobyła- Łańce- Kornowac- Lęgów- Krzyżkowice- Pszowskie Doły – Stara Maszyna- Pszów- Szybik).³

³ STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KORNOWAC
Załącznik nr 1 do Uchwały Nr X.66.2015 - Rady Gminy Kornowac z dnia 29 października 2015 roku

2.6. Obszar przestrzenno - funkcjonalny

Zaopatrzenie w wodę

Gmina nie posiada własnych ujęć wody, jest zaopatrywana z zewnętrznego układu wodociągów. Gminę obsługują w tym zakresie dwa przedsiębiorstwa, które dysponują własnymi ujęciami bądź zakupują uzdatnioną wodę od podmiotów zewnętrznych. Długość czynnej sieci rozdzielczej wodociągowej w Gminie wynosi ogółem 43,2 km. Średni stopień zwodociągowania Gminy wynosi 98%, a w poszczególnych sołectwach przedstawia się następująco:

- 1) Kobyla - 98%;
- 2) Kornowac - 99%;
- 3) Łańce - 97%;
- 4) Pogrzebień - 98%;
- 5) Rzuchów - 98%.

System zaopatrzenia poszczególnych miejscowości w wodę jest następujący:

- 1) Wodociągi Raciborskie Sp. z o.o. w Raciborzu zaopatruje sołectwa Kornowac, Pogrzebień, Kobyla i Łańce;
- 2) Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Wodzisławiu Śląskim – zaopatruje Sołectwo Rzuchów oraz przysiółki Kolonia Kornowacka (sołectwo Kornowac) i Potoki(sołectwo Pogrzebień).

W granicach Gminy, w obrębie geodezyjnym miejscowości Łańce rozporządzeniem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach nr 1/2010 z dnia 01- 03- 2010 ustanowiono strefę ochronną ujęcia wody podziemnej dla źródła Borek. Ujęcie dostarcza wodę użytkową dla sołectwa Pstrążna w sąsiedniej Gminie Lyski.

Opis przestrzenny Gminy

Obszar Gminy tworzy pięć sołectw:

- 1) Kornowac;
- 2) Kobyla;
- 3) Rzuchów;
- 4) Pogrzebień;
- 5) Łańce.

W centralnej części Gminy, w ciągu drogi wojewódzkiej nr 935 znajduje się Kornowac, który stanowi siedzibę władz gminnych i jest najbardziej zurbanizowaną miejscowością w Gminie. Obręb miejscowości leży częściowo w otulinie Parku Krajobrazowego "Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich". Kornowac to „typowa ulicówka” o zwartej zabudowie, w strukturze której dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna.

Położone w północno- zachodniej części sołectwo Kobyla zajmuje powierzchnię 4,6km². Znajduje się w otulinie Parku Krajobrazowego "Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich" oraz w sąsiedztwie Lasu Obora, w którym zlokalizowane jest Arboretum Bramy Morawskiej. W strukturze funkcjonalno- przestrzennej Gminy dominuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zagrodowa.

Na południowy zachód od miejscowości Kornowac, w odległości ok. 2,5 km położone jest **największe sołectwo w Gminie - Pogrzebień**. Jest to także jedna z najstarszych miejscowości Ziemi Raciborskiej. Na terenie wsi walory architektury sakralnej reprezentowane są przez liczne krzyże kamienne oraz kaplice, a także budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków. W strukturze funkcjonalno- przestrzennej wsi wyróżnia się założenie pałacowo parkowe, które obecnie stanowi własność **zakonu sióstr Salezjanek**.

Na wschodzie Gminy, między Kobylą, Rzuchowem i Kornowcem znajduje się zajmujące 5,6km², sołectwo Łańce. Walory architektury reprezentowane są przez zabytkową kaplicę i liczne budynki wpisane do gminnej ewidencji zabytków. Przez wieś przebiega droga powiatowa S3512. W odległości 2 km od sołectwa Kornowac, w południowo- wschodniej części Gminy położona jest miejscowość Rzuchów.

Na terenie miejscowości znajduje się zbudowane w XIX w. założenie pałacowo- parkowe, z licznymi drzewami i krzewami. Walory architektury poza pałacem stanowi także kapliczka upamiętniająca poległych w III Powstaniu Śląskim oraz kamienny krzyż przydrożny.

Odprowadzenie i unieszkodliwienie ścieków

Obszar Gminy nie jest w pełni skanalizowany. Nie wszyscy mieszkańcy korzystają ze zbiorowego systemu oczyszczania ścieków komunalnych. Wskaźnik skanalizowania wynosi 40,1% (Budynki mieszkalne podłączone do infrastruktury technicznej - w % ogółu budynków mieszkalnych – dane GUS za 2022 r.) łączna długość wybudowanego systemu kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy wynosi 39,8 km z którego korzysta 2253 mieszkańców (dane GUS – 2023 r.). Budynki nie włączone do gminnej sieci kanalizacyjnej wyposażone są w szamba o różnym stanie technicznym.

Gmina Kornowac jest w trakcie realizacji inwestycji zmierzających do uporządkowania gospodarki wodno- ściekowej na terenie całej Gminy. Ścieki z terenu Gminy odprowadzane są do oczyszczalni w Raciborzu.

Struktura funkcjonalna Gminy

Struktura funkcjonalno przestrzenna obszaru Gminy składa się z następujących, głównych komponentów:

1) terenów otwartych, w tym:

- a) obszarów lasów,
- b) obszarów rolniczych,
- c) obszarów zieleni urządzonej,

2) obszarów zabudowy.

Zabudowa obszaru Gminy tworzy zwarte układy przestrzenne, rozwinięte wokół historycznych centrów wsi typu ulicowego. Tworzą one ciągi zabudowy wzdłuż osi głównych dróg wojewódzkich i powiatowych. Układ komunikacyjny uzupełniają drogi gminne.

Stan ładu przestrzennego obszaru Gminy nie budzi większych zastrzeżeń. Dzięki posiadaniu przez Gminę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących dla wszystkich miejscowości Gminy, na przestrzeni ostatnich lat udało się ograniczyć niekorzystne zjawisko niekontrolowanego rozwoju zabudowy w oddaleniu od obszarów zainwestowanych. Miejscowe plany porządkują układ drogowy obszaru, a nowa zabudowa powstaje w nawiązaniu do elementów tego układu.

Do wymogów ochrony ładu przestrzennego obszaru Gminy należy zachowanie i ochrona najcenniejszych

elementów struktury funkcjonalno- przestrzennej jakimi są:

- 1) historyczne części obszarów zabudowanych miejscowości,
- 2) zespół pałacowy w Rzuchowie w otoczeniu parku,
- 3) zespoły zieleni cmentarnej w powiązaniu z towarzyszącymi im elementami zabudowy.

Obszar Gminy zaliczany jest do grupy antropogenicznych krajobrazów kulturowych, na który składają się w całości tereny użytkowane i ukształtowane przez człowieka. Krajobraz rolniczy charakteryzuje się obecnością fauny i flory w znacznym stopniu zorganizowanej i kontrolowanej przez człowieka, tereny lasów o charakterze gospodarczym również nie posiadają charakteru naturalnego, z wyłączeniem nielicznych powierzchni, gdzie z różnych przyczyn zaniechano ingerencji w ekosystem.

Odrębnym elementem krajobrazu kulturowego pozostają obszary zabudowy, kształtowanej od okresu średniowiecza. Do podstawowych składowych elementów krajobrazu kulturowego w tych obszarach należą:

- 1) tereny historycznie ukształtowanych układów ruralistycznych,
- 2) architektura sakralna,
- 3) architektura świecka,
- 4) założenia pałacowe w Rzuchowie i Pogrzebieniu,
- 5) cmentarze i parki.

Ukształtowana historycznie sieć drożna obszaru Gminy wraz z podziałami katastralnymi terenów przyległych stanowi również element krajobrazu kulturowego, podlegającego ciągłym zmianom, będącym skutkiem gospodarki człowieka. W układzie przestrzennym obszaru daje się odczytać zarówno granice niw siedliskowych poszczególnych wsi o metryce średniowiecznej, nawiązujące swoim rozmieszczeniem do naturalnych elementów rzeźby terenu, jak i pierwotny układ dróg i ulic wiejskich z zachowanymi przekrojami pasa drogowego, a także we fragmentach z zachowaną nawierzchnią. Na tle tych historycznych uwarunkowań odcinają się ingerencje w pierwotną strukturę własności, będące następstwem wydzielania działek pod nowe budowle drogowe, wreszcie podziały terenów rolniczych na cele mieszkaniowe w ostatnich latach.

Kanalizacja deszczowa

Oprócz ścieków bytowych i gospodarczych na terenie Gminy odrębnym zagadnieniem pozostaje gospodarowanie wodami opadowymi. Ten rodzaj ścieków związany jest z występowaniem zwartej zabudowy z małą ilością odsłoniętej gleby. Konieczne jest zatem zbieranie tych wód i odprowadzanie poza obręb miejscowości. Według danych z Urzędu Gminy Kornowac na terenie Gminy funkcjonuje 10 km kanalizacji deszczowej wykonanej z rur betonowych. Stan techniczny kanalizacji można określić jako średni. Kanalizacja umiejscowiona jest przy głównych ciągach komunikacyjnych. Wody deszczowe z kanalizacji odprowadzane są do przydrożnych rowów, a dalej do cieków powierzchniowych.

Elektroenergetyka

Przez obszar Gminy przebiegają trzy odcinki przesyłowych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia:

- 1) 110 kV dwutorowa Rydułtowy – Racibórz;
- 2) 400 kV Opole Dobrzeń – Rybnik Wielopole;
- 3) 400 kV Rybnik – Noszowice.

Gmina jest w pełni zelektryfikowana. Energia elektryczna jest rozprowadzana za pośrednictwem linii średniego napięcia 20kV oraz system stacji transformatorowych 20kV. W obszarze Gminy nie zlokalizowano Głównego Punktu Zasilania. Obsługa obszaru Gminy w zakresie zasilania w energię elektryczną jest na wystarczającym poziomie. Większość stacji transformatorowych dysponuje nadwyżką mocy, mogącą przejąć zasilanie planowanych terenów zabudowy

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Z uwagi na znaczny udział powierzchni gruntów ornych na terenach Gminy Kornowac istnieje tu potencjalnie możliwość wykorzystania biomasy jako paliwa energetycznego, szczególnie przez zakładanie plantacji roślin energetycznych, wykorzystanie słomy, czy odpadów drzewnych.

W obszarze Gminy nie występują obszary wskazane do rozwoju energetyki wiatrowej, nie występują tu też inne tereny służące produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100kW. W ostatnich latach znacząco wzrosła ilość przydomowych instalacji OZE – głównie panele fotowoltaiczne i pompy ciepła, jednak w związku z koniecznością ograniczenia emisji CO² co wynika z wytycznych europejskich i krajowych istnieje konieczność dalszych inwestycji w tym zakresie.

Telekomunikacja

Obszar Gminy, należący do katowickiej strefy numeracyjnej, pokrywa sieć telefoniczna Orange, zapewniająca możliwość podłączenia wszystkich miejscowości. Oprócz telefonii stacjonarnej, cała Gmina znajduje się w zasięgu sieci komórkowej. Znajdują się tu stacje bazowe operatorów: Plus, Polkomtel oraz Orange.

Gospodarka

odpadami

W 2022 r. odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych odbiera firma "Naprzód" Sp. z o.o. z siedzibą w Rydułtowach, ul. Raciborska 144 b. Miejsce zagospodarowania: Zakład Zagospodarowania Odpadów w Dzierżysławiu, Dzierżysław 1, Kietrz. Na terenie Gminy działa Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych - PSZOK dostępny jest dla wszystkich Mieszkańców Gminy Kornowac, którzy opłacają opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (PSZOK: Kornowac, ul. Rekreacyjna 5).

Stan prawny gruntów

Powierzchnia Gminy wynosi 2620 ha, z czego 2035 ha stanowią użytki rolne zajmujące ponad 78 % całej powierzchni. Tak wysoki udział procentowy użytków rolnych przesądza o rolniczym charakterze Gminy. Blisko 10 % powierzchni Gminy zajmują lasy i grunty leśne. Lasy znajdują się w obszarze Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Katowicach i należą w zdecydowanej większości do Nadleśnictwa Rybnik.

Jakość życia mieszkańców

Oświata

Objektami realizującym zadania z zakresu oświaty na terenie Gminy są:

- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Rzuchowie (szkoła + przedszkole);
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Kobyli, (szkoła + przedszkole w Kobyli i dodatkowo drugie przedszkole w Łańcach wchodzące w skład ZSP Kobyla);
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kornowacu;
- Zespół Szkolno - Przedszkolny w Pogrzebieniu (szkoła + przedszkole).

Na koniec 2022 roku wychowaniem przedszkolnym było objętych 199 dzieci z 238 w tej grupie wiekowej. Dla porównania w 2019 roku było to 218 dzieci (grupa wiekowa 3 – 6 lat; dodatkowo 2 osoby w wieku 7 lat). W tym samym okresie współczynnik skolaryzacji brutto na terenie Gminy wynosił 88,16%. Do szkół podstawowych uczęszczało 454 uczniów.

Funkcjonujące w obszarze Gminy obiekty oświaty zapewniają dostęp do niej w wystarczającym stopniu, większość obiektów jest w dobrym stanie technicznym. Ilość placówek oświatowych jest wystarczająca dla obecnych potrzeb biorąc pod uwagę przewidywania dotyczące ilości mieszkańców, w tym korzystających z opisywanych obiektów oświaty. Konieczne jest jednak doposażenie istniejących placówek. Poniżej przedstawiono analizę w zakresie dostępności miejsc w przedszkolach na terenie Gminy:

Tabela 48 Analiza dostępności miejsc przedszkolnych

	Obwód Kobyla (Kobyla i Łańce)	Obwód Pogrzebień (Pogrzebień i Kornowac)	Obwód Rzuchów
Ilość dzieci urodzonych w okresie 2018 - 2020	78	66	36
Ilość miejsc przedszkolnych	125	100	50
Wskaźnik	160%	152%	139%

Źródło: Gmina Kornowac

Zebrane dane wskazują na pełną dostępność miejsc wychowania przedszkolnego na terenie każdego sołectwa.

Według stanu na koniec 2022 roku na terenie Gminy Kornowac zamieszkiwało 134 dzieci w grupie wiekowej do 3 lat, a odsetek dzieci objętych opieką w żłobkach wynosił 0% (źródło: <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/tablica>). Na terenie Gminy Kornowac brak jest miejsc opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat.

Sport i rekreacja

Gmina Kornowac dysponuje następującymi obiektami sportu i rekreacji.

1) boiska do piłki nożnej w miejscowościach:

a) Rzuchów (LKS Strzelec Rzuchów),

b) Kobyla (LKS Płomień Kobyla),

c) Kornowac (KS Kornowac),

d) Pogrzebień (Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP);

2) boisko do siatki plażowej wsi Pogrzebień (Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej RP);

3) hala sportowa z widownią w Kornowacu w Szkole Podstawowej im. Jana Pawła II;

4) system szlaków rowerowych zrealizowany w ramach projektu „Rowerem po Śląsku”;

5) pieszy szlak turystyczny młodości Josepha von Eichendorffa z Łubowic do Pogrzebienia.

Zgodnie z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku” oferta sportowa i rekreacyjna obejmuje zajęcia realizowane w licznych obiektach sportowych zlokalizowanych na terenie

Gminy (np. boiskach, szlakach rowerowych, siłowniach na wolnym powietrzu czy placach zabaw). Turystyka rowerowa jest intensywnie rozwijana, co idzie w parze z walorami przyrodniczymi Gminy, jednak zachodzi konieczność utworzenia miejsca umożliwiającego relaks lub inne, pasywne formy spędzania czasu wolnego.

Ochrona zdrowia

Na terenie Gminy funkcjonują następujące obiekty opieki zdrowotnej:

- 1) NZOZ Medicus Poradnia Medycyny Rodzinnej - Kornowac
- 2) NZOZ Medicus Poradnia Medycyny Rodzinnej - Kobyla;
- 3) 2 prywatne gabinety stomatologiczne w Kornowacu.

Obiekty usług publicznych i administracji

Wśród instytucji i obiektów administracji samorządowej, państwowej i innych, na terenie Gminy znajdują się:

- 1) Urząd Gminy Kornowac;
- 2) Centrum Kultury i Biblioteki w Kornowacu
- 3) Filia Gminnej Biblioteki Publicznej w Pogrzebieniu;
- 4) Mikołowski Bank Spółdzielczy - Punkt kasowy w Kornowacu;
- 5) Ochotnicza Straż Pożarna w Łańcach, Kobyli, Rzuchowie i Pogrzebieniu;
- 6) Zespół Szkolno- Przedszkolny w Pogrzebieniu;
- 7) Zespół Szkolno- Przedszkolny w Kobyli;
- 8) Zespół Szkolno- Przedszkolny w Rzuchowie;
- 9) Szkoła Podstawowa w Kornowacu;
- 10) Urząd Pocztowy;
- 11) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- 12) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kornowacu;
- 13) NZOZ Medicus Poradnia Medycyny Rodzinnej – Kornowac;
- 14) NZOZ Medicus Poradnia Medycyny Rodzinnej - Kobyla.

Na jakość życia mieszkańców Gminy wpływa szereg czynników. Pozytywny wpływ z pewnością gwarantuje czyste środowisko naturalne o znacznych walorach przyrodniczych, niski stopień zurbanizowania Gminy oraz brak zakładów przemysłowych będących źródłem zanieczyszczeń emisji przemysłowej. Gmina posiada infrastrukturę wodociągową i telefoniczną oraz częściowo gazyfikacyjną. Zagroženiem dla środowiska naturalnego i jednocześnie czynnikiem wpływającym negatywnie na jakość życia w Gminie jest niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna, która obniża warunki i standard zamieszkiwania.

Analizując sytuację w zakresie usług oświatowych, dostępu do obiektów infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, ochrony zdrowia oraz usług publicznych i administracji nie zidentyfikowano na obszarze Gminy obszarów marginalizowanych w analizowanym zakresie. Ze względu na brak żłobka na terenie Gminy zidentyfikowano potrzebę jego stworzenia.

Zaopatrzenie w ciepło i gaz

W obszarze Gminy eksploatowane są następujące gazociągi wysokiego ciśnienia oraz obiekty systemu przesyłowego:

- 1) gazociąg DN 300 PN 1,6 MPa relacji Radlin- Racibórz;
- 2) gazociąg DN 150 PN 1,6 MPa odgałęzienie do Stacji Gazowej Rzychów;
- 3) gazociąg DN 150DN/ 100 PN 1,6 MPa odgałęzienie do Stacji Gazowej Kornowac- Pogrzebień;
- 4) obiekt systemu przesyłowego- Stacji Gazowej Rzychów, Q= 3 200 nm³/h;
- 5) obiekt systemu przesyłowego- Stacji Gazowej Kornowac- Pogrzebień, Q= 3 200 nm³/h.

Zaopatrzenie w gaz obszaru Gminy następuje poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia DN 300 PN 1,6 MPa relacji Radlin- Racibórz. W granicach Gminy nie wyklucza się istnienia innych nie wykazanych urządzeń podziemnych do przesyłu gazu, w tym nieczynnego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300.

Gmina nie posiada scentralizowanego systemu zaopatrzenia w ciepło. Budynki mieszkalne posiadają indywidualne źródła ciepła. Ze względu na charakter zabudowy, składającej się w przeważającej większości z zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, stosowanie indywidualnych źródeł ciepła pozostaje podstawowym sposobem zaopatrzenia w ciepło dla celów ogrzewania dla gospodarstw domowych.

Analiza wskaźnikowa obszaru przestrzenno – funkcjonalnego Gminy Kornowac

Na potrzeby oceny stanu infrastruktury w poszczególnych sołectwach określono następujące wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców
- "Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców"
- Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 5 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców

Tabela 49 Ilość obiektów publicznych w sołectwie

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów publicznych w sołectwie		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	10
Kobyła [0216332]	1150			2
Kornowac [0216349]	858			3
Łańce [0216409]	631			1
Pogrzebień [0216444]	1281			2
Rzychów [0216504]	1077			2

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	1,02
Kobyła [0216332]	1150			0,17
Kornowac [0216349]	858			0,35
Łańce [0216409]	631			0,16
Pogrzebień [0216444]	1281			0,16
Rzuchów [0216504]	1077			0,19
Średnia				0,20

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Najwięcej obiektów publicznych, do których zaliczono boiska, ośrodki zdrowia, domy kultury, wieżę widokową znajduje się w sołectwie Kornowac – 3 obiekty. Najmniej korzystnie sytuacja wygląda w sołectwie Łańce, w którym znajduje się tylko budynek Domu Kultury. W przypadku pozostałych sołectw sytuacja wygląda podobnie ponieważ w każdym z nich znajduje się jeden obiekt publiczny. W przypadku przeliczenia obiektów publicznych na 100 mieszkańców średnia gminna przekroczona jest prawie w każdym sołectwie, co wynika z pełnienia przez sołectwo Kornowac roli siedziby Gminy. W każdym sołectwie w zakresie budynków publicznych konieczne są prace remontowe i modernizacyjne mające na celu utrzymanie istniejących funkcji.

Tabela 50 Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Pozwolenia na budowę		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	39	23	20
Kobyła [0216332]	1150	10	3	4
Kornowac [0216349]	858	4	3	4
Łańce [0216409]	631	12	4	5
Pogrzebień [0216444]	1281	5	7	5
Rzuchów [0216504]	1077	8	6	2

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Tabela 51 Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Pozwolenia na budowę		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	4,37	2,35	2,18
Kobyła [0216332]	1150	0,87	0,26	0,35

Kornowac [0216349]	858	0,47	0,35	0,47
Łańce [0216409]	631	1,90	0,63	0,79
Pogrzebień [0216444]	1281	0,39	0,55	0,39
Rzuchów [0216504]	1077	0,74	0,56	0,19
Średnia		0,87	0,47	0,44

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

W analizowanym okresie 2021 – 2023 liczba pozwoleń na budowę spadła blisko o połowę co jest zjawiskiem niekorzystnym. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w ujęciu ilościowym była podobna w każdym sołectwie za wyjątkiem sołectwa Rzuchów w którym wydano najmniej pozwoleń na budowę. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej pozwoleń wydano dla sołectwa Łańce i Kornowac, a najmniej dla sołectwa Rzuchów. Wskaźnik osiągnął wartość niższą niż średnia gminna w sołectwach Kobyla, Pogrzebień i Rzuchów (dane za 2023 rok).

Tabela 52 Liczba przystanków komunikacji autobusowej

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba przystanków		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	18
Kobyla [0216332]	1150	3	3	3
Kornowac [0216349]	858	3	3	3
Łańce [0216409]	631	2	2	2
Pogrzebień [0216444]	1281	4	4	4
Rzuchów [0216504]	1077	6	6	6

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba przystanków		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	1,80
Kobyla [0216332]	1150			0,26
Kornowac [0216349]	858			0,35
Łańce [0216409]	631			0,32
Pogrzebień [0216444]	1281			0,31
Rzuchów [0216504]	1077			0,56
Średnia				0,36

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Najwięcej przystanków autobusowych znajduje się na terenie sołectwa Rzuchów, co wynika z największej ilości dróg wojewódzkich na terenie sołectwa. Na terenie Rzuchowa znajduje się 6 przystanków. Najmniej przystanków znajduje się na terenie sołectwa Łańce – 2 przystanki. W przeliczeniu na 100 mieszkańców tylko na terenie sołectwa Rzuchów średnia gminna została przekroczona, co jest zjawiskiem pozytywnym.

Tabela 53 Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba placów zabaw wymagających renowacji		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	10
Kobyła [0216332]	1150	2	2	2
Kornowac [0216349]	858	2	2	2
Łańce [0216409]	631	1	1	1
Pogrzebień [0216444]	1281	3	3	3
Rzuchów [0216504]	1077	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Tabela 54 Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców		
Rok	2023	2021	2022	2023
Razem	4997	0	0	0,99
Kobyła [0216332]	1150			0,17
Kornowac [0216349]	858			0,23
Łańce [0216409]	631			0,16
Pogrzebień [0216444]	1281			0,23
Rzuchów [0216504]	1077			0,19
Średnia				0,20

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o dane Gminy Kornowac

Najwięcej placów zabaw wymagających renowacji znajduje się na obszarze sołectwa Pogrzebień, a najmniej na terenie sołectwa Łańce. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najgorzej sytuacja w przypadku placów zabaw wymagających remontu przedstawia się na terenie sołectw Kornowac i Pogrzebień.

Tabela 55 "Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji"

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji		
Rok	2023			2023
Razem	4997			610
Kobyła [0216332]	1150			34
Kornowac [0216349]	858			49
Łańce [0216409]	631			147
Pogrzebień [0216444]	1281			63
Rzuchów [0216504]	1077			317

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

Najwięcej budynków niepodłączonych do systemu Kanalizacji znajduje się w sołectwie Łańce – 147 budynków, a najmniej w Kornowacu – 49 budynków. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców również omawiany czynnik najgorzej prezentuje się na terenie sołectwa Rzuchów gdzie osiąga wartość 29,43, a najlepiej na terenie sołectwa Kobyła gdzie osiąga wartości na poziomie 2,96 co oznacza, że większość budynków jest podłączona do kanalizacji.

Tabela 56 "Wskaźnik 5 (przestrenno - funkcjonalny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców "

Kategoria danych	Liczba mieszk.	Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców		
Rok	2023			2023
Razem	4997			66,32
Kobyła [0216332]	1150			2,96
Kornowac [0216349]	858			5,71
Łańce [0216409]	631			23,30
Pogrzebień [0216444]	1281			4,92
Rzuchów [0216504]	1077			29,43
Średnia				13,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Kornowac

2.12. Podsumowanie ankietyzacji

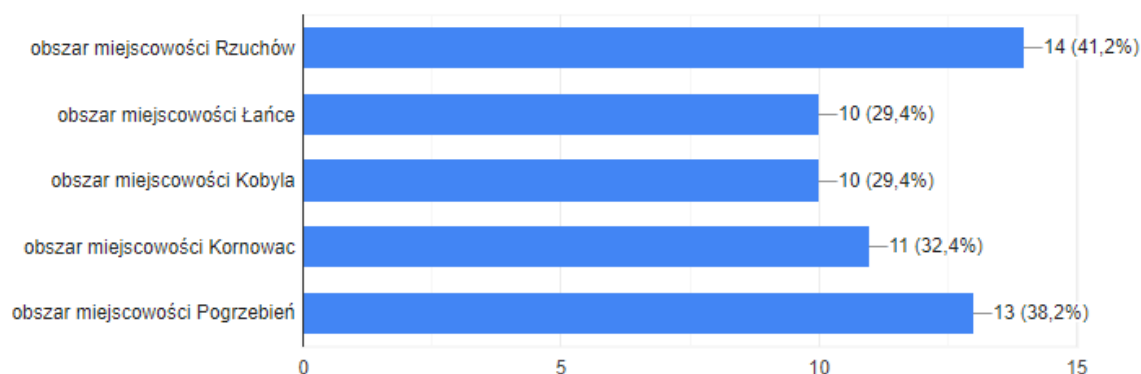
Mając na celu zachowanie partycypacyjnego charakteru dokumentu przeprowadzono ankietyzację, która miała na celu poznanie opinii mieszkańców w zakresie obszarów Gminy Kornowac które należy zrewitalizować, przyczyn degradacji tych terenów oraz problemów występujących na tych obszarach. Ankieta została również udostępniona na stronie internetowej Urzędu.

Ankieta dostępna była również w formie elektronicznej (strona www Urzędu Gminy Kornowac). W ramach odpowiedzi otrzymano 32 ankiety. Poniżej przedstawiono szczegółowe dane uzyskane podczas ankietyzacji.

Wykres 3 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

I. Proszę wskazać, który obszar Gminy Pana(i) zdaniem powinien być poddany procesowi rewitalizacji (można wskazać maksymalnie 3 obszary).

34 odpowiedzi



Źródło: Ankietyzacja

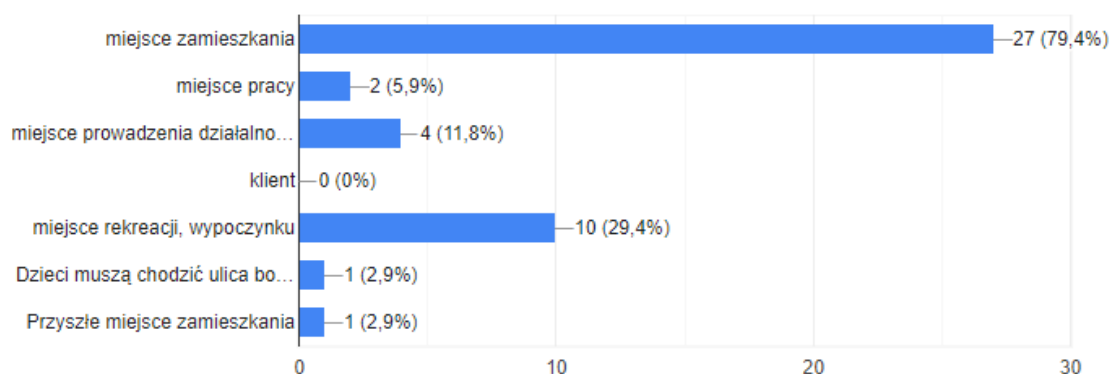
Przeprowadzona ankietyzacja wskazała, że procesowi rewitalizacji powinien zostać poddany przede wszystkim obszar miejscowości Rzuchów (41,2% odpowiedzi). Jako odpowiedzi inne wskazywano na obszar sołectwa Pogrzebień (38,2% odpowiedzi) oraz sołectwo Kornowac – 11 odpowiedzi (32,4%). W pierwszej kolejności zdaniem mieszkańców procesowi rewitalizacji powinien zostać poddany obszar sołectwa Rzuchów – 7 odpowiedzi (odpowiedzi skumulowane – w formularzu elektronicznym udzielano odpowiedzi w rubryce w której można było wskazać konkretny obszar) oraz obszar sołectwa Pogrzebień – 5 odpowiedzi. Obszar sołectwa Łańce wskazywały osoby, które w pierwszym pytaniu wskazywały ten obszar jako teren który należałoby objąć rewitalizacją.

Odpowiedzi udzielały głównie osoby zamieszkujące obszar, który ich zdaniem powinien zostać zrewitalizowany jako pierwszy – 27 odpowiedzi (79,4%), a następnie osoby odpoczywające na tym terenie (miejsce rekreacji, wypoczynku) – 10 odpowiedzi (29,4 %) oraz osoby świadczące prace na tym obszarze lub też prowadzące działalność gospodarczą.

Wykres 4 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

III. Proszę podać Pana(i) związek z tym terenem (można wskazać kilka odpowiedzi).

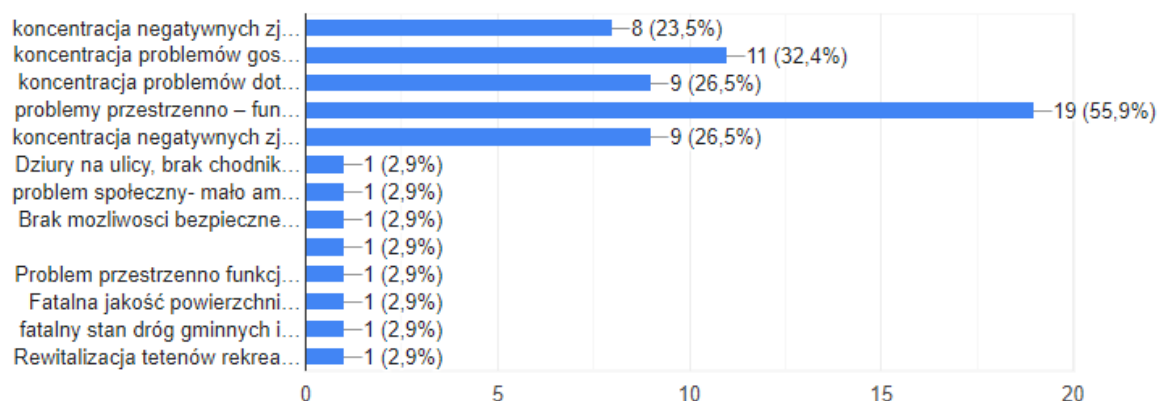
34 odpowiedzi



Źródło: Ankietyzacja

IV. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar Gminy jest zdegradowany? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 punkty)

34 odpowiedzi



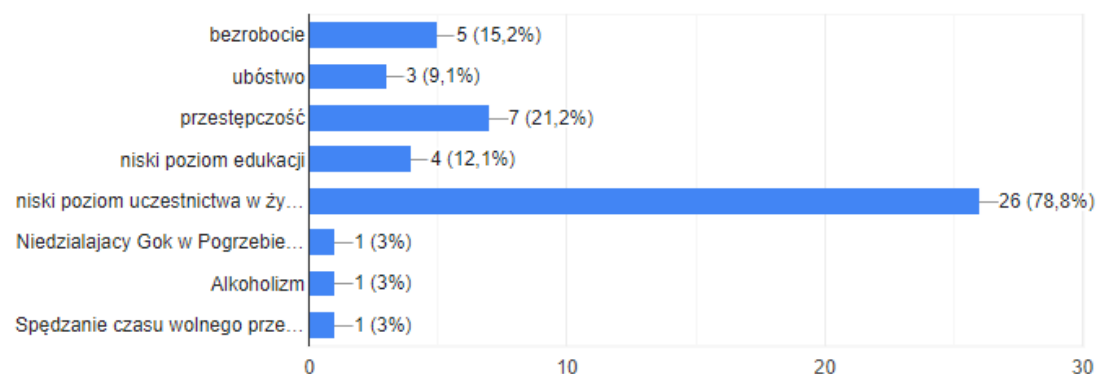
Źródło: Ankietyzacja

Jako przyczynę degradacji obszarów, które powinny zostać zrewitalizowane wskazywano przede wszystkim koncentrację negatywnych problemów przestrzenno – funkcjonalnych. Przykładowe odpowiedzi to: „brak kanalizacji, mała ilość połączeń komunikacji zbiorowej, plac zabaw nieodpowiedni dla dzieci grupy 2+ , brak miejsca dla matek z dziećmi, plac zabaw przy Domu kultury nie spełnia standardów, rewitalizacja placów zabaw” – odpowiedzi w tym obszarze to około 60% wszystkich wskazań. Wskazano również na problemy w obszarze gospodarczym – 11 odpowiedzi, problemy w obszarze środowiska naturalnego oraz problemy w zakresie infrastruktury – przykładowe odpowiedzi „zły stan budynków, fatalna jakość powierzchni drogi, fatalny stan dróg, dziury na ulicy, brak chodnika„.

Wykres 5 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

V. Jakie problemy społeczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji? (proszę zaznaczyć maksymalnie 3 punkty)

33 odpowiedzi



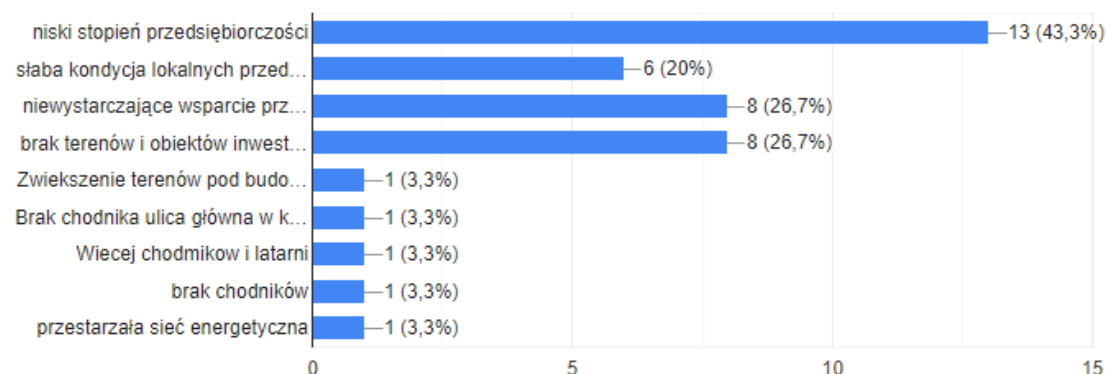
Źródło: Ankietyzacja

Wśród problemów społecznych wskazywano przede wszystkim problem niskiego uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (78%) oraz przestępczość (21,2%) i bezrobocie (15,2%).

Wykres 6 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

VI. Jakie problemy gospodarcze, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji? (proszę zaznaczyć maksymalnie 2 punkty)

30 odpowiedzi



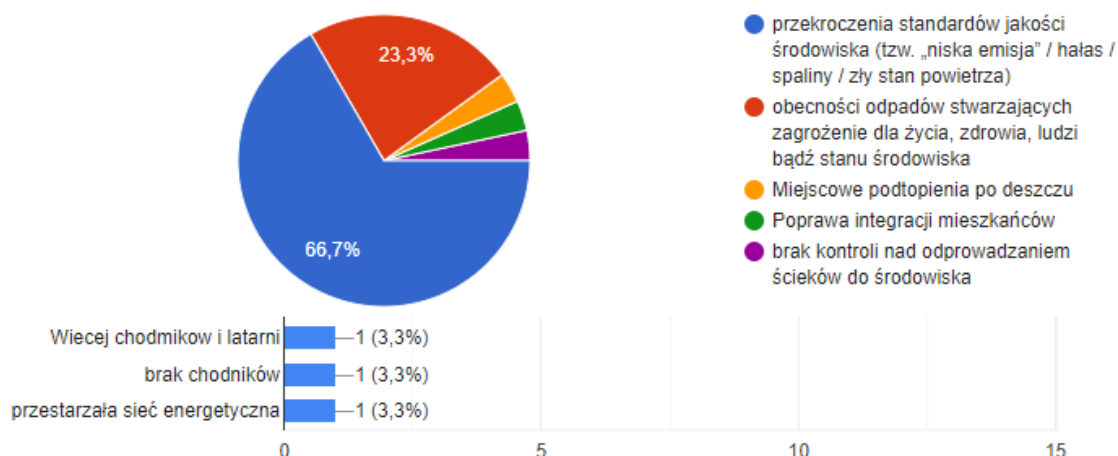
Źródło: Ankietyzacja

Wśród problemów gospodarczych głównym problemem, według osób wypełniających ankietę, jest niski stopień przedsiębiorczości (43,3% odpowiedzi), niewystarczające wsparcie przedsiębiorców przez organizacje otoczenia biznesu, brak terenów i obiektów inwestycyjnych – łącznie ponad 50% odpowiedzi.

Wykres 7 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

VII. Jakie problemy środowiskowe, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

30 odpowiedzi



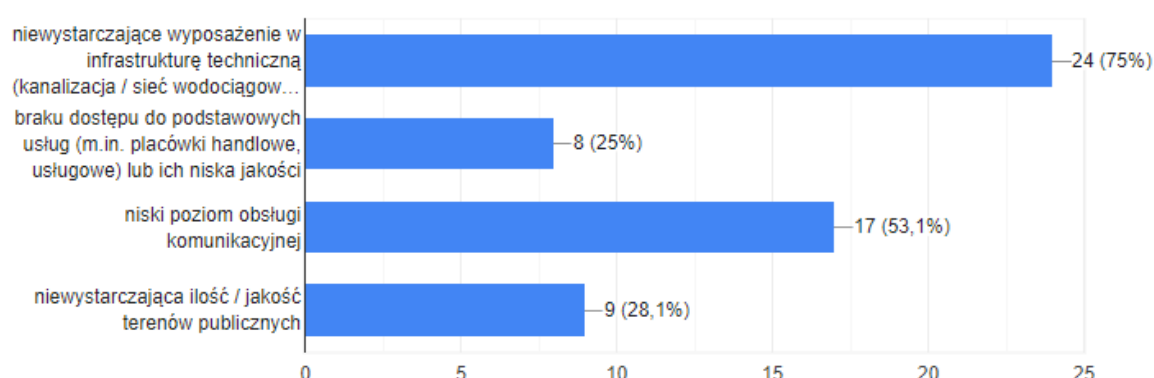
Źródło: Ankietyzacja

W obszarze środowiskowym największa część odpowiedzi dotyczyła przekroczenia standardów jakości środowiska tj. „niska emisja”, hałas, spaliny, zły stan powietrza – 66,7%. Część odpowiedzi dotyczyła również obecności odpadków stwarzających zagrożenie (dzikie wysypiska) – 23,3% odpowiedzi. Część odpowiedzi udzielone w polu „inne” nie dotyczy obszaru ochrony środowiska.

Wykres 8 Wyniki ankietyzacji (diagnoza)

VIII. Jakie problemy przestrzenno –funkcjonalne , na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

32 odpowiedzi



Źródło: Ankietyzacja

Analizując problemy przestrzenno – funkcjonalne, które wg mieszkańców dominują na obszarach które należy poddać rewitalizacji można zauważyć, że największymi problemami dla mieszkańców są:

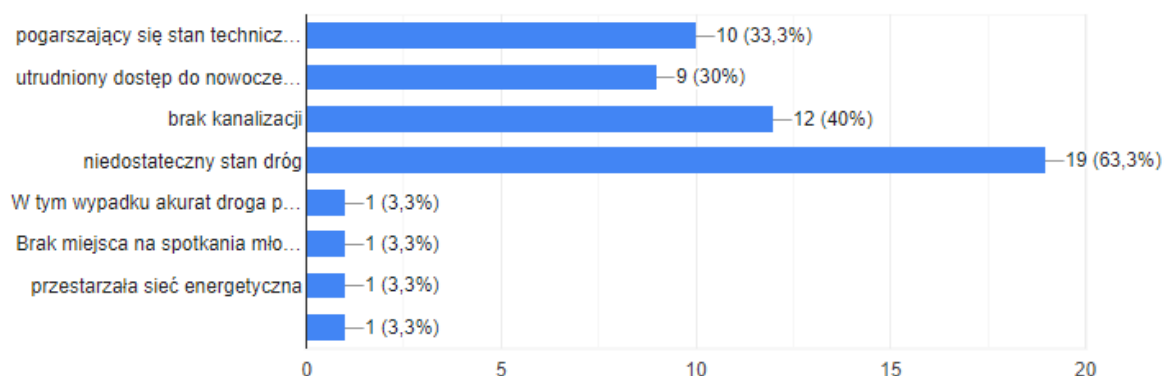
- niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną (75% odpowiedzi),
- niski poziom obsługi komunikacyjnej (53,1% odpowiedzi),

W zakresie problemów technicznych mieszkańcy zwracają uwagę przede wszystkim na:

- niedostateczny stan dróg – 20 odpowiedzi (łącznie),
- brak kanalizacji – 10 odpowiedzi,
- pogarszający się stan techniczny obiektów budowlanych, w tym budynków mieszkalnych.

IX. Jakie problemy techniczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

30 odpowiedzi



Źródło: Ankietyzacja

3. Wnioski z przeprowadzonej analizy danych

Podsumowując zebrane i przeanalizowane dane można sformułować następujące wnioski:

- Według danych GUS na koniec 2022 roku Gminę Kornowac zamieszkiwało łącznie 5 108 osób w tym 2522 mężczyzn i 2586 kobiet co stanowiło odpowiednio 49,4% i 50,6%. Liczba ludności na terenie Gminy systematycznie rośnie (trend rosnący w okresie od 2010 roku), co jest sprzeczne z trendami demograficznymi województwa śląskiego i Polski ogółem. Wzrost liczby ludności związany jest z przenoszeniem się mieszkańców z terenów miejskich na tereny wiejskie, jednakże w ostatnich dwóch latach nieznacznie zmniejszyła się liczba mieszkańców;
- Zdecydowanie największą grupą wiekową na terenie Gminy są osoby w wieku 70+, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Niekorzystnym zjawiskiem, które w przyszłości może wpłynąć na depopulację Gminy jest stosunkowo niewielka liczba osób w wieku 0-24, która jest mniej liczebna w stosunku do grupy wiekowej 25-45 lat. Ratunkiem dla Gminy mogą być nowi mieszkańcy, którzy będą migrować z terenu pobliskich miast województwa śląskiego;
- Dane dotyczące korzystania z opieki społecznej (ustawa o pomocy społecznej) w okresie 2021 - 2023 wskazują na niewielki wzrost ilości mieszkańców którym udzielane jest wsparcie. Wzrost w okresie 2021 - 2023 wyniósł ok. 12 %. Najwięcej osób objętych wsparciem zamieszkiwało na terenie sołectwa Rzuchów. Wsparciem powyżej średniej gminnej w przeliczeniu na 100 mieszkańców cechowało się sołectwo Rzuchów;
- W okresie 2021 – 2023 liczba osób w grupie wiekowej do 25 roku życia korzystająca z pomocy na podstawie ustawy o pomocy społecznej spadła z 16 do 6 osób. Najwięcej osób w analizowanej grupie wiekowej zamieszkiwało sołectwo Rzuchów. Największym udziałem w przeliczeniu na 100 mieszkańców korzystających z pomocy cechowało się sołectwo Łańce i Rzuchów (przekroczenie średniej w ujęciu całej Gminy);
- W okresie 2021 – 2023 liczba korzystających ze wsparcia w oparciu o ustawę o świadczeniach rodzinnych zmniejszyła się z 81 do 44, co oznacza poprawę sytuacji w analizowanym zakresie udzielenia pomocy – spadek ilości udzielanych świadczeń wyniósł ok. 45%. Największym

wsparciem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (dane za 2023 rok) cechowało się sołectwo Kornowac, które przekroczyło średnią wartość w ujęciu całej Gminy;

- Mieszkańcom Gminy udzielane jest również wsparcie alimentacyjne. W okresie 2021 – 2023 liczba osób, którym udzielono wsparcia zwiększyła się nieznacznie bo z 15 do 18 osób. Najwięcej osób którym udzielono wsparcia zamieszkuje w sołectwie Kobyla (dane za 2023 rok). W przeliczeniu na 100 mieszkańców największe wsparcie udzielone zostało mieszkańcom sołectw Kobyla i Kornowac;
- Analizując liczbę osób z niepełnosprawnościami, którym udzielane jest wsparcie przez OPS można zauważyć, że w okresie 2021 - 2023 nastąpił wzrost liczebności omawianej grupy o ok. 33%, co jest zjawiskiem negatywnym. Największa liczba osób z niepełnosprawnościami zamieszkiwała sołectwo Rzuchów, natomiast w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób z niepełnosprawnościami zamieszkiwało sołectwo Łańce i Rzuchów;
- Dane dotyczące usług opiekuńczych świadczonych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kornowacu w okresie od 2021 do 2023 wskazują, że liczba osób korzystających z pomocy spadła blisko o połowę. Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych jest praktycznie taka sama w poszczególnych sołectwach. Najlepiej sytuacja przedstawia się w Kornowacu i Łańcach gdzie nie ma osób, które potrzebują tego typu usług. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających z usług opiekuńczych zamieszkuje kolejno w Rzuchowie, Pogrzebieniu i Kobyli;
- Przedstawione dane statystyczne GKPRa wskazują, że w analizowanym okresie 2021 – 2023 spadła liczba spraw prowadzonych z 11 w roku 2021 do 6 w roku 2023, co stanowi spadek blisko o połowę. Jest to zjawisko pozytywne, jednakże należy pamiętać, że dane nie obejmują wszystkich mieszkańców Gminy z problemem alkoholowym.

Analiza danych wskazuje, że liczba osób z problemem alkoholowym w przeliczeniu na 100 mieszkańców przekroczona jest w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Łańce,
- Pogrzebień.

Wskaźnik najwyższe wartości osiąga na terenie sołectwa Kobyla;

- Na koniec 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie raciborskim wynosiła 3,3%. W analogicznym okresie stopa bezrobocia w ujęciu województwa wynosiła 3,6% a w skali kraju 5,1%. Według stanu na 30.04.2024 w Gminie Kornowac bezrobotnych było 41 osób w tym 26 kobiet. Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkiwało na koniec 2023 roku sołectwa Rzuchów (14 osób), Kobyla (10 osób), Pogrzebień (10 osób);
- Najwięcej organizacji pozarządowych funkcjonuje w sołectwie Kobyla – 4 organizacje, a najmniej w sołectwie Łańce – 2 organizacje. Analizując dane w przeliczeniu na 100 mieszkańców najlepiej sytuacja przedstawia się w sołectwie Kobyla i Kornowac, a najgorzej w sołectwie Pogrzebień. Wśród problemów społecznych (ankietyzacja) wskazywano przede wszystkim problem niskiego uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym (78%);
- Średnia przestępstw w Gminie jest porównywalna do średniej krajowej i niższa od wartości średniej dla województwa. W powiecie raciborskim średnia liczba przestępstw od kilku lat maleje. Z kolei odsetek wszystkich zdarzeń drogowych na terenie Gminy wynosi 4,3% w stosunku do całego powiatu. Powyższe dane liczbowe wskazują więc na wysoki poziom

bezpieczeństwa na terenie Gminy. Liczba przestępstw w przeliczeniu na 100 mieszkańców była przekroczona w stosunku do średniej gminnej na obszarze następujących sołectw:

- Kornowac,
 - Pogrzebień,
 - Rzuchów
- Wszystkie wskaźniki dotyczące sytuacji gospodarczej wskazują na niższą aktywność gospodarczą mieszkańców Gminy w stosunku do danych na poziomie województwa i Polski. Wynikać może to z faktu, że część mieszkańców pracuje poza granicami Polski oraz z okolicznych miast które stanowią miejsce pracy mieszkańców Gminy. Ze względu na zmianę sposobu liczenia w/w danych nie przeprowadzono ich analizy.
Pozytywnym zjawiskiem jest rosnąca liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 1000 ludności, która w okresie 2020 – 2022 urosła o ok. 9%.
Najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na koniec 2023 roku zlokalizowanych było w sołectwie Rzuchów. W przeliczeniu na 100 mieszkańców liczba podmiotów gospodarczych również jest największa w Rzuchowie;
- W ujęciu ilościowym najwięcej budynków wymagających usunięcia azbestu na terenie Gminy Kornowac znajduje się na terenie sołectwa Rzuchów – 67 budynków, a najmniej na terenie sołectwa Łańce – 41 budynków. W zakresie opalania domów paliwem stałym najwięcej pieców do czwartej klasy włącznie znajduje się na terenie sołectwa Pogrzebień - 148 oraz Rzuchów - 146, najmniej natomiast na terenie sołectwa Łańce -68 pieców. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej pieców do czwartej klasy włącznie zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Rzuchów;
- Najwięcej budynków wymagających modernizacji / remontu zlokalizowanych jest na terenie sołectwa Pogrzebień – 24 budynki, najlepiej natomiast sytuacja wygląda w sołectwach Kornowac i Łańce gdzie podjęcia prac wymaga tylko 8 budynków / sołectwo. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej budynków wymagających podjęcia prac zlokalizowanych jest również na terenie sołectwa Pogrzebień;
- W obszarze Gminy nie występują obszary wskazane do rozwoju energetyki wiatrowej, nie występują tu też inne tereny służące produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy przekraczającej 100kV. W ostatnich latach znacząco wzrosła ilość przydomowych instalacji OZE – głównie panele fotowoltaiczne i pompy ciepła, jednak w związku z koniecznością ograniczenia emisji CO2 co wynika z wytycznych europejskich i krajowych istnieje konieczność dalszych inwestycji w tym zakresie;
- Obiektami realizującym zadania z zakresu oświaty na terenie Gminy są:
 - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Rzuchowie (szkoła + przedszkole);
 - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Kobyli, (szkoła + przedszkole w Kobyli i dodatkowo drugie przedszkole w Łańcach wchodzące w skład ZSP Kobyła);
 - Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Kornowacu;
 - Zespół Szkolno - Przedszkolny w Pogrzebieniu (szkoła + przedszkole).
- Na koniec 2022 roku wychowaniem przedszkolnym było objętych 199 dzieci z 238 w tej grupie wiekowej. Funkcjonujące w obszarze Gminy obiekty oświaty zapewniają dostęp do niej w wystarczającym stopniu, większość obiektów jest w dobrym stanie technicznym. Ilość placówek oświatowych jest wystarczająca dla obecnych potrzeb biorąc pod uwagę

przewidywania dotyczące ilości mieszkańców, w tym korzystających z opisywanych obiektów oświaty. Konieczne jest jednak doposażenie istniejących placówek;

- Najwięcej obiektów publicznych do których zaliczono boiska, ośrodki zdrowia, domy kultury oraz wieżę widokową, znajduje się w sołectwie Kornowac – 3 obiekty. Najmniej korzystnie sytuacja wygląda w sołectwie Łańce w którym znajduje się tylko budynek Domu Kultury. W przypadku pozostałych sołectw sytuacja wygląda podobnie ponieważ w każdym z nich znajduje się jeden obiekt publiczny.

W przypadku przeliczenia obiektów publicznych na 100 mieszkańców średnia gminna przekroczona jest prawie w każdym sołectwie, co wynika z pełnienia przez sołectwo Kornowac roli siedziby Gminy. W każdym sołectwie w zakresie budynków publicznych konieczne są prace remontowe i modernizacyjne mające na celu utrzymanie istniejących funkcji.

- W analizowanym okresie 2021 – 2023 liczba pozwoleń na budowę spadła blisko o połowę, co jest zjawiskiem niekorzystnym. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w ujęciu ilościowym była podobna w każdym sołectwie za wyjątkiem sołectwa Rzuchów w którym wydano najmniej pozwoleń na budowę. W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej pozwoleń wydano dla sołectwa Łańce i Kornowac, a najmniej dla sołectwa Rzuchów.

Reasumując, główne zidentyfikowane problemy to:

- starzejące się społeczeństwo,
- niski poziom uczestnictwa w życiu społecznym i kulturalnym,
- niski wskaźnik przedsiębiorczości w stosunku do województwa i kraju,
- emisja liniowa i tzw. „niska emisja”, niedostateczne wykorzystanie OZE,
- niewystarczająca dostępność do sieci kanalizacyjnej, zły stan części dróg gminnych,
- duża ilość terenów wymagających zagospodarowania lub zmiany przeznaczenia,
- remont, modernizacja infrastruktury obiektów publicznych, brak opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat trzech.

4. Metodologia

Wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji nastąpiło w oparciu o:

- ustawę o rewitalizacji;
- dokument pn. „ZASADY OPINIOWANIA GMINNYCH PROGRAMÓW REWITALIZACJI ORAZ PROWADZENIA WYKAZU GMINNYCH PROGRAMÓW REWITALIZACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO w RAMACH FE SL 2021-2027”;
- dane statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego;
- dane Urzędu Gminy w Kornowacu oraz dane udostępnione przez jednostki organizacyjne Urzędu Gminy tj. (Ośrodek Pomocy Społecznej, CKiB w Kornowacu);
- wykorzystanie sprawozdań rocznych gminnego ośrodka pomocy społecznej;
- dane udostępnione przez Gminną Komisję ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- dane udostępnione przez Komendę Powiatową Policji w Raciborzu;
- dane Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu;
- przeprowadzoną ankietyzację;
- rozmowy z kierownikami jednostek gminnych.

Na etapie opracowania dokumentu wykorzystano konsultacje z mieszkańcami, które odbyły się na etapie opracowywania Strategii Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku. Konsultacje z mieszkańcami w sprawie opracowania założeń do Strategii Rozwoju Gminy Kornowac odbyły się w każdym z pięciu sołectw w okresie październik - listopad 2021. Ich uczestnikami byli przedstawiciele lokalnych grup inicjatywnych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorstw oraz urzędów i instytucji działających na terenie poszczególnych sołectw, tzw. liderzy lokalni, którzy podczas spotkań wypowiadali się na tematy związane z poszczególnymi obszarami funkcjonowania ich miejscowości oraz całej Gminy. Celem głównym warsztatów było zasięgnięcie opinii lokalnych przedsiębiorców, instytucji i mieszkańców dotyczących obecnej sytuacji w Gminie, jej mocnych i słabych stron, a także zebranie pomysłów na działania inwestycyjne i pozainwestycyjne mogące przyczynić się do rozwoju Gminy w nadchodzących latach.

Diagnozę służącą wyznaczeniu obszaru zdegradowanego przeprowadzono z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, w oparciu o analizę wskaźnikową i badania jakościowe.

Mając na celu jak najbardziej trafne wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji przyjęto następujące założenia:

- obszar którego dotyczy program obejmuje Gminę Kornowac;
- gminę podzielono na jednostki pomocnicze (sołectwa);
- gminny program rewitalizacji nie może obejmować więcej niż 20% powierzchni Gminy Kornowac i nie więcej niż 30% jej mieszkańców;
- wyznaczenie obszarów objętych programem nastąpiło w oparciu o wyniki analizy wskaźnikowej na podstawie zebranych danych;
- wskaźniki zostały skonstruowane w oparciu o zasadę, że rewitalizację należy prowadzić tam, gdzie występuje największe nasilenie niepożądanych zjawisk i problemów;
- liczba mieszkańców wynika z liczby osób faktycznie zamieszkujących poszczególne sołectwa (pobyt stały).

W ramach prac dotyczących wyznaczenia obszarów objętych oraz obszarów objętych rewitalizacją określono następujące wskaźniki:

OBSZAR SPOŁECZNY

- **Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największym wsparciem ludności w zakresie opieki społecznej. Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z pomocy społecznej w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców** – wskaźnik mierzy pomoc udzieloną w ramach ustawy i obejmuje następujące świadczenia w przeliczeniu na 100 mieszkańców każdego z sołectw:
 - Zasiłek rodzinny;
 - Świadczenie rodzicielskie;

- Świadczenie pielęgnacyjne;
- Zasiłek pielęgnacyjny;
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z pomocy społecznej w danym sołectwie.

- **Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba osób z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik obrazuje ilość osób z niepełnosprawnościami w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z usług opiekuńczych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób z problemem alkoholowym. Wskaźnik obrazuje ilość osób z problemem alkoholowym w danym sołectwie.
- **Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób bezrobotnych. Wskaźnik obrazuje ilość osób bezrobotnych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik nr 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą liczbą osób uczestniczących w życiu społeczno – kulturalnym. Wskaźnik obrazuje ilość organizacji pozarządowych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą przestępstw. Wskaźnik obrazuje przestępczość w danym sołectwie.

OBSZAR GOSPODARCZY

- **Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą przedsiębiorczością. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się problemami w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się wzrostem liczby przedsiębiorstw. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych nowopowstałych na terenie danego sołectwa.

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

- **Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą

budynków które wymagają usunięcia azbestu. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków które wymagają usunięcia azbestu na terenie danego sołectwa.

- **Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się zanieczyszczeniem hałasem. Wskaźnik obrazuje natężenie hałasem na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największym zanieczyszczeniem środowiska. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków opalanych węglem (piecem do klasy 4 kotła włącznie) na terenie danego sołectwa.

OBSZAR TECHNICZNY

- **Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą budynków do remontu. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków, które wymagają remontu / termomodernizacji na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą długością dróg do remontu. Wskaźnik obrazuje długość dróg gminnych, które wymagają remontu na terenie danego sołectwa.

OBSZAR PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNY

- **Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą dostępnością infrastruktury publicznej. Wskaźnik obrazuje liczbę obiektów publicznych na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą atrakcyjnością pod kątem budowy domu. Wskaźnik obrazuje liczbę wydanych pozwoleń na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą dostępnością komunikacyjną. Wskaźnik obrazuje dostępność komunikacji zbiorowej na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą koncentracją miejsc rekreacji wymagających renowacji. Wskaźnik obrazuje liczbę miejsc rekreacji które wymagają remontu / renowacji na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 5 (obszar techniczny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą jakością życia w zakresie infrastruktury technicznej. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków, które nie są podłączone do kanalizacji na terenie danego sołectwa.

Wartości wskaźników zostały obliczone w oparciu o dane z 2023 roku. W przypadku braku danych za 2023 rok wykorzystano dane z 2022 roku. Zastosowane wskaźniki w pełni odzwierciedlają sytuację społeczną, przestrzenną, infrastrukturalną, środowiskową oraz gospodarczą na obszarze Gminy, nie ma więc potrzeby określania dodatkowych wskaźników.

5. Delimitacja obszarów zdegradowanych

Mając na celu wyznaczenie obszarów zdegradowanych oraz obszarów które objęte zostaną rewitalizacją wykorzystano metodę ilorazu lokalizacji. Wskaźnik ilorazu lokalizacji jest miernikiem natężenia (nagromadzenia, koncentracji) danej cechy na określonym obszarze. Metoda ta umożliwia identyfikację zjawisk odznaczających się ponadprzeciętną koncentracją na analizowanym terenie w stosunku do wartości średniej dla jednostki wyższego rzędu (tj. jednostki odniesienia). O ponadprzeciętnej koncentracji danej cechy na badanym obszarze można mówić, kiedy wskaźnik ilorazu lokalizacji osiąga wartości wyższe od średniej z terenu całej Gminy.

Poniżej przedstawiono zestawienie natężenia zjawisk kryzysowych na terenie Gminy Kornowac w podziale na sołectwa:

Tabela 57 Wartości wskaźników dla poszczególnych sołectw

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI								Suma czynników negatywnych
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8	
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13	
Kobyła [0216332]	1150	1,13	2,17	0,35	0,17	0,00	0,87	0,35	1,04	5,39
Kornowac [0216349]	858	1,05	4,31	0,23	0,00	0,12	0,70	0,35	3,50	9,56
Łańce [0216409]	631	0,79	1,74	0,63	0,00	0,16	1,27	0,32	1,74	6,02
Pogrzebień [0216444]	1281	1,41	3,04	0,31	0,16	0,23	0,78	0,23	6,95	12,65
Rzuchów [0216504]	1077	2,79	2,51	0,93	0,19	0,09	1,30	0,37	3,90	11,33
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43	

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa
- Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba osób z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców sołectwa
- Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców
- Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców

- Wskaźnik nr 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

Przeprowadzona analiza wskazała, że następujące przekroczenia w poszczególnych sołectwach:

- Kobyla – 1 wskaźnik
- Kornowac – 2 wskaźniki
- Łańce – 4 wskaźniki
- Pogrzebień – 5 wskaźników
- Rzuchów – 5 wskaźników

W celu określenia gdzie sytuacja kryzysowa jest największa dokonano zsumowania wskaźników od 1-6, 8 (wskaźniki wyrażają zjawiska negatywne) oraz odjęto od niego wartość wskaźnika nr 7 (wskaźnik wyraża zjawisko pozytywne).

Przeprowadzona analiza wskazała, że największa kumulacja negatywnych zjawisk społecznych występuje na terenie sołectw:

- Pogrzebień – 12,65
- Rzuchów – 11,33
- Kornowac -9,56

Sołectwa Kobyla i Łańce cechują się najmniejszym natężeniem niekorzystnych zjawisk społecznych.

W dalszej kolejności przeprowadzono analizę wskaźnikową wszystkich sołectw w poszczególnych obszarach.

OBSZAR GOSPODARCZY

Tabela 58 Wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą w poszczególnych sołectwach.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Kobyla [0216332]	1150	4,26	3,48	0,43
Kornowac [0216349]	858	5,48	4,55	0,47
Łańce [0216409]	631	3,96	3,33	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	4,68	3,36	0,70
Rzuchów [0216504]	1077	6,04	2,88	0,37
Średnia		4,88	3,52	0,39

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

Przeprowadzona analiza wskazuje, że na obszarach na których występują problemy w obszarze społecznym występują również problemy w obszarze gospodarczym. Sołectwo Pogrzebień i Rzuchów cechują się przekroczeniem dwóch z trzech wskaźników.

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

Tabela 59 Wskaźniki charakteryzujące obszar środowiskowy w poszczególnych sołectwach.

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
		1	2	3
Rok	2023			
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Kobyła [0216332]	1150	4,87	0,00	0,12
Kornowac [0216349]	858	7,46	0,20	0,13
Łańce [0216409]	631	6,50	0,00	0,11
Pogrzebień [0216444]	1281	4,37	0,10	0,12
Rzuchów [0216504]	1077	6,22	0,54	0,14
Średnia		5,88	0,17	0,12

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa
- Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

Przeprowadzona analiza wskazuje, że na obszarach na których występują problemy w obszarze społecznym występują również problemy w obszarze środowiskowym. Na terenie sołectwa Kornowac oraz Rzuchów przekroczone są trzy z trzech wskaźników.

OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY

Tabela 60 Wskaźniki charakteryzujące obszar przestrzenno – funkcjonalny w poszczególnych sołectwach

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Kobyła [0216332]	1150	0,09	0,35	0,26	0,17	2,96
Kornowac [0216349]	858	0,47	0,47	0,35	0,23	5,71
Łańce [0216409]	631	0,00	0,79	0,32	0,16	23,30
Pogrzebień [0216444]	1281	0,08	0,39	0,31	0,23	4,92
Rzuchów [0216504]	1077	0,09	0,19	0,56	0,19	29,43
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 5 (obszar techniczny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców

Przeprowadzona analiza wskazuje, że na obszarach na których występują problemy w obszarze społecznym występują również problemy w obszarze przestrzenno – funkcjonalnym. Na terenie sołectwa Kornowac przekroczone są dwa wskaźniki, natomiast na terenie sołectw Pogrzebień i Rzuchów przekroczone są odpowiednio cztery i trzy wskaźniki.

OBSZAR TECHNICZNY

Tabela 61 Wskaźniki charakteryzujące obszar techniczny w poszczególnych sołectwach

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Kobyła [0216332]	1150	1,30	135
Kornowac [0216349]	858	0,93	458

Łańce [0216409]	631	1,27	878
Pogrzebień [0216444]	1281	1,87	56
Rzuchów [0216504]	1077	0,48	319
Średnia		1,17	369

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Wskaźniki:

- Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców,
- Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]

Przeprowadzona analiza wskazuje, że na obszarach na których występują problemy w obszarze społecznym występują również problemy w obszarze technicznym. Sołectwa Kornowac i Pogrzebień charakteryzują się przekroczeniem jednego z dwóch wskaźników.

W oparciu o przeprowadzoną analizę natężenia zjawisk kryzysowych określono, że obszarami zdegradowanymi na obszarze Gminy Kornowac są następujące obszary:

- Kornowac,
- Pogrzebień,
- Rzuchów.

Przy wyznaczaniu podobszarów wzięto pod uwagę obszary cechujące się największym natężeniem problemów społecznych. Na podobszarach zidentyfikowano również problemy w obszarach gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno – funkcjonalnym lub technicznym.

Pod uwagę brano tereny zamieszkałe oraz tereny które mogą podlegać zmianom w zakresie zagospodarowania terenu.

Powierzchnia obszarów zdegradowanych wynosi 1615,0787 ha.

6. Delimitacja obszarów objętych rewitalizacją

- Kornowac,
- Pogrzebień,
- Rzychów.

Analogicznie jak przy wyznaczaniu obszarów zdegradowanych przy wyznaczaniu obszarów objętych rewitalizacją pod uwagę brano tereny zamieszkałe oraz tereny, które mogą podlegać zmianom w zakresie zagospodarowania terenu. Wzięto również pod uwagę obszary, które mogą stanowić podstawę do prowadzenia działań rewitalizacyjnych mających na celu wyprowadzenie poszczególnych podobszarów z sytuacji kryzysowej.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY KORNOWAC

Poniżej przedstawiono szczegółową charakterystykę poszczególnych podobszarów, które planuje się objąć procesem rewitalizacji.

6.1. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”

Obszar obejmuje teren następujących ulic

- Sadowa,
- Spokojna,
- Starowiejska,
- Raciborska (od ul. Zacisze do ul. Wolności).

Obszar zamieszkuje 363 osób, co stanowi 7,26% mieszkańców Gminy.

Powierzchnia podobszaru wynosi 86,3149 ha co stanowi 3,3% powierzchni Gminy.

Jest to obszar który charakteryzuje się znaczną koncentracją mieszkańców.

Poniżej przedstawiono analizę wskaźnikową podobszaru rewitalizacji pn. „Sołectwo Kornowac”

Tabela 62 Analiza wskaźnikowa sołectwa Kornowac

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI								Suma czynników negatywnych
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8	
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13	
Kornowac [0216349]	858	1,05	4,31	0,23	0,00	0,12	0,70	0,35	3,50	9,56
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43	

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Kornowac [0216349]	858	5,48	4,55	0,47
Średnia		4,88	3,52	0,39

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Kornowac [0216349]	858	7,46	0,20	0,13
Średnia		5,88	0,17	0,12

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Kornowac [0216349]	858	0,47	0,47	0,35	0,23	5,71
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Kornowac [0216349]	858	0,93	458
Średnia		1,17	369

Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac” charakteryzuje się następującymi przekroczeniami:

OBSZAR SPOŁECZNY

- Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

OBSZAR GOSPODARCZY

Żaden wskaźnik nie jest przekroczony.

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

- Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa
- Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

OBSZAR PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY

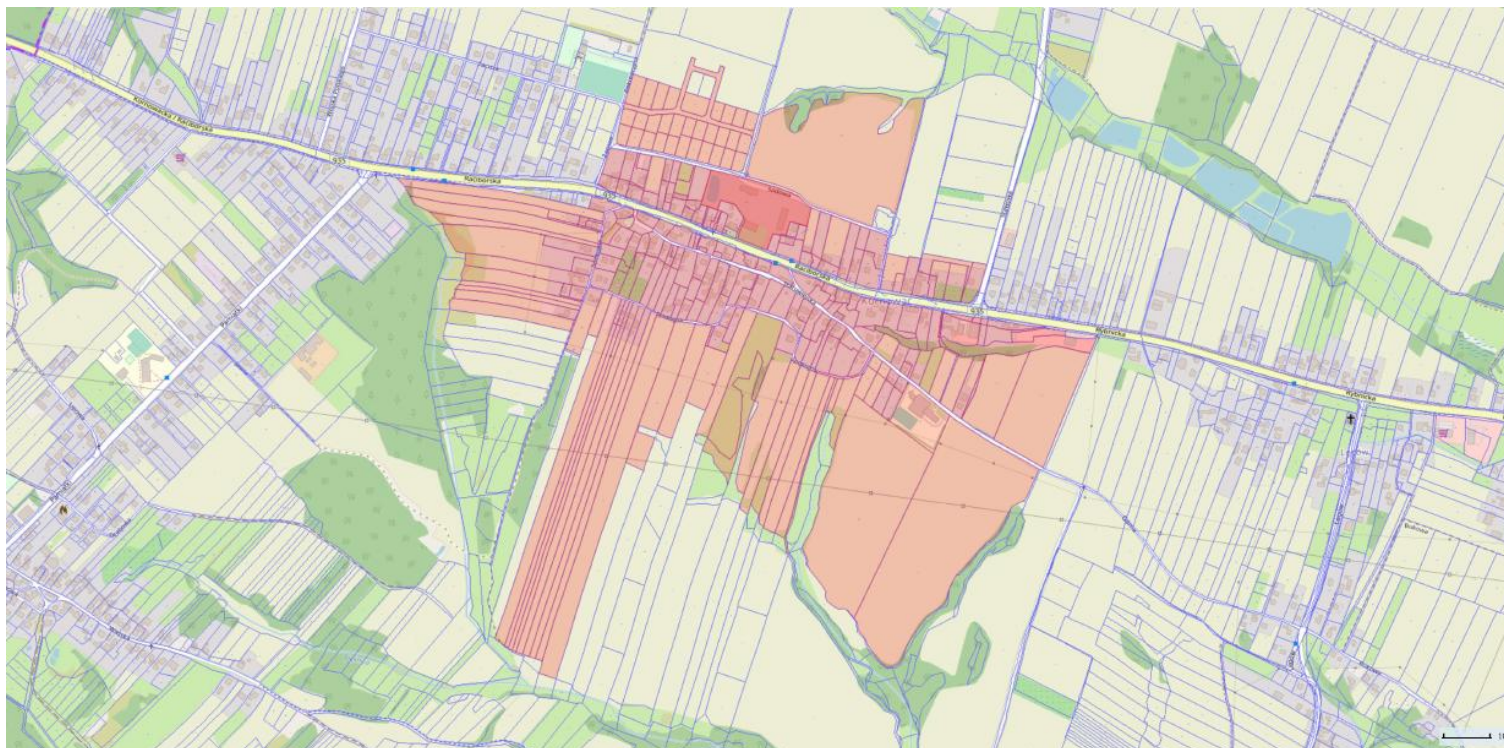
- Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców

OBSZAR TECHNICZNY

- Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]

Poniżej przedstawiono podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac” na mapie:

Mapa 9 Podobszar rewitalizacji "Sołectwo Kornowac"



Źródło: Opracowanie własne

Legenda:

■ - podobszar objęty rewitalizacją

6.2. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”

Obszar obejmuje teren następujących ulic

- Karola Miarki,
- Pszowska,
- Rybnicka od nr 68B do nr 80 (tylko numery parzyste).

Obszar zamieszkuje 347 osób, co stanowi 6,94 % mieszkańców Gminy.

Powierzchnia podobszaru wynosi 105,8488 ha co stanowi 4,05% powierzchni Gminy.

Poniżej przedstawiono analizę wskaźnikową podobszaru rewitalizacji pn. „Sołectwo Rzuchów”

Tabela 63 Analiza wskaźnikowa sołectwa Rzuchów

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI								Suma czynników w negatywnych
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8	
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13	
Rzuchów [0216504]	1077	2,79	2,51	0,93	0,19	0,09	1,30	0,37	3,90	11,33
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43	

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Rzuchów [0216504]	1077	6,04	2,88	0,37
Średnia		4,88	3,52	0,39

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Rzuchów [0216504]	1077	6,22	0,54	0,14
Średnia		5,88	0,17	0,12

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Rzuchów [0216504]	1077	0,09	0,19	0,56	0,19	29,43
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Rzuchów [0216504]	1077	0,48	319
Średnia		1,17	369

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów” charakteryzuje się następującymi przekroczeniami:

OBSZAR SPOŁECZNY

- Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa.
- Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba osób z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców sołectwa
- Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

OBSZAR GOSPODARCZY

- Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

- Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa
- Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców

OBSZAR PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY

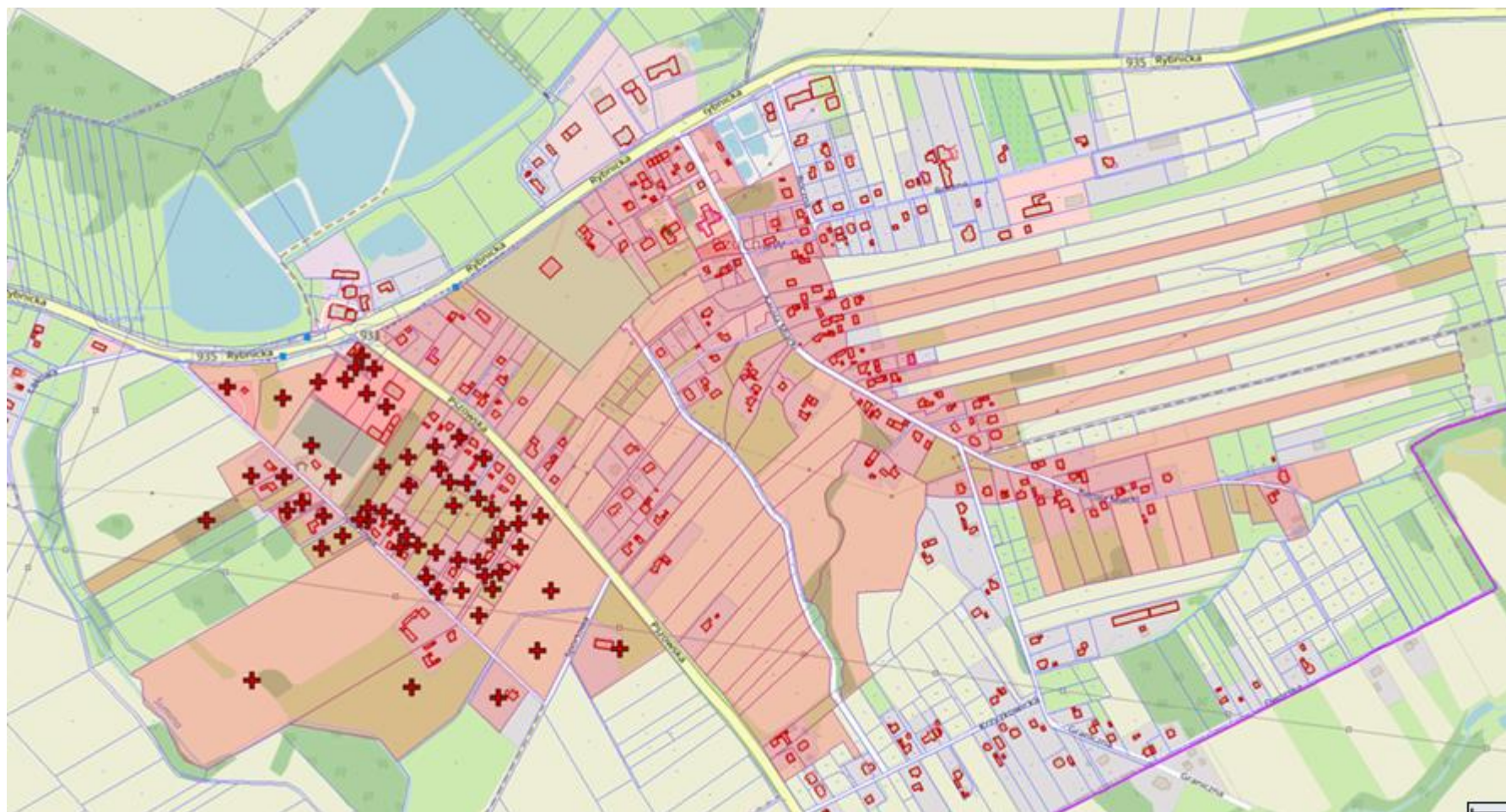
- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 3 Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców

OBSZAR TECHNICZNY

Żaden wskaźnik nie jest przekroczony.

Poniżej przedstawiono podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów” na mapie:

Mapa 10 Podobszar rewitalizacji "Sołectwo Rzuchów"



Źródło: Opracowanie własne

Legenda:

■ - podobszar objęty rewitalizacją

6.3. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień”

Obszar obejmuje teren następujących ulic:

- Brzezka,
- Pamiątki w tym do granicy z ul. Ogrodową,
- Wiejska.

Obszar zamieszkuje 545 osób, co stanowi 10,91 % mieszkańców Gminy.

Powierzchnia podobszaru wynosi 34,9996 ha co stanowi 1,34 % powierzchni Gminy.

Poniżej przedstawiono analizę wskaźnikową podobszaru rewitalizacji pn. „Sołectwo Pogrzebień”

Tabela 64 Analiza wskaźnikowa sołectwa Pogrzebień

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI								Suma czynników w negatywnych
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8	
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13	
Pogrzebień [0216444]	1281	1,41	3,04	0,31	0,16	0,23	0,78	0,23	6,95	12,65
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43	

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Pogrzebień [0216444]	1281	4,68	3,36	0,70
Średnia		4,88	3,52	0,39

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Pogrzebień [0216444]	1281	4,37	0,10	0,12
Średnia		5,88	0,17	0,12

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Pogrzebień [0216444]	1281	0,08	0,39	0,31	0,23	4,92
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Pogrzebień [0216444]	1281	1,87	56
Średnia		1,17	369

Źródło: Opracowanie własne w oparciu o uzyskane dane statystyczne

Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień” charakteryzuje się następującymi przekroczeniami:

OBSZAR SPOŁECZNY

- Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

OBSZAR GOSPODARCZY

- Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

Żaden wskaźnik nie został przekroczony w stosunku do średniej gminnej.

OBSZAR PRZESTRZENNO - FUNKCJONALNY

- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców

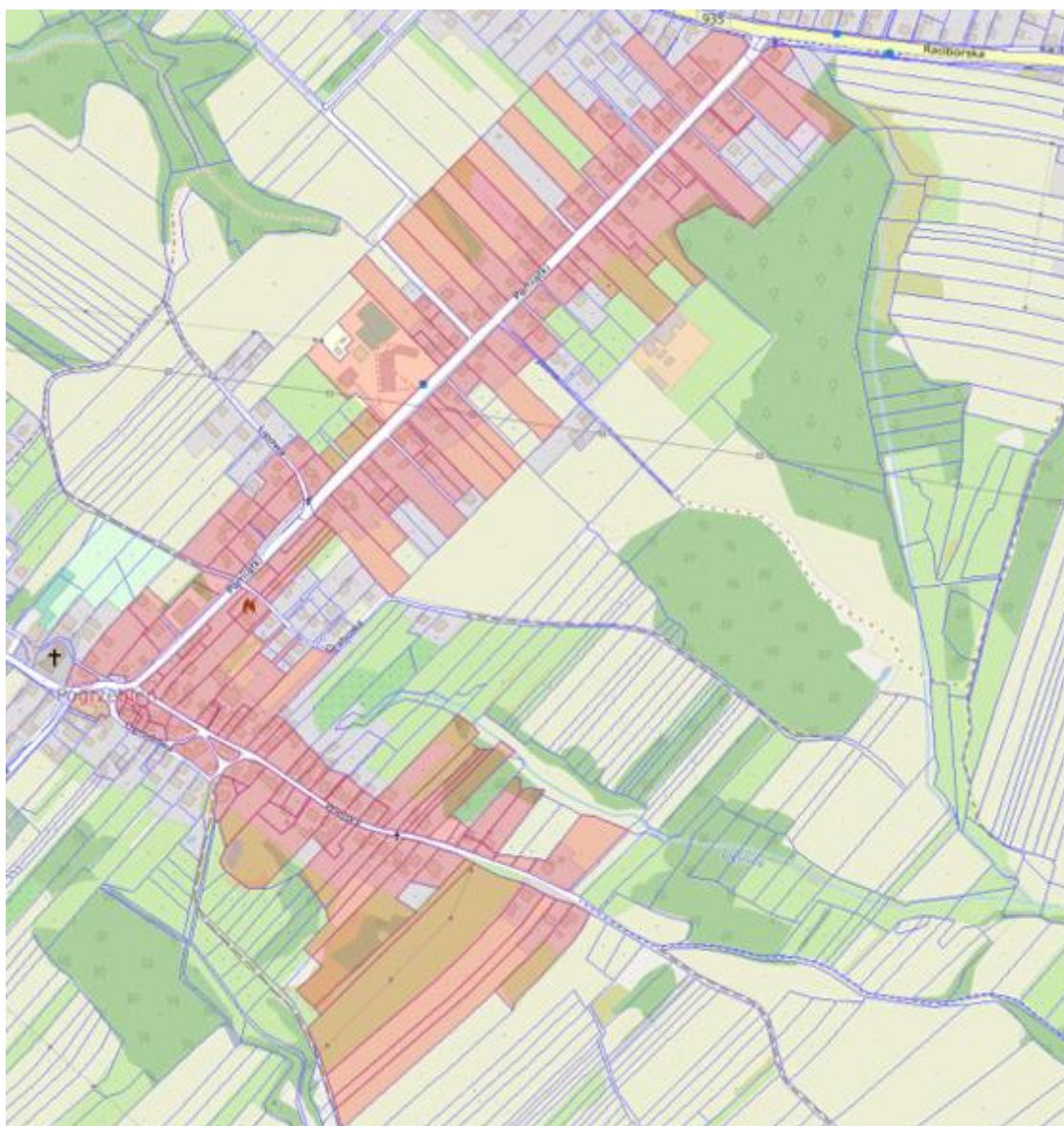
- Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców
- Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców

OBSZAR TECHNICZNY

- Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców

Poniżej przedstawiono podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień” na mapie:

Mapa 11 Podobszar rewitalizacji "Sołectwo Pogrzebień"



Źródło: Opracowanie własne

Legenda:

■ - podobszar objęty rewitalizacją

6.4. Podsumowanie

Wyznaczone podobszary na których prowadzone będą działania rewitalizacyjne obejmować będą:

- 227,16 ha powierzchni Gminy co stanowi 8,69 % całości powierzchni;
- 1255 osób (25,12 % ludności Gminy);
- 19% osób bezrobotnych (9 osób bezrobotnych);
- 13,28% osób korzystających z pomocy społecznej;
- 66% osób z problemem alkoholowym (4 osoby);
- 37,5% osób z niepełnosprawnościami (9 osób);
- teren na którym miało miejsce 25,5% przestępstw;
- podmioty cechują się zróżnicowaną sytuacją gospodarczą – najgorsza sytuacja jest w sołectwie Pogrzebień, średnia w Kornowacu, a najlepsza w Rzuchowie;
- w sołectwie Kornowac i Rzuchów w obszarze środowiskowym istotnymi problemami są budynki które wymagają usunięcia azbestu oraz/lub modernizacji źródła ciepła. Problem dotyczący zanieczyszczenia hałasem może zostać rozwiązany poprzez obniżenie prędkości poruszających się samochodów. W zakresie ilości przystanków należy obserwować ilość pasażerów korzystających z komunikacji miejskiej i w razie potrzeby rozważyć zagęszczenie sieci przystanków;
- w każdym sołectwie konieczne jest podjęcie działań remontowych lub modernizacyjnych (wraz z wyposażeniem) lub też stworzenie nowych obiektów w których może spotykać się miejscowa ludność, konieczne są również remonty dróg publicznych (w największym stopniu w sołectwie Kornowac).

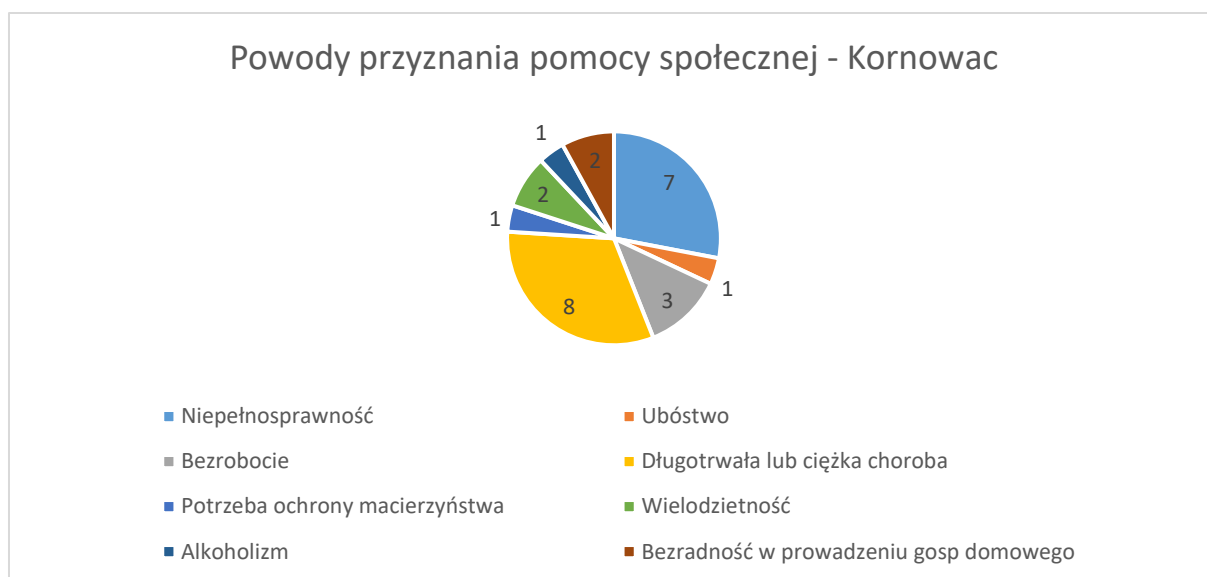
W każdym z podobszarów rewitalizowanych występują zbliżone problemy. Analizując niekorzystne zjawiska w sferze społecznej nie można wskazać ulic na których negatywne zjawiska byłyby szczególnie widoczne – obserwuje się w miarę równomierne rozłożenie. Głównymi problemami w sferze społecznej są: niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba. Problemami które dotyczą pojedynczych osób jest alkoholizm i bezrobocie. Gmina jak i obszary rewitalizowane są generalnie w dobrej sytuacji społecznej i gospodarczej. Na koniec roku 2023 z terenu Gminy w PUP zarejestrowanych było jedynie 48 osób czyli co stanowi niecały 1% mieszkańców. Na koniec 2023 roku stopa bezrobocia w powiecie raciborskim wynosiła 3,3%. w analogicznym okresie stopa bezrobocia w ujęciu województwa wynosiła 3,6% a w skali kraju 5,1%.

7. Diagnoza pogłębiona

7.1. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”

Ze względu na charakterystykę podobszaru (obszar wiejski) pogłębiona diagnoza obejmowała analizę powodów przyznania pomocy społecznej na podobszarze rewitalizowanym.

Wykres 10 Powody przyznania pomocy społecznej - Kornowac



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Kornowacu.

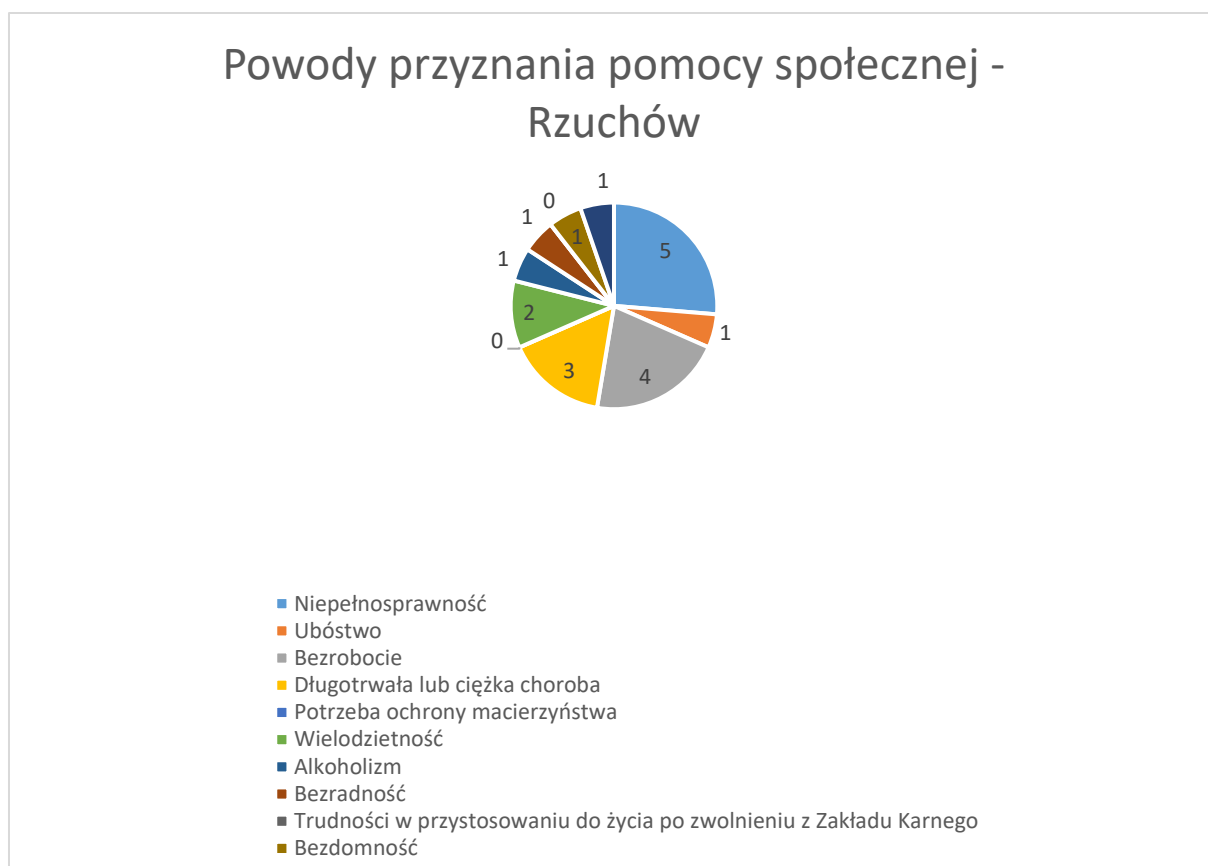
Na podobszarze rewitalizowanym „Sołectwo Kornowac” pomocą społeczną objętych było 11 rodzin w tym 28 osób. Głównym powodem przyznania pomocy była niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba. Istotnymi powodami przyznania pomocy było bezrobocie, wielodzietność, ubóstwo.

Z pomocy społecznej na terenie sołectwa Kornowac korzysta 49 rodzin w tym 131 osób. Podobszar obejmuje 11 rodzin w tym 28 osób.

Głównymi problemami w sferze społecznej są: niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba. Problemami które dotyczą **pojedynczych osób** (grupa do 3 osób) jest alkoholizm i bezrobocie (3 osoby). W okresie 2021-2023 liczba osób bezrobotnych spadła o 50% z 6 do 3 osób. w sferze gospodarczej podobszar nie odbiega od średniej gminnej. W obszarze środowiskowym istotnymi problemami są budynki które wymagają usunięcia azbestu oraz/lub modernizacji źródła ciepła. Problem dotyczący zanieczyszczenia hałasem może zostać rozwiązany poprzez obniżenie prędkości poruszających się samochodów. W zakresie ilości przystanków należy obserwować ilość pasażerów korzystających z komunikacji publicznej i w razie potrzeby rozważyć zagęszczenie sieci przystanków. Podjęcia działań remontowych lub modernizacyjnych lub też stworzenia nowych obiektów wymagają miejsca spotkań ludności, konieczne są również remonty dróg publicznych.

7.2. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”

Ze względu na charakterystykę podobszaru (obszar wiejski) pogłębiona diagnoza obejmowała analizę powodów przyznania pomocy społecznej na podobszarze rewitalizowanym.



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Kornowacu.

Na podobszarze rewitalizowanym „Sołectwo Rzuchów” pomocą społeczną objętych było 9 rodzin w tym 27 osób. Głównym powodem przyznania pomocy była niepełnosprawność oraz bezrobocie. Istotnymi powodami przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba, wielodzietność.

Z pomocy społecznej na terenie sołectwa Rzuchów korzysta 61 rodzin w tym 157 osób. Podobszar obejmuje 9 rodzin w tym 27 osób.

Głównym problemem w sferze społecznej jest niepełnosprawność, która jest powodem korzystania z pomocy społecznej i świadczeń opiekuńczych. Problemami które dotyczą pojedynczych osób (grupa do 5 osób) jest alkoholizm i bezrobocie (4 osoby). W okresie 2021-2023 liczba osób bezrobotnych spadła o 50% z 6 do 3 osób (nie wszystkie osoby są zarejestrowane w ewidencji PUP). Mieszkańców sołectwa w tym mieszkańców podobszaru rewitalizowanego cechuje niższa aktywność społeczna w stosunku do średniej gminnej przejawiająca się w funkcjonowaniu organizacji pozarządowych.

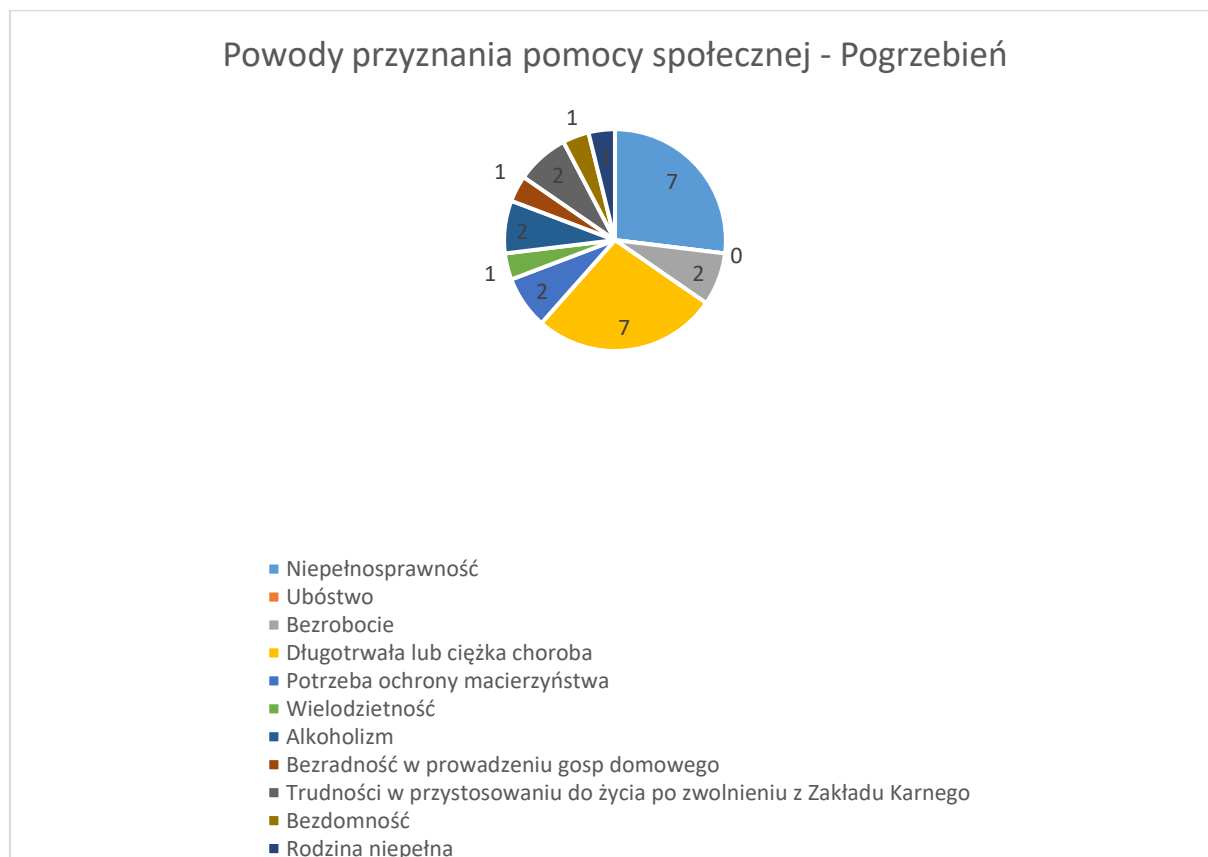
W sferze gospodarczej podobszar cechuje się wyższą w stosunku do średniej gminnej liczbą przedsiębiorstw wykreślonych z rejestru CEIDG oraz niższą wartością od średniej gminnej przedsiębiorstw nowo wpisanych do rejestru. W obszarze środowiskowym istotnymi problemami są budynki które wymagają usunięcia azbestu oraz/lub modernizacji źródła ciepła. Problem dotyczący zanieczyszczenia hałasem może zostać rozwiązany poprzez obniżenie prędkości poruszających się samochodów. W zakresie ilości obiektów publicznych na 100 mieszkańców należy zwiększyć ilość obiektów przez np. budowę placów zabaw co może przyczynić się do wzrostu atrakcyjności tej okolicy,

a zarazem wzrostu pozwoleń na budowę. W obszarze technicznym żaden wskaźnik nie został przekroczony.

7.3. Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień”

Ze względu na charakterystykę podobszaru (obszar wiejski) pogłębiona diagnoza obejmowała analizę powodów przyznania pomocy społecznej na podobszarze rewitalizowanym.

Wykres 12 Powody przyznania pomocy społecznej – Pogrzebień



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Kornowacu.

Na podobszarze rewitalizowanym „Sołectwo Pogrzebień” pomocą społeczną objętych było 12 rodzin w tym 28 osób. Głównym powodem przyznania pomocy była niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba. W mniejszym stopniu pomoc była udzielana z powodu bezrobocia, potrzeby ochrony macierzyństwa, alkoholizmu, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego.

Z pomocy społecznej na terenie sołectwa Pogrzebień korzysta 67 rodzin, w tym 189 osób. Podobszar obejmuje 12 rodzin w tym 28 osób.

Głównym problemem w sferze społecznej jest niepełnosprawność, która jest powodem korzystania z pomocy społecznej i świadczeń opiekuńczych. Problemami które dotyczą pojedynczych osób (grupa do 10 osób) jest alkoholizm i bezrobocie (2 osoby). W okresie 2021-2023 liczba osób bezrobotnych spadła z 12 do 10 osób (nie wszystkie osoby są zarejestrowane w ewidencji PUP).

W sferze gospodarczej podobszar cechuje się niższą w stosunku do średniej gminnej liczbą przedsiębiorstw zarejestrowanych w CEIDG oraz wyższą liczbą podmiotów wykreślonych z rejestru CEIDG co jest zjawiskiem niekorzystnym. W obszarze środowiskowym nie stwierdzono problemów.

W sołectwie w tym na terenie podobszaru rewitalizowanego zdiagnozowano aż cztery problemy w sferze przestrzennej – należą do nich:

- zbyt mała ilość obiektów publicznych
- zbyt mała liczba przystanków komunikacji miejskiej,
- konieczność remontu istniejących placów zabaw,
- niedostateczna atrakcyjność do zamieszkania co wynika z liczby wydanych pozwoleń na budowę.

8. Wizja (planowany efekt rewitalizacji)

Wyznaczone cele oraz kierunki działań poprzez integrację, kompleksowość i komplementarność oraz koordynację przyczynią się do osiągnięcia wizji obszaru rewitalizacji, która została określona poniżej:

„Gmina Kornowac obszarem spójnym pod względem społecznym, gospodarczym i przestrzennym, charakteryzujące się wysokim poziomem jakości życia”

Obszar objęty Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Kornowac do roku 2030, po zrealizowaniu projektów i pozostałych działań rewitalizacyjnych będzie obszarem, który został uzdrowiony zarówno społecznie, przestrzennie, jak i gospodarczo, wykazując spójność z pozostałymi obszarami Gminy. Wzmocniono aktywność gospodarczą i społeczną mieszkańców, wzmocniono więzi społeczne, przede wszystkim poprzez odbudowanie więzi sąsiedzkich i mnogość oddolnych mikro-inicjatyw.

Odnowiona i zmodernizowana zabudowa oraz zagospodarowane tereny, zachęcają mieszkańców do aktywności społecznej, podejmowania inicjatyw oddolnych, a tym samym do rozwoju osobistego. Aktywne społeczeństwo stosuje zasadę nauki przez całe życie, a pozytywny klimat dla przedsiębiorczości zachęca do podejmowania inicjatywy gospodarczej przez mieszkańców. Zjawisko wykluczenia społecznego niemal nie występuje. Stan zamożności lokalnego społeczeństwa podnosi się, co pozwala na wzmocnienie pozytywnych trendów demograficznych i stopniowe zwiększanie się ilości mieszkańców. Na obszarze rewitalizowanym systematycznie poprawia się jakość życia. Ożywia się przestrzeń publiczna, powstają nowe placówki handlowe i usługowe oraz miejsca do spędzania czasu wolnego, które zaspokajają potrzeby mieszkańców. Gmina rozwija się równomiernie bez powstawania „wysp biedy” i „wysp bogactwa”. W odnowionych i nowych powierzchniach zamieszkują aktywni mieszkańcy, tworzą się również przestrzenie wykorzystywane przez przedsiębiorstwa niewpływające negatywnie na stan środowiska naturalnego. Gmina systematycznie się rozwija czego odzwierciedleniem są poprawiające się wskaźniki gospodarcze i demograficzne. Władze gminne czuwają, aby nowe inwestycje publiczne wzbogacały i uatrakcyjniły obszar Gminy, a nie konkurowały pomiędzy sobą. Rozwój Gminy planowany jest przy udziale mieszkańców z zachowaniem zasady partnerstwa i partycypacji. Wymienione powyżej czynniki wpływają na postrzeganie Gminy Kornowac, która jest obszarem atrakcyjnym dla mieszkańców, inwestorów i turystów.

Efektom projektów i pozostałych działań rewitalizacyjnych będzie osiągnięcie na obszarach rewitalizowanych co najmniej średnich wartości wskaźników w oparciu, o które wyznaczone zostały obszary zdegradowane i rewitalizowane.

9. Cel główny i cele strategiczne rewitalizacji podobszarów Gminy Kornowac

Poniżej przedstawiono określony cel główny rewitalizacji podobszarów Gminy Kornowac, którym jest:

Spójność społeczna, gospodarcza i przestrzenna podobszarów Gminy Kornowac poprzez realizację zintegrowanych, kompleksowych i komplementarnych projektów i działań rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono cele strategiczne rewitalizacji podobszarów Gminy Kornowac:

Cel strategiczny nr 1: Wzrost wewnątrzgminnej spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej sołectwa Kornowac

Kierunki działań:

- Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej.
- Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
- Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania.
- Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców.
- Poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru rewitalizowanego w zakresie alternatywnych, w stosunku do samochodu, środków transportu.
- Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców.
- Remont i modernizacja infrastruktury drogowej.

Cel strategiczny nr 2: Wzrost wewnątrzgminnej spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej podobszaru Rzuchów

Kierunki działań:

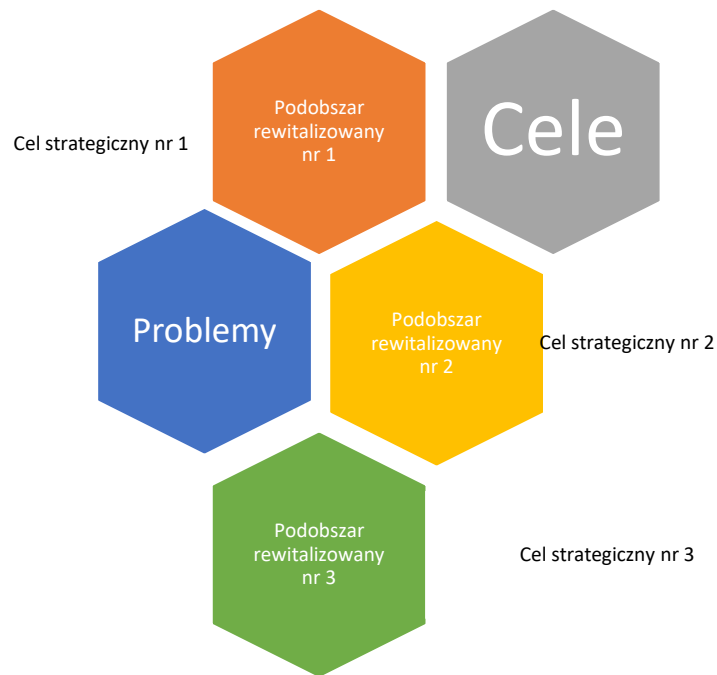
- Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej.
- w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
- Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie możliwości dofinansowania powstawania i prowadzenia działalności gospodarczej.
- Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania.
- Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców.
- Poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru rewitalizowanego w zakresie alternatywnych, w stosunku do samochodu, środków transportu.
- Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców
- Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej.

Cel strategiczny nr 3: Wzrost wewnątrzgminnej spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej podobszaru Pogrzebień

Kierunki działań:

- Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej.

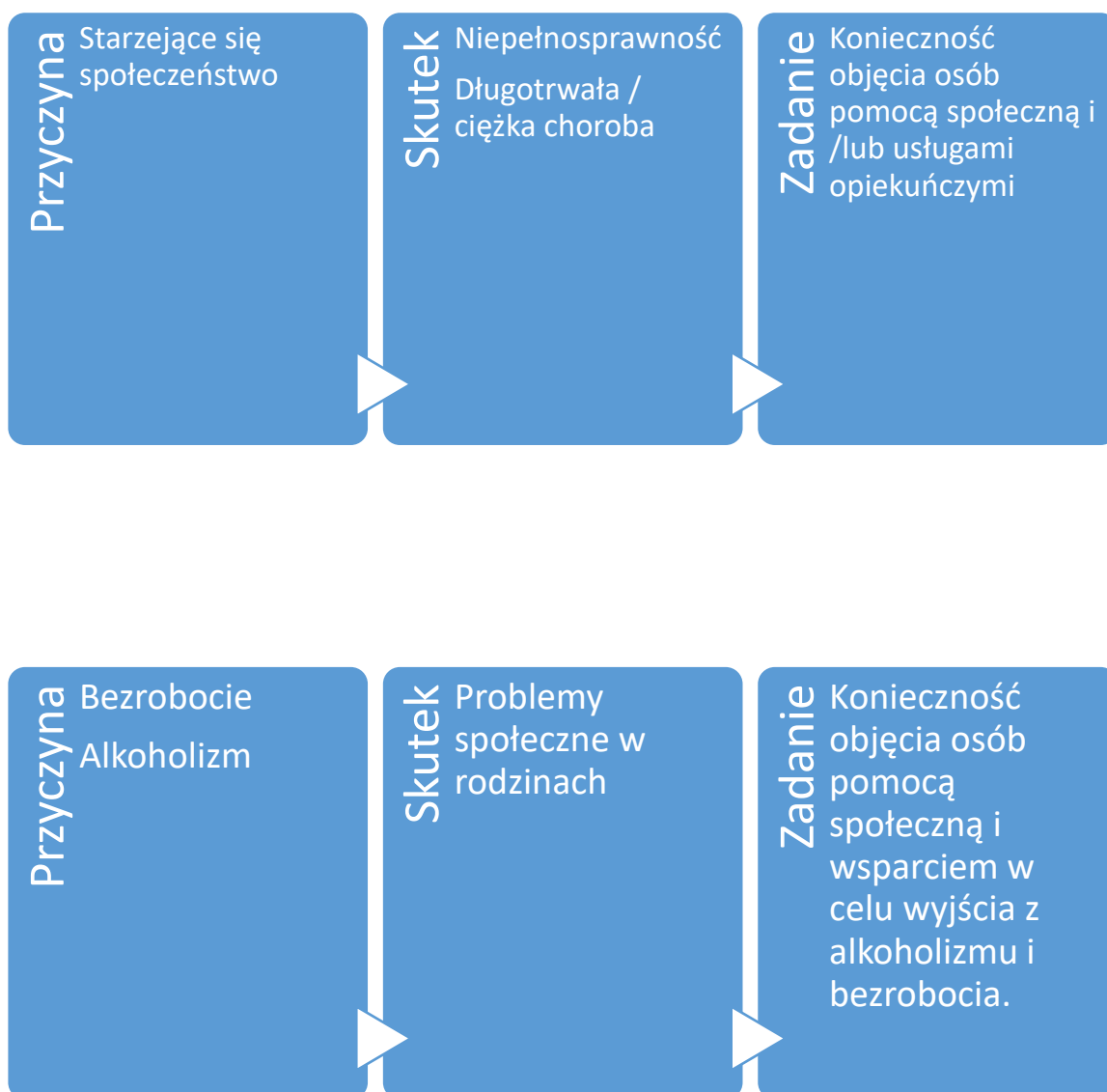
- Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
- Zwiększenie zaangażowania społecznego mieszkańców sołectwa.
- Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie możliwości dofinansowania powstawania i prowadzenia działalności gospodarczej.
- Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców.
- Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania.



Beneficjentami projektów mających na celu osiągnięcie zaplanowanych celów będą:

- mieszkańcy podobszarów rewitalizowanych (m.in. osoby bezrobotne, osoby korzystające ze wsparcia pomocy społecznej w tym ich rodziny);
- przedsiębiorcy,
- instytucje publiczne,
- organizacje pozarządowe,
- pozostałe grupy interesariuszy, którzy będą chcieli partycypować w procesie rewitalizacji.

Schemat 1 Schematy przyczynowo skutkowe w aspekcie społecznym.



10. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne – charakterystyka

1. Cel ogólny

- Długofalowe działania ukierunkowane na poprawę jakości życia mieszkańców oraz przestrzeni objętej rewitalizacją.
- Kluczowy aspekt: przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej, rozwiązywanie problemów społecznych.

2. Zakres terytorialny

- Obszar: zwarta zabudowa Gminy Kornowac.
- Efekty oddziaływania: bezpośrednio – mieszkańcy obszaru rewitalizacji, pośrednio – pozostali mieszkańcy Gminy.

3. Charakter działań

- Nie ograniczają się wyłącznie do estetyki przestrzeni i modernizacji obiektów.
- Służą niwelacji problemów:
 - społecznych,
 - gospodarczych,
 - środowiskowych,
 - przestrzenno-funkcjonalnych,
 - technicznych.
- Prace remontowo-modernizacyjne traktowane są jako warunek niezbędny do realizacji celów społecznych.

Struktura Programu

4. Przedsięwzięcia podstawowe (projekty zintegrowane)

- W zasadniczy sposób przyczyniają się do odwrócenia negatywnych trendów.
- Grupują działania infrastrukturalne i nieinfrastrukturalne wokół wspólnego celu.
- Tworzą mikroprogramy, w których modernizacja kubatury i przestrzeni:
 - zapobiega zanikowi funkcji,
 - umożliwia wprowadzenie nowych funkcji społecznych i gospodarczych,
 - sprzyja budowaniu więzi i równowadze życia społecznego.

5. Zasada integracji działań

- Powiązanie modułów infrastrukturalnych („twardych”) z modułami społecznymi („miękkimi”).
- Wzajemne uzupełnianie się obu typów działań – infrastruktura staje się bazą dla działań społecznych.

Realizacja i partnerstwo

6. Podmiot odpowiedzialny

- Gmina Kornowac – jako główny realizator przedsięwzięć.
- Współpraca z interesariuszami rewitalizacji.

7. Etap przygotowawczy

- Zakres projektów i potencjalnych partnerów określony ogólnie.
- Po konsultacjach społecznych Gminnego Programu Rewitalizacji → niezwłoczne rozpoczęcie fazy przygotowawczej.

8. Planowane działania organizacyjne

- Spotkania z potencjalnymi partnerami projektów.
- Doprecyzowanie założeń, aby przedsięwzięcia były realizowane **dla mieszkańców i z mieszkańcami**:
 - przedsiębiorcami,
 - organizacjami społecznymi,
 - lokalnymi liderami,
 - beneficjentami końcowymi procesu rewitalizacji.

10.1. Zadania podstawowe

Nr projektu	1
Tytuł projektu	Usługi społeczne na terenie Gminy Kornowac (Klub Seniora, indywidualne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania seniora) - I etap zakończony
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac - OPS wraz z wnioskodawcą, Stowarzyszeniem im. św. Jana Pawła II – Pomoc Potrzebującym- Rybnicki Bank Drugiej Ręki
Lokalizacja	Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych
Okres realizacji	2024 - 2030
Zakres projektu (syntetyczny opis i uzasadnienie)	Celem projektu jest świadczenie usług społecznych dla mieszkańców Gminy Kornowac w wieku 60+, a także osób niepełnosprawnych w wieku poniżej 60 lat. W ramach projektu będzie utworzony Klub Seniora dla 30 osób (osób powyżej 60 roku życia). W ramach utworzonego Klubu zostaną zorganizowane cykliczne zajęcia rozwijające zainteresowania (tj. kulinarne, komputerowe, kulturalne, turystyczne, prozdrowotne). Dla osób niepełnosprawnych realizowane będą indywidualne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 25 osób. W ramach usług można otrzymać maks. 6 godzin wsparcia tygodniowo. Projekt był realizowany w okresie od listopada 2024r. do lipca 2025r. Realizacja projektu ma na celu wyeliminowanie poczucia samotności oraz bezużyteczności w życiu codziennym osób starszych i niepełnosprawnych. Działania pomogą w nawiązaniu i rozwijaniu kontaktów towarzyskich, pozwolą na osiągnięcie lepszego samopoczucia oraz odzyskania sił, zdrowia i chęci do życia. Cykliczne spotkania uczestników Klubu Seniora będą efektywnym zagospodarowaniem czasu wolnego, zwiększeniem aktywności fizycznej, poprawą kondycji psychicznej, nabycia nowych umiejętności i rozwoju indywidualnych zainteresowań, oraz hobby. Projekt skierowany będzie do mieszkańców całej Gminy w tym mieszkańców wszystkich trzech podobszarów rewitalizowanych. Umożliwi wprowadzenie i dostosowanie usług społecznych do potrzeb starzejącego się społeczeństwa i osób z niepełnosprawnościami.
Oznaczenie projektu	G1
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) - Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba. Istotnymi powodami przyznania pomocy było bezrobocie, wielodzietność, ubóstwo. Rzuchów: Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) Przyczyny: Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba / bezrobocie. Istotnymi powodami przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba, wielodzietność. Rzuchów: Liczba osób korzystająca z usług opiekuńczych powyżej średniej gminnej. Pogrzebień: Ilość osób korzystających z pomocy społecznej - Przyczyny: Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba.

	Pogrzebień: Liczba osób korzystająca z usług opiekuńczych powyżej średniej gminnej.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Rzuchów: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Pogrzebień: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) Rzuchów: Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa. Rzuchów: Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców.

Nr projektu	2
Tytuł projektu	Bieżąca działalność OPS
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac - OPS
Lokalizacja	Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych
Okres realizacji	2025 - 2030

Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Działalność ośrodka pomocy społecznej (OPS) polega na udzielaniu wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, której nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć. OPS-y funkcjonują w strukturze samorządów gminnych i realizują zadania z zakresu pomocy społecznej, wynikające zarówno z ustawy o pomocy społecznej, jak i lokalnych potrzeb. Główne obszary działalności OPS: Diagnoza i ocena potrzeb OPS dokonuje oceny sytuacji życiowej osób i rodzin, identyfikuje problemy społeczne (ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, przemoc w rodzinie, bezdomność itp.) oraz planuje formy pomocy. Świadczenie pomocy materialnej i niematerialnej Ośrodek przyznaje i wypłaca: świadczenia pieniężne (np. zasiłki stałe, okresowe, celowe, dożywianie), świadczenia niepieniężne (np. pomoc w naturze, bilety kredytowane, schronienie, usługi opiekuńcze), kieruje do domów pomocy społecznej i innych placówek wsparcia. Praca socjalna OPS-y zatrudniają pracowników socjalnych, którzy wspierają osoby i rodziny w rozwiązywaniu ich problemów społecznych, mobilizując do aktywności i samodzielności. Wsparcie dla osób starszych, niepełnosprawnych, samotnych Organizują pomoc w miejscu zamieszkania, m.in. usługi opiekuńcze, wsparcie asystenta osobistego, dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych. Zapobieganie wykluczeniu społecznemu OPS-y realizują programy aktywizujące (np. Kluby Integracji Społecznej), współpracują z organizacjami pozarządowymi i instytucjami rynku pracy. Zgodnie ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kornowac Na Lata 2021-2026 głównymi powodami przyznania świadczeń były: niepełnosprawność (65 osób w 2019 r., 55 osób w 2020 r.,), ochrona macierzyństwa (46 w 2019 r, 36 w 2020 r.). Na kolejnym miejscu plasuje się bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz długotrwała choroba – odpowiednio 47 i 33 przypadki w 2020 r. W znacznej mierze podstawą w/w powodów przyznawania pomocy publicznej są używki. W ramach zadania zaplanowano realizację działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze spożywania alkoholu, palenia tytoniu oraz przyjmowania narkotyków. Działania te zostały szczegółowo opisane w dokumencie pn. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kornowac Na Lata 2021-2026. Zaplanowane działania przyczyni się do rozwiązania zdiagnozowanych na obszarze trzech podobszarów problemów społecznych tj.: Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba. Alkoholizm i bezrobocie (3 osoby) Przestępczość Wielodzietność (wsparcie z pomocy społecznej) Liczba osób korzystająca z usług opiekuńczych powyżej średniej gminnej
Oznaczenie projektu	G2

Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) - Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba. Istotnymi powodami przyznania pomocy było bezrobocie, wielodzietność, ubóstwo. Kornowac: Przystępczość. Rzuchów: Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) - Przyczyny: Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba / bezrobocie. Istotnymi powodami przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba, wielodzietność. Rzuchów: Liczba osób korzystająca z usług opiekuńczych powyżej średniej gminnej. Rzuchów: Bezrobocie. Rzuchów: Przystępczość. Rzuchów: Konieczność modernizacji źródła ciepła. Pogrzebień: Ilość osób korzystających z pomocy społecznej - Przyczyny: Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba. Pogrzebień: Liczba osób korzystająca z usług opiekuńczych powyżej średniej gminnej. Pogrzebień: Alkoholizm i bezrobocie. Pogrzebień: Przystępczość.
Kierunki, działań w które wpisuje się projekt	Kornowac: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Kornowac: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. Rzuchów: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Rzuchów: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. Rzuchów: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców. Pogrzebień: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Pogrzebień: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych). Kornowac: Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców Rzuchów: Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa. Rzuchów: Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa. Pogrzebień: Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców.

	Pogrzebień: Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców.
--	---

Nr projektu	3
Tytuł projektu	Projekt „Równym być” – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym uczniów Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pogrzebieniu
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac - Szkoła Podstawowa w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pogrzebieniu
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień”
Okres realizacji	01.07.2024 – 30.06.2026
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Grupę docelową, do której projekt jest skierowany: 38 uczniów o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 8 uczniów w ramach zajęć integracyjnych z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Pogrzebieniu oraz 6 nauczycieli Obszar realizacji projektu: Edukacja włączająca w kształcenie ogólne poprzez bezpośrednie wsparcie uczniów kształcenia ogólnego ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi zwiększające ich udział w edukacji ogólnodostępnej oraz podnoszenie umiejętności kadry i doposażenie placówki. Główne zadania i sposoby ich realizacji: w ramach projektu przewiduję się realizację 3 zadań tj.: Zadanie nr 1: Wyrównujemy szanse i rozwijamy umiejętności – Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i rozwijające umiejętności i uzdolnienia uczniów zwiększające ich udział w edukacji ogólnodostępnej. Zadanie nr 2: Specjalistycznie edukujemy i integrujemy – zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia integracyjne i wsparcie świetlicy. Zadanie nr 3: Podnosimy kwalifikacje - Podnoszenie umiejętności kadry do potrzeb edukacji ogólnodostępnej oraz w zakresie kompetencji w zapobieganiu dyskryminacji i przemocy rówieśniczej motywowanej uprzedzeniami. Planowane efekty: - Wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – 38 uczniów z SPE oraz 8 uczniów bez SPE - Podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej - 6 nauczycieli Realizacja projektu umożliwi zapobieganiu wykluczeniu osób młodych ze społeczeństwa, przyczyni się również do ograniczenia problemów społecznych w przyszłości w tym przestępczości. Działanie skierowane do mieszkańców podobszaru rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień”.
Oznaczenie projektu	P1

Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Pogrzebień: Przestępczość
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Pogrzebień: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Pogrzebień: Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

Nr projektu	4
Tytuł projektu	„Każdy uczeń jest ważny” – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym uczniów Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Rzuchowie
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rzuchowie
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”
Okres realizacji	01.07.2024 – 30.06.2026
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Celem projektu jest zwiększenie udziału 56 uczniów z SPE w edukacji ogólnodostępnej poprzez organizację zajęć dodatkowych, doposażenie placówki oraz podniesienie kompetencji i umiejętności 9 nauczycieli. Realizacja celu pozwoli na rozwiązanie problemu, jakim jest konieczność wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Rzuchowie. Grupę docelową, do której projekt jest skierowany stanowi: 56 uczniów o potrzebie kształcenia specjalnego ze Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Rzuchowie oraz 9 nauczycieli. Obszar realizacji projektu: Edukacja włączająca w kształcenie ogólne poprzez bezpośrednie wsparcie uczniów kształcenia ogólnego ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi zwiększające ich udział w edukacji ogólnodostępnej oraz podnoszenie umiejętności kadry i doposażenie placówki. Główne zadania i sposoby ich realizacji: w ramach projektu przewiduje się realizację 4 zadań tj.: Zadanie nr 1: Rozwijamy umiejętności – Zajęcia rozwijające umiejętności i uzdolnienia uczniów zwiększające ich udział w edukacji ogólnodostępnej. Zadanie nr 2: Wyrównujemy szanse – Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze uczniów zwiększające ich udział w edukacji ogólnodostępnej. Zadanie nr 3: Specjalistycznie edukujemy i karierę kreujemy – zajęcia specjalistyczne z

	zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu. Zadanie nr 4: Podnosimy kwalifikacje - Podnoszenie umiejętności kadry do potrzeb edukacji ogólnodostępnej oraz w zakresie kompetencji w zapobieganiu dyskryminacji i przemocy rówieśniczej motywowanej uprzedzeniami. Planowane efekty: - Wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi – 56 uczniów; - Podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej - 9 nauczycieli; - Doposażenie placówki szkolnej. Realizacja projektu umożliwi zapobieganiu wykluczeniu osób młodych ze społeczeństwa, przyczyni się również do ograniczenia problemów społecznych w przyszłości w tym przestępczości. Działanie skierowane m.in. do mieszkańców podobszaru rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”.
Oznaczenie projektu	RZ1
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Rzuchów: Przestępczość.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Rzuchów: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Rzuchów: Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców.

Nr projektu	5
Tytuł projektu	Edukacyjni Herosi-podniesienie jakości edukacji w kształceniu ogólnym w szkołach podstawowych w Gminie Kornowac.
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac - Szkoły Podstawowe na terenie Gminy
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”
Okres realizacji	01.07.2025 – 30.06.2027

Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Edukacyjni Herosi-podniesienie jakości edukacji w kształceniu ogólnym w szkołach podstawowych w Gminie Kornowac: Celem projektu jest rozwój kompetencji 150 uczniów poprzez organizację zajęć dodatkowych, doposażenie placówek oraz podniesienie kompetencji i umiejętności 9 nauczycieli. Realizacja celu pozwoli na rozwiązanie problemu, jakim jest konieczność wsparcia uczniów w SP Kornowac, SP Pogrzebień oraz SP Rzychów. Grupę docelową, do której projekt jest skierowany: 150 uczniów uczęszczających do SP Kornowac, SP Pogrzebień oraz SP Rzychów oraz 9 nauczycieli pracujących w placówkach. Obszar realizacji projektu: kompleksowe wsparcie szkół, uczniów oraz kadry placówek kształcenia ogólnego podnoszące jakość edukacji w kształceniu ogólnym. Główne zadania i sposoby ich realizacji: w ramach projektu przewiduje się realizację 7 zadań tj.: Działanie skierowane m.in. do mieszkańców podobszaru rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”. Zadanie nr 1: Rozwijamy kompetencje (SP Kornowac); Zadanie nr 2: Wyrównujemy i podnosimy umiejętności podstawowe i przekrojowe (SP Kornowac); Zadanie nr 3: Rozwijamy kompetencje (SP Pogrzebień); Zadanie nr 4: Wyrównujemy i podnosimy umiejętności podstawowe i przekrojowe (SP Pogrzebień); Zadanie nr 5: Rozwijamy kompetencje (SP Rzychów); Zadanie nr 6: Wyrównujemy i podnosimy umiejętności podstawowe i przekrojowe (SP Rzychów); Zadanie nr 7: Podnosimy kwalifikacje, umiejętności i kompetencji kadry pedagogicznej (SP Pogrzebień, SP Kornowac, SP Rzychów). Zakładane efekty projektu: -Rozwój/podniesienie kompetencji uczniów – 150 uczniów; -Podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej - 9 nauczycieli; -Doposażenie placówki szkolnej – 3 placówki.
Oznaczenie projektu	K1
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Przestępczość
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców

Nr projektu	6
--------------------	---

Tytuł projektu	Stworzenie Gminnego Ośrodka Sportu, w tym projekt Nowoczesny Kornowac - Rozwój infrastruktury sportowej o dużym znaczeniu dla lokalnej społeczności, niwelowanie różnic w poziomie dostępu do podstawowych usług na obszarach wiejskich.
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac” Kornowac, ul. Zacisze dz. nr 461/1
Okres realizacji	Pierwszy etap do czerwca 2025 r.
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	W skład inwestycji wchodzi budowa boiska treningowego o nawierzchni naturalnej w Kornowacu, budowa pozostałej infrastruktury sportowej (pumptrack), budowa parkingów oraz zagospodarowanie pozostałej części terenu. Teren wokół powstałych obiektów zostanie zagospodarowany roślinnością co pozytywnie wpłynie na zrównoważony rozwój. Projekt ma na celu rozwój infrastruktury o dużym znaczeniu dla lokalnej społeczności oraz pozwala na niwelowanie różnic w poziomie dostępu do podstawowych usług na obszarach miejskich i wiejskich. Realizacja projektu przyczyni się do rozwiązywania Działania remontowe / modernizacyjne lub też stworzenie nowych obiektów przestrzeni dla ludności w zakresie kultury, rekreacji i sportu.
Oznaczenie projektu	K2
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Działania remontowe / modernizacyjne lub też stworzenie nowych obiektów przestrzeni dla ludności w zakresie kultury, rekreacji i sportu. Rzuchów: Zbyt mała ilość obiektów publicznych. Rzuchów: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania. Pogrzebień: Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie poniżej średniej gminnej. Pogrzebień: Zbyt mała ilość obiektów publicznych. Pogrzebień: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania. Pogrzebień: Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu powyżej średniej gminnej.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Rzuchów: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Pogrzebień: Zwiększenie zaangażowania społecznego mieszkańców sołectwa. Pogrzebień: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców . Pogrzebień: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców.

	Rzuchów: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców.
--	---

Nr projektu	7
Tytuł projektu	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych
Okres realizacji	Do 2030 roku
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Projekt dotyczy wszystkich obiektów publicznych w Gminie Kornowac i przyczyni się do włączenia społecznego osób z niepełnosprawnościami. Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami niesie za sobą szereg istotnych korzyści społecznych, prawnych i ekonomicznych. Jest to działanie zgodne z zasadami równości, integracji społecznej oraz nowoczesnego, dostępnego planowania przestrzennego. Przede wszystkim, dostosowanie infrastruktury (np. urzędów, przychodni, bibliotek, szkół, dworców, ośrodków kultury) zwiększa samodzielność i niezależność osób z niepełnosprawnościami, umożliwiając im pełne uczestnictwo w życiu społecznym i zawodowym. Osoby z ograniczeniami ruchowymi, sensorycznymi czy poznawczymi zyskują możliwość korzystania z usług publicznych na równi z innymi obywatelami. Poprawia to ich jakość życia, poczucie godności i sprawczości. Z perspektywy społecznej, dostępne obiekty sprzyjają integracji i przeciwdziałaniu wykluczeniu, co ma szczególne znaczenie w starzejącym się społeczeństwie. Warto zaznaczyć, że z udogodnień takich jak podjazdy, windy, oznakowanie kontrastowe czy pętle indukcyjne korzystają nie tylko osoby z niepełnosprawnościami, ale również seniorzy, rodzice z wózkami dziecięcymi, osoby czasowo kontuzjowane czy obcokrajowcy. Korzyści obejmują również aspekt prawny – realizacja zasady równości szans i obowiązku zapewnienia dostępności wynika z przepisów prawa krajowego (np. Ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami) oraz aktów międzynarodowych, w tym Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych.

	Dostosowanie budynków chroni więc instytucje przed odpowiedzialnością prawną i spełnia wymogi projektów współfinansowanych ze środków unijnych. Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych. Realizacja projektu przyczyni się do rozwiązania problemu dostępności obiektów publicznych dla osób z niepełnosprawnościami.
Oznaczenie projektu	G4
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Rzuchów: Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Rzuchów: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Rzuchów: Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba osób z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców sołectwa

Nr projektu	8
Tytuł projektu	Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych
Okres realizacji	Do 2030 roku

Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Pozostała infrastruktura ekologiczna przyczyniająca się do włączenia społecznego. Projekt będzie polegał na odchodzeniu od węgla i na montażu pomp ciepła, instalacji fotowoltaicznych i magazynów energii. Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych ponieważ stan powierza w jednym sołectwie wpływa na jakość powietrza w sołectwach ościennych. Realizacja inwestycji wpłynie na poprawę atrakcyjności terenów pod względem mieszkaniowym m.in. w sołectwie Rzuchów i Pogrzebień (podobszary rewitalizowane). Poprzez wykorzystanie OZE zwiększy się stabilność finansowania mieszkańców co będzie wynikiem częściowego uniezależnienia się od dostawców energii. Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii (OZE) na terenie Gminy niesie za sobą wielowymiarowe korzyści – środowiskowe, ekonomiczne, społeczne i strategiczne. Jest to kierunek zgodny z polityką klimatyczną Unii Europejskiej, założeniami Europejskiego Zielonego Ładu oraz dążeniem do zwiększenia niezależności energetycznej Polski. Z punktu widzenia ekologii, rozwój energetyki rozproszonej ogranicza emisję gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń powietrza, co wpływa na poprawę jakości środowiska naturalnego i zdrowia mieszkańców. Wykorzystanie źródeł takich jak słońce, wiatr, biomasa czy geotermia sprzyja zrównoważonemu rozwojowi i zmniejsza negatywny ślad węglowy Gminy. W wymiarze społecznym, rozwój OZE może pobudzać lokalny rynek pracy (np. w zakresie instalacji, serwisu i zarządzania systemami energetycznymi) oraz sprzyjać aktywizacji mieszkańców, którzy mogą angażować się w tworzenie wspólnot energetycznych (spółdzielni, klastrów). Inwestycje te mają również duży potencjał edukacyjny, promując postawy proekologiczne i odpowiedzialność za zasoby naturalne. Z perspektywy ekonomicznej, instalacje OZE (np. fotowoltaika, biogazownie, pompy ciepła) obniżają koszty energii dla jednostek samorządu terytorialnego, lokalnych przedsiębiorstw i mieszkańców. Montaż OZE w zakresie instalacji elektrycznej i grzewczej przyczyni się do poprawy stanu technicznego budynków.
Oznaczenie projektu	G5
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Konieczność modernizacji źródła ciepła. Rzuchów: Konieczność modernizacji źródła ciepła. Pogrzebień: Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu powyżej średniej gminnej.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców. Rzuchów: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców. Pogrzebień: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Rzuchów: Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa Pogrzebień: Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców

Nr projektu	9
Tytuł projektu	Żłobek gminny/ Punkt dziennej opieki wraz z wyposażeniem
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych
Okres realizacji	Do 2030 roku
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem. Projekt ma na celu stworzenie w Gminie Kornowac infrastruktury opieki nad dziećmi do 3 roku życia. Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych. Realizacja projektu przyczyni się do zniwelowania problemów społecznych takich jak bezrobocie umożliwiając wcześniejszy powrót do pracy po urodzeniu dziecka. Budowa żłobka na terenie Gminy wiejskiej niesie za sobą szereg istotnych korzyści społecznych, demograficznych i gospodarczych, które mają bezpośredni wpływ na poprawę jakości życia mieszkańców oraz zrównoważony rozwój lokalnej wspólnoty. Przede wszystkim, żłobek wspiera młode rodziny, umożliwiając rodzicom – zwłaszcza matkom – wcześniejszy powrót do pracy zawodowej po urodzeniu dziecka. W warunkach wiejskich, gdzie dostęp do usług opieki nad najmłodszymi bywa ograniczony, placówka taka staje się kluczowym elementem infrastruktury prorodzinnej. Dzięki temu wzrasta aktywność zawodowa kobiet i zmniejsza się ryzyko wykluczenia społecznego rodzin z małymi dziećmi. Z punktu widzenia demografii, żłobek może być ważnym instrumentem polityki zachęcającej do osiedlania się i pozostania młodych ludzi na obszarach wiejskich. Dostęp do opieki instytucjonalnej nad dziećmi jest jednym z czynników branych pod uwagę przy decyzji o założeniu lub powiększeniu rodziny. Budowa żłobka może zatem przeciwdziałać depopulacji i procesowi starzenia się społeczności lokalnej. W ujęciu edukacyjnym i rozwojowym, opieka żłobkowa zapewnia dzieciom wczesny kontakt z rówieśnikami, wspiera ich rozwój emocjonalny, społeczny i poznawczy, a także przygotowuje do dalszej edukacji przedszkolnej. Placówka działająca zgodnie z nowoczesnymi standardami może pełnić funkcję wczesnej diagnostyki rozwojowej i współpracować z psychologiem, logopedą czy terapeutą, co zwiększa szanse na szybką interwencję w przypadku stwierdzenia trudności rozwojowych. Z perspektywy lokalnej gospodarki, żłobek tworzy nowe miejsca pracy – nie tylko dla opiekunów dziecięcych, ale też w obszarach administracji, kuchni, utrzymania obiektu czy usług dodatkowych. Może również pobudzać rozwój usług towarzyszących (np. transport, catering, dostawy lokalnych produktów spożywczych). Realizacja projektu poprawi wizerunek Gminy w tym podobszarów rewitalizowanych jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania. Projekt przyczyni się również do rozwiązania problemu w obszarze niewystarczającego dostępu do infrastruktury publicznej na terenie podobszarów rewitalizowanych.
Oznaczenie projektu	G6

Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Rzuchów: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania. Pogrzebień: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Rzuchów: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Pogrzebień: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Rzuchów: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców.

Nr projektu	10
Tytuł projektu	Budowa Gminnego Ośrodka Kultury wraz z wyposażeniem
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych Kornowac. ul. Zacisze 27B
Okres realizacji	Pierwsza część do 2025 r., druga część do 2030 roku
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Pozostała infrastruktura kulturalno - społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego. Projekt ma na celu budowę nowej siedziby Gminnego Ośrodka Kultury w Kornowacu. Druga część projektu będzie skupiona na wyposażeniu nowego obiektu. Budowa Gminnego Ośrodka Kultury (GOK) to inwestycja, która wnosi trwałą wartość w życie lokalnej społeczności – zarówno w wymiarze społecznym, edukacyjnym, jak i gospodarczym. Tego rodzaju instytucja pełni funkcję centrum życia kulturalnego, integrując mieszkańców i wspierając ich rozwój, szczególnie na obszarach wiejskich i w mniejszych miejscowościach, gdzie dostęp do oferty kulturalnej bywa ograniczony. Przede wszystkim, GOK wzmacnia tożsamość lokalną i buduje więzi społeczne, tworząc przestrzeń do wspólnego spędzania czasu, organizowania wydarzeń, kultywowania tradycji i obrzędowości regionalnej. Dzięki zajęciom artystycznym, warsztatom, koncertom, spektaklom i festiwalom mieszkańcy zyskują możliwość aktywnego uczestnictwa w kulturze niezależnie od wieku, wykształcenia czy sytuacji materialnej. Ważną rolę odgrywa również funkcja edukacyjna GOK-u – placówka może prowadzić zajęcia plastyczne, teatralne, muzyczne, taneczne, informatyczne czy językowe, rozwijając talenty i zainteresowania dzieci, młodzieży i dorosłych. Często staje się też miejscem spotkań kół gospodyń wiejskich, seniorów, organizacji pozarządowych czy klubów młodzieżowych, wspierając rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich. W kontekście integracji społecznej, GOK działa jako przestrzeń otwarta i neutralna, w

	której spotykają się osoby z różnych środowisk – seniorzy, dzieci, młodzież, osoby z niepełnosprawnościami, mieszkańcy napływowi. To przeciwdziała izolacji, sprzyja międzypokoleniowej wymianie doświadczeń i wzmacnia poczucie wspólnoty. Budowa ośrodka kultury ma również wymiar gospodarczy – inwestycja generuje miejsca pracy (dla animatorów, instruktorów, pracowników technicznych i administracyjnych), a organizowane wydarzenia mogą ożywiać lokalną przedsiębiorczość – gastronomię, rękodzieło, turystykę i usługi towarzyszące. Dobrze zarządzany GOK może również przyciągać projekty z funduszy krajowych i unijnych, realizując wartościowe programy społeczne i kulturalne. Z punktu widzenia samorządu, GOK stanowi narzędzie do realizacji polityki rozwoju społecznego, edukacyjnego i promocyjnego Gminy. Może pełnić funkcję lokalnego centrum informacji, wspierać działania promujące region oraz wzmacniać pozytywny wizerunek Gminy jako aktywnej, otwartej i inwestującej w ludzi. Podsumowując, budowa Gminnego Ośrodka Kultury to inwestycja w kapitał społeczny i kulturowy Gminy. Przynosi trwałe korzyści poprzez rozwój pasji i talentów mieszkańców, poprawę jakości życia, wzrost integracji i aktywizację lokalnych zasobów, stanowiąc fundament dla nowoczesnej, zaangażowanej wspólnoty. Projekt przyczyni się również do rozwiązania problemu w obszarze niewystarczającego dostępu do infrastruktury publicznej na terenie podobszarów rewitalizowanych. Realizacja projektu umożliwi również stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego co przeciwdziałać będzie przyszłym problemom w obszarze społecznym wynikającym ze stosowania używek (przestępczość, niepełnosprawność, choroba, bezrobocie). Przedsięwzięcie pozwoli odciążyć system pomocy społecznej.
Oznaczenie projektu	G7
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Działania remontowe / modernizacyjne lub też stworzenie nowych obiektów przestrzeni dla ludności w zakresie kultury, rekreacji i sportu. Rzuchów: Zbyt mała ilość obiektów publicznych. Rzuchów: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania. Pogrzebień: Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie poniżej średniej gminnej. Pogrzebień: Zbyt mała ilość obiektów publicznych. Pogrzebień: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Rzuchów: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Pogrzebień: Zwiększenie zaangażowania społecznego mieszkańców sołectwa. Pogrzebień: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców.

	Pogrzebień: Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców.
--	---

Nr projektu	11
Tytuł projektu	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Kornowac - etap III (Rzuchów) - Zwiększenie liczby osób korzystających z nowoczesnego systemu oczyszczenia ścieków komunalnych, ograniczenie zanieczyszczenia wód - projekt zrealizowany
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”
Okres realizacji	2023 -2025
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Projekt obejmuje budowę sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej i tłocznej na terenie gdzie kanalizacji brak i gdzie przejęto do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa działki ewidencyjne po byłych PPGR (zgodnie z opinią KOWR w Częstochowie). Celem projektu jest dostarczenie podstawowych usług mieszkańcom miejscowości, w których funkcjonowały zlikwidowane państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej. Celem projektu jest również zwiększenie liczby osób korzystających z nowoczesnego systemu oczyszczenia ścieków komunalnych na terenach gdzie funkcjonowały były PPGR. Powstała infrastruktura kanalizacyjna ograniczy zanieczyszczenie wód i zniweluje negatywny wpływ na środowisko naturalne. Realizacja projektu zapewni również, w zakresie gospodarki ściekowej, osiągnięcie norm jakościowych zgodnie z wymogami unijnymi. Realizacja projektu pozwoli na rozwiązanie problemu którym jest zbyt mała liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji. Poprawi się również wizerunek sołectwa jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania.
Oznaczenie projektu	RZ 2
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Rzuchów: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania. Rzuchów: Zbyt mała liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Rzuchów: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Rzuchów: Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej.

Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Rzuchów: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców.
---	---

Nr projektu	12
Tytuł projektu	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Kornowac - etap IV (Rzuchów) - Zwiększenie liczby osób korzystających z nowoczesnego systemu oczyszczenia ścieków komunalnych, ograniczenie zanieczyszczenia wód - projekt zrealizowany.
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”
Okres realizacji	2023 -2025
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Projekt obejmuje budowę sieci kanalizacyjnej grawitacyjnej i tłocznej na terenie gdzie kanalizacji brak. Celem projektu jest zwiększenie liczby osób korzystających z nowoczesnego systemu oczyszczenia ścieków komunalnych. Powstała infrastruktura kanalizacyjna ograniczy zanieczyszczenie wód i zniweluje negatywny wpływ na środowisko naturalne. Realizacja projektu zapewni również, w zakresie gospodarki ściekowej, osiągnięcie norm jakościowych zgodnie z wymogami unijnymi. Projekt ma na celu rozwój infrastruktury o dużym znaczeniu dla lokalnej społeczności oraz pozwala na niwelowanie różnic w poziomie dostępu do podstawowych usług na obszarach miejskich i wiejskich. Realizacja projektu pozwoli na rozwiązanie problemu którym jest zbyt mała liczba budynków podłączonych do kanalizacji. Poprawi się również wizerunek sołectwa jako atrakcyjnego miejsca do zamieszkania.
Oznaczenie projektu	RZ2
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Rzuchów: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania. Rzuchów: Zbyt mała liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Rzuchów: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Rzuchów: Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Rzuchów: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców.

	Rzuchów: Wskaźnik 3 Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców.
--	--

Nr projektu	13
Tytuł projektu	Zakup 6 autobusów niskoemisyjnych na potrzeby organizacji publicznego transportu zbiorowego w Powiecie Raciborskim - Ograniczenie zanieczyszczenia środowiska.
Podmiot realizujący	PKS Racibórz
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac” Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”
Okres realizacji	2024 -2025
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Zakup 6 autobusów niskoemisyjnych na potrzeby organizacji publicznego transportu zbiorowego w Powiecie Raciborskim niesie istotne korzyści środowiskowe, zdrowotne i społeczne, wpisując się w cele zrównoważonego rozwoju, poprawy jakości życia mieszkańców oraz realizację krajowej i unijnej polityki klimatycznej. Przede wszystkim nowoczesne autobusy niskoemisyjne – wyposażone w silniki spełniające najnowsze normy emisji spalin (np. Euro VI), hybrydowe, gazowe (CNG/LNG) lub elektryczne – znacząco ograniczają emisję szkodliwych substancji do atmosfery, takich jak dwutlenek węgla (CO₂), tlenki azotu (NOx), cząstki stałe (PM) czy tlenek węgla (CO). Dzięki temu poprawia się jakość powietrza, szczególnie w miastach i Gminach o wysokim natężeniu ruchu lub zabudowie zwartej. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń przekłada się bezpośrednio na poprawę zdrowia publicznego, zmniejszenie ryzyka chorób układu oddechowego i krążenia, zwłaszcza u dzieci, seniorów i osób z chorobami przewlekłymi. W dłuższej perspektywie może to prowadzić do obniżenia kosztów opieki zdrowotnej oraz poprawy komfortu życia mieszkańców. Kolejną istotną korzyścią jest redukcja hałasu komunikacyjnego (problem zanieczyszczenia hałasem), szczególnie w przypadku autobusów elektrycznych lub hybrydowych pracujących w trybie bezemisyjnym. Cichszy transport przyczynia się do ograniczenia tzw. zanieczyszczenia hałasem, co korzystnie wpływa na zdrowie psychiczne i jakość przestrzeni publicznej. Nowe autobusy, poza aspektem środowiskowym, często spełniają wysokie standardy dostępności i komfortu podróży – są niskopodłogowe, klimatyzowane, wyposażone w udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami i rodziców z dziećmi. Poprawa jakości taboru sprzyja wzrostowi atrakcyjności transportu zbiorowego jako alternatywy dla samochodów osobowych, co dodatkowo zmniejsza natężenie ruchu i emisję spalin. Zakup niskoemisyjnych pojazdów przyczynia się również do realizacji celów polityki klimatycznej i energetycznej, takich jak neutralność klimatyczna, rozwój elektromobilności i transformacja sektora transportu. Umożliwia pozyskanie dofinansowania z programów krajowych (np. Zielony Transport Publiczny, NFOŚiGW) lub środków unijnych w ramach funduszy strukturalnych lub KPO. Podsumowując, zakup 6 niskoemisyjnych autobusów to inwestycja w czystsze powietrze, zdrowsze społeczeństwo, nowoczesny transport publiczny i zrównoważony

	rozwój Powiatu Raciborskiego. Ograniczenie zanieczyszczenia środowiska to nie tylko korzyść ekologiczna, ale również społeczna i strategiczna – dla obecnych i przyszłych pokoleń mieszkańców regionu. Projekt dotyczy podobszaru Kornowac i Rzuchów. W ramach zadania zweryfikowana i ewentualnie skorygowana zostanie liczba przystanków na terenie podobszarów rewitalizowanych.
Oznaczenie projektu	K3 RZ4
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Zanieczyszczenie hałasem. Kornowac: Niewystarczająca liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców. Rzuchów: Zanieczyszczenie hałasem.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru rewitalizowanego w zakresie alternatywnych w stosunku do samochodu środków transportu. Kornowac: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców. Rzuchów: Poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru rewitalizowanego w zakresie alternatywnych w stosunku do samochodu środków transportu.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa. Kornowac: Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców.

Nr projektu	14
Tytuł projektu	Modernizacja placu zabaw w Pogrzebieciu - projekt zrealizowany
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień” dz. nr 293/46 a.m. 3 Pogrzebień
Okres realizacji	2025
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Modernizacja placu zabaw w Pogrzebieciu to inwestycja, która przekłada się na realne i wielowymiarowe korzyści dla lokalnej społeczności. Przede wszystkim, odnowiony i wyposażony w nowoczesne, bezpieczne urządzenia plac staje się atrakcyjną przestrzenią rekreacyjną dla dzieci różnych grup wiekowych, sprzyjającą ich aktywnemu i bezpiecznemu rozwojowi psychoruchowemu. Co więcej, nowoczesny plac zabaw pełni ważną rolę społeczną – staje się lokalnym punktem spotkań rodzin, sąsiadów i osób starszych, tworząc przestrzeń sprzyjającą integracji międzypokoleniowej. Dzięki temu wzmacniane są więzi społeczne, wzrasta

	poczucie wspólnoty i przynależności do miejsca, co szczególnie istotne na obszarach wiejskich, gdzie brakuje miejsc do wspólnego spędzania czasu. Modernizacja poprawia także dostępność placu — zastosowanie nawierzchni bez barier, urządzeń przyjaznych również dzieciom z niepełnosprawnościami i stref wypoczynku dla opiekunów otwiera go dla wszystkich grup społecznych, zwiększając jego inkluzyjność i równość dostępu. Odnowiony plac ma również wymiar ekonomiczno-estetyczny: nowa, estetyczna przestrzeń może podnieść wartość nieruchomości w pobliżu, zachęcić do zamieszkania w Pogrzebieniu i wspierać lokalną tożsamość – plac wyposażony w elementy związane z historią czy kulturą regionu wzmacnia jego charakter i rozpoznawalność.
Oznaczenie projektu	P2
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Pogrzebień: Działania remontowe / modernizacyjne w zakresie infrastruktury placów zabaw.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Pogrzebień: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Pogrzebień: Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców".

10.2. Zadania uzupełniające

Projekty uzupełniające stanowią istotne dopełnienie przedsięwzięć podstawowych przewidzianych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kornowac. Ich rolą jest wspieranie osiągania celów rewitalizacji poprzez rozszerzenie katalogu działań realizowanych na obszarze objętym programem. Mają one charakter fakultatywny – nie są warunkiem koniecznym skuteczności GPR, jednak ich wdrożenie znacząco podnosi efektywność całego procesu, zwiększając siłę oddziaływania działań rewitalizacyjnych.

Projekty te mogą być inicjowane i realizowane przez różne podmioty – zarówno jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, jak i organizacje pozarządowe, lokalnych przedsiębiorców, instytucje publiczne oraz mieszkańców. Dzięki temu katalog projektów uzupełniających jest narzędziem elastycznym i otwartym, umożliwiającym angażowanie szerokiego grona interesariuszy w proces rewitalizacji.

Ich szczególną wartością jest możliwość szybkiego reagowania na potrzeby społeczne i gospodarcze, które mogą pojawiać się w trakcie wdrażania GPR. Projekty te pozwalają także na testowanie nowych rozwiązań i metod działania, wzmacniając innowacyjny charakter procesu rewitalizacji.

W niniejszym rozdziale zaprezentowano zestawienie przedsięwzięć uzupełniających, które wpisują się w kierunki działań rewitalizacyjnych Gminy Kornowac. Każdy z projektów został opisany pod względem swojej charakterystyki, potencjalnych podmiotów realizujących oraz powiązania z celami programu.

Nr projektu	15
Tytuł projektu	Uzupełnienie infrastruktury obok wieży widokowej w Pogrzebieniu
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Pogrzebień” Pogrzebień, ul. Lubomska
Okres realizacji	Do 2030 roku
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Projekt ma na celu wyprowadzenie ze stanu kryzysowego wiejskich obszarów zdegradowanych. Projekt polega na zwiększeniu potencjału turystycznego Gminy poprzez rozwój infrastruktury otaczającej wieżę widokową w Pogrzebieniu. Uzupełnienie infrastruktury obok wieży widokowej w Pogrzebieniu przynosi liczne korzyści dla lokalnej społeczności, turystów oraz samego rozwoju Gminy. Takie działanie nie tylko podnosi atrakcyjność turystyczną miejsca, ale również wpływa pozytywnie na wizerunek regionu i jakość życia mieszkańców. Przede wszystkim, rozbudowa infrastruktury – np. poprzez budowę parkingu, ścieżek pieszo-rowerowych, wiaty turystycznej, punktu informacji, toalet publicznych czy małej gastronomii – zwiększa dostępność i komfort korzystania z wieży widokowej. Umożliwia bezpieczne i wygodne odwiedzanie obiektu rodzinom z dziećmi, osobom starszym i niepełnosprawnym, co przekłada się na wzrost liczby odwiedzających. Z perspektywy społecznej i lokalnej, uzupełnienie infrastruktury może być impulsem do integracji mieszkańców – przestrzeń wokół wieży może pełnić funkcję miejsca spotkań, organizacji wydarzeń plenerowych, rajdów rowerowych czy warsztatów przyrodniczych i edukacyjnych. Tego rodzaju działania sprzyjają budowaniu tożsamości lokalnej i aktywizacji społecznej. Dodatkowe elementy infrastruktury mogą również wzmocnić walory edukacyjne i promocyjne obiektu – np. poprzez tablice informacyjne o historii regionu, lokalnej przyrodzie czy panoramie widocznej z wieży. Takie działania wpisują się w promocję dziedzictwa kulturowego i naturalnego Górnego Śląska. Z punktu widzenia gospodarczego, rozwinięta infrastruktura turystyczna generuje dodatkowe dochody – zarówno dla Gminy (np. poprzez opłaty za wjazd, najem terenów), jak i dla lokalnych przedsiębiorców (gastronomia, rękodzieło, usługi przewodnickie). Może również stworzyć nowe miejsca pracy, a w dłuższej perspektywie przyciągnąć inwestorów zainteresowanych rozwojem turystyki wiejskiej. Uzupełnienie infrastruktury może także wzmocnić walory estetyczne i ekologiczne miejsca – poprzez wprowadzenie rozwiązań zrównoważonych (np. oświetlenie solarne, kosze do segregacji odpadów, elementy drewniane i lokalne materiały), co jest spójne z ideą zrównoważonego rozwoju oraz koncepcją Nowego Europejskiego Bauhausu. Podsumowując, uzupełnienie infrastruktury przy wieży widokowej w Pogrzebieniu to inwestycja, która zwiększa funkcjonalność i atrakcyjność miejsca, pobudza lokalną turystykę, wspiera rozwój gospodarczy i integrację społeczną, a jednocześnie promuje region jako przyjazny, otwarty i dbający o swoje dziedzictwo oraz przestrzeń publiczną. Projekt przyczyni się do rozwiązania następujących problemów zdiagnozowanych na podobszarze rewitalizowanym: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG poniżej średniej gminnej

	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG powyżej średniej gminnej. Zbyt mała ilość obiektów publicznych. Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania.
Oznaczenie projektu	P3
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Pogrzebień: Zbyt mała ilość obiektów publicznych. Pogrzebień: Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Pogrzebień: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Pogrzebień: Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców.

Nr projektu	16
Tytuł projektu	Miasteczko ruchu drogowego dla dzieci + rajd rowerowy dookoła Gminy
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych. Kornowac
Okres realizacji	Do 2030 roku

Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego. Na terenie Gminy Kornowac brak jest tego typu miejsca. Druga część projektu będzie polegała na organizacji rajdu rowerowego dla wszystkich zainteresowanych mieszkańców Gminy. Budowa miasteczka ruchu drogowego dla dzieci oraz organizacja rajdu rowerowego dookoła Gminy to inicjatywy, które przynoszą istotne korzyści edukacyjne, społeczne, zdrowotne i promocyjne. Wspólnie tworzą spójną strategię wspierania bezpiecznego i aktywnego stylu życia wśród najmłodszych oraz integracji lokalnej społeczności wokół idei odpowiedzialnego uczestnictwa w ruchu drogowym. Przede wszystkim miasteczko ruchu drogowego pełni funkcję edukacyjną – umożliwia dzieciom naukę zasad poruszania się po drogach w bezpiecznym, kontrolowanym środowisku. Dzięki realistycznym elementom (znaki drogowe, sygnalizacja świetlna, przejścia dla pieszych, ronda) dzieci mogą w praktyce przyswajać przepisy ruchu drogowego, przygotowując się do samodzielnego i odpowiedzialnego korzystania z roweru czy hulajnogi w przestrzeni publicznej. Tego rodzaju edukacja wczesnoszkolna przekłada się na zmniejszenie liczby ciężkich wypadków z udziałem nieletnich uczestników ruchu co przełoży się bezpośrednio na odciążenie systemu pomocy społecznej (wsparcie udzielane dla osób niepełnosprawnych). Z kolei rajd rowerowy dookoła Gminy to inicjatywa, która promuje aktywność fizyczną, integruje pokolenia i zachęca do poznawania walorów krajobrazowych oraz przyrodniczych regionu. To okazja do wspólnego spędzenia czasu przez rodziny, sąsiadów i lokalne organizacje, co sprzyja budowaniu więzi społecznych i wzmacnianiu tożsamości lokalnej. Obie inicjatywy wspólnie kształtują postawy prozdrowotne i ekologiczne, promując rower jako alternatywny środek transportu – przyjazny środowisku, ekonomiczny i sprzyjający dobrej kondycji fizycznej. Tego rodzaju działania mogą pozytywnie wpłynąć na zmianę nawyków transportowych mieszkańców, redukcję emisji i hałasu w Gminie oraz popularyzację turystyki rowerowej. Z punktu widzenia promocji Gminy, rajd rowerowy może stać się wydarzeniem cyklicznym o zasięgu ponadlokalnym, przyciągającym uczestników spoza regionu. To z kolei wspiera rozwój lokalnych usług, promuje atrakcje turystyczne i buduje pozytywny wizerunek Gminy jako otwartej, aktywnej i bezpiecznej. Dodatkową korzyścią jest możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych (np. z programów profilaktyki zdrowotnej, edukacji komunikacyjnej, bezpieczeństwa publicznego czy funduszy unijnych), co pozwala na realizację działań bez nadmiernego obciążenia budżetu samorządu. Podsumowując, miasteczko ruchu drogowego i rajd rowerowy to inwestycje w edukację, zdrowie, bezpieczeństwo i aktywność mieszkańców. Łączą one funkcje wychowawcze, integracyjne i promocyjne, przynosząc długofalowe korzyści dla całej lokalnej społeczności. Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych. Projekt umożliwi rozwiązanie następujących problemów: Zbyt mała ilość obiektów publicznych. Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania. Zanieczyszczenie hałasem. Realizacja projektu umożliwi również stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania czasu wolnego co przeciwdziałać będzie przyszłym problemom w obszarze społecznym wynikającymi ze stosowania używek (przestępczość, niepełnosprawność, choroba, bezrobocie). Przedsięwzięcie pozwoli odciążyć system pomocy społecznej.
---	---

Oznaczenie projektu	G9
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Działania remontowe / modernizacyjne lub też stworzenie nowych obiektów przestrzeni dla ludności w zakresie kultury, rekreacji i sportu.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców.

Nr projektu	17
Tytuł projektu	Plac zabaw na ul. Sadowej (Kornowac)
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac” dz. nr 620/19, a.m. 5 Kornowac
Okres realizacji	Do 2030 roku

Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego. Projekt polega na stworzeniu placu zabaw na terenie gdzie kiedyś funkcjonował PGR. Stworzenie placu zabaw jako elementu infrastruktury społecznej na terenie dawnego PGR-u to inicjatywa, która niesie ze sobą istotne korzyści w zakresie włączenia społecznego, odbudowy więzi międzyludzkich i poprawy jakości życia lokalnej społeczności, szczególnie na obszarach dotkniętych dziedzictwem popegeerowskim. Tego rodzaju projekt wpisuje się w działania rewitalizacyjne, integracyjne i prorozwojowe. Przede wszystkim plac zabaw stanowi ogólnodostępną przestrzeń aktywności i integracji dzieci oraz ich rodzin, niezależnie od statusu społecznego, sytuacji materialnej czy pochodzenia. Daje najmłodszym szansę na rozwój fizyczny, emocjonalny i społeczny poprzez zabawę, ruch oraz kontakt z rówieśnikami, a rodzicom i opiekunom – możliwość nawiązania relacji, wymiany doświadczeń i wspólnego spędzania czasu. W kontekście lokalizacji na terenie byłego PGR-u, inwestycja ta nabiera dodatkowego znaczenia – jest symbolem odnowy i przywracania funkcji społecznych miejscom zdegradowanym gospodarczo i przestrzennie. W wielu przypadkach tereny po PGR-ach cierpią na brak infrastruktury, usług publicznych i poczucia sprawczości wśród mieszkańców. Budowa placu zabaw może stać się pierwszym krokiem do szerszych procesów rewitalizacyjnych i budowania nowej tożsamości lokalnej. Plac zabaw jako przestrzeń inkluzywna wspiera również włączenie dzieci z niepełnosprawnościami, jeśli zostanie zaprojektowany zgodnie z zasadami dostępności (np. nawierzchnia bez barier, urządzenia integracyjne). Tego rodzaju podejście promuje równość szans i wspólnotowy charakter miejsca. Z punktu widzenia społeczno-gospodarczego, inwestycja aktywizuje społeczność lokalną – może być realizowana z udziałem mieszkańców, lokalnych organizacji pozarządowych i przedsiębiorców, co zwiększa zaangażowanie i poczucie współodpowiedzialności za przestrzeń wspólną. Dobrze utrzymany plac zabaw poprawia estetykę otoczenia, podnosi atrakcyjność zamieszkania w danym miejscu i może pozytywnie wpływać na wartość nieruchomości.
Oznaczenie projektu	K4
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Działania remontowe / modernizacyjne lub też stworzenie nowych obiektów przestrzeni dla ludności w zakresie kultury, rekreacji i sportu.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców.

Nr projektu	18
Tytuł projektu	Utwardzenie drogi ul. Sadowej w Kornowacu

Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac”
Okres realizacji	2026 - 2028
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Utwardzenie drogi ul. Sadowej w Kornowacu stanowi istotne działanie infrastrukturalne, które przekłada się na szereg konkretnych korzyści dla mieszkańców, lokalnej gospodarki oraz środowiska. Inwestycja ta poprawia codzienne funkcjonowanie społeczności lokalnej oraz wzmacnia rozwój przestrzenny i komunikacyjny Gminy. Przede wszystkim, utwardzenie drogi wpływa na poprawę dostępności komunikacyjnej – zarówno dla mieszkańców, jak i dla służb ratunkowych, komunalnych czy firm dostawczych. Umożliwia bezpieczne i komfortowe poruszanie się pieszych, rowerzystów oraz kierowców przez cały rok, niezależnie od warunków pogodowych. W porównaniu do nawierzchni gruntowej, droga utwardzona eliminuje problemy związane z błotem, kałużami czy pyleniem, co szczególnie istotne jest w okresach intensywnych opadów lub suszy. Dla mieszkańców ulicy Sadowej oznacza to podniesienie standardu życia, większy komfort dojazdu do pracy, szkoły czy usług publicznych oraz wzrost wartości nieruchomości zlokalizowanych przy nowo utwardzonej drodze. Poprawiona infrastruktura drogowa często przyczynia się do większego zainteresowania inwestorów i nowych mieszkańców, co sprzyja rozwojowi osiedleńczemu. Z punktu widzenia bezpieczeństwa, utwardzenie drogi pozwala na lepsze oznakowanie, odwodnienie i ewentualne zastosowanie elementów uspokojenia ruchu. Zmniejsza ryzyko wypadków, uszkodzeń pojazdów oraz ogranicza trudności w poruszaniu się osób starszych, dzieci i osób z niepełnosprawnościami. W wymiarze ekologicznym, odpowiednio zaprojektowana droga z odwodnieniem i stabilną nawierzchnią ogranicza erozję gleby oraz spływ niekontrolowanej wody opadowej, co chroni sąsiednie działki i infrastrukturę przed zalewaniem lub degradacją. Dodatkowo, zmniejszenie pylenia pozytywnie wpływa na jakość powietrza i zdrowie mieszkańców.
Oznaczenie projektu	K5
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Remonty dróg publicznych.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Remont i modernizacja infrastruktury drogowej.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb].

Nr projektu	19
Tytuł projektu	Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Projekt skierowany do wszystkich podobszarów rewitalizowanych.
Okres realizacji	2025 - 2030
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania odgrywają kluczową rolę w budowaniu świadomego, aktywnego i zaangażowanego społeczeństwa lokalnego. Ich celem jest przekazanie wiedzy o dostępnych możliwościach pozyskiwania środków zewnętrznych – zarówno przez osoby fizyczne, jak i organizacje pozarządowe, wspólnoty mieszkaniowe, rolników, przedsiębiorców czy lokalne inicjatywy społeczne. Przede wszystkim działania informacyjne przyczyniają się do zwiększenia wiedzy mieszkańców o aktualnych programach krajowych i unijnych, takich jak dotacje na odnawialne źródła energii (np. „Czyste Powietrze”, „Mój Prąd”), modernizację budynków, wsparcie działalności rolniczej, rozwój mikroprzedsiębiorstw, edukację cyfrową czy działania społeczne i ekologiczne. Dzięki temu rośnie poziom wykorzystania dostępnych środków i skuteczność lokalnych działań rozwojowych. Organizacja dyżurów konsultacyjnych, warsztatów tematycznych lub webinarów pozwala mieszkańcom uzyskać konkretne informacje – jak przygotować wniosek, jakich błędów unikać, jakie dokumenty są wymagane, jakie są terminy i warunki naborów. W szczególności osoby starsze, mniej aktywne cyfrowo lub o ograniczonym dostępie do specjalistycznych źródeł wiedzy zyskują realną szansę na skorzystanie z dostępnych funduszy. Działania te wspierają także aktywność organizacji pozarządowych, kół gospodyń wiejskich, OSP czy inicjatyw oddolnych, które często dysponują ograniczonym zapleczem administracyjnym, a dzięki pomocy informacyjnej mogą skuteczniej ubiegać się o środki np. z programów LGD, Funduszu Inicjatyw Obywatelskich, PROW, czy projektów grantowych. Warto również podkreślić, że działania informacyjne mogą przybierać nowoczesne formy komunikacji – publikacje w mediach społecznościowych, zakładki na stronie internetowej Gminy, biuletyny informacyjne, ulotki, krótkie filmy czy poradniki krok po kroku – co zwiększa ich dostępność i skuteczność. Istotna jest tu rola punktów konsultacyjnych oraz współpracy z instytucjami takimi jak WFOŚiGW, ARiMR, LGD czy powiatowe centra pomocy rodzinie.
Oznaczenie projektu	G10

Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Kornowac: Konieczność usunięcia azbestu. Rzuchów: Bezrobocie. Rzuchów: Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG poniżej średniej gminnej. Rzuchów: Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych poniżej średniej gminnej. Rzuchów: Konieczność usunięcia azbestu. Pogrzebień: Alkoholizm i bezrobocie. Pogrzebień: Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG poniżej średniej gminnej. Pogrzebień: Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG powyżej średniej gminnej. Pogrzebień: Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu powyżej średniej gminnej.
Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Kornowac: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania. Rzuchów: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Rzuchów: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie możliwości dofinansowania powstawania i prowadzenia działalności gospodarczej. Rzuchów: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania. Pogrzebień: Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Pogrzebień: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie możliwości dofinansowania powstawania i prowadzenia działalności gospodarczej. Pogrzebień: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Kornowac: Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców. Rzuchów: Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców Pogrzebień: Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców. Pogrzebień: Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców.

Nr projektu	20
Tytuł projektu	Dofinansowanie mieszkańcom kosztów poniesionych na modernizację źródła ciepła (PONE 2025)
Podmiot realizujący	Gmina Kornowac
Lokalizacja	Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Kornowac” Podobszar rewitalizacji „Sołectwo Rzuchów”
Okres realizacji	2025 - 2030
Zakres projektu (syntetyczny opis) i uzasadnienie	Dofinansowanie kosztów poniesionych przez mieszkańców na modernizację źródła ciepła w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji (PONE 2025) przynosi szereg wymiernych korzyści środowiskowych, ekonomicznych i społecznych, przyczyniając się jednocześnie do realizacji założeń polityki klimatycznej państwa i poprawy jakości życia lokalnych społeczności. Przede wszystkim, modernizacja polegająca na likwidacji przestarzałych źródeł ciepła opalanych węglem lub drewnem i zastąpieniu ich nowoczesnymi, niskoemisyjnymi urządzeniami prowadzi do istotnego ograniczenia emisji pyłów zawieszonych, tlenków azotu, dwutlenku siarki i innych substancji szkodliwych dla zdrowia. Efektem tego jest poprawa jakości powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym, co ma bezpośrednie przełożenie na zmniejszenie zachorowalności na choroby układu oddechowego i krążenia, a także na ogólną poprawę komfortu życia mieszkańców – zwłaszcza dzieci, osób starszych i przewlekle chorych. Drugą kluczową korzyścią jest aspekt finansowy. Dzięki dotacji, która może pokrywać nawet 40–70% kosztów kwalifikowanych, a w przypadku osób najuboższych do 100% inwestycji, modernizacja ogrzewania staje się znacznie bardziej dostępna. Dodatkowo, nowe źródła ciepła charakteryzują się wyższą sprawnością energetyczną, co przekłada się na niższe koszty eksploatacji i zużycia paliwa. W połączeniu z innymi elementami termomodernizacji – takimi jak docieplenie budynków czy wymiana okien – możliwe jest osiągnięcie istotnych oszczędności w kosztach ogrzewania, sięgających nawet kilkudziesięciu procent rocznie. Modernizacja źródeł ciepła niesie również korzyści funkcjonalne i użytkowe. Nowoczesne systemy są bardziej efektywne, wygodne w obsłudze, ciche i bezpieczne. Podnoszą standard budynku i jego atrakcyjność na rynku nieruchomości, zwiększając tym samym jego wartość. Inwestycje wspierane przez PONE wpisują się także w szerszą strategię transformacji energetycznej, w której działania jednostek samorządu terytorialnego oraz indywidualnych mieszkańców odgrywają kluczową rolę. Realizacja projektu pozwoli na ograniczenie problemu dotyczącego konieczności modernizacji źródła ciepła na terenie podobszarów Kornowac i Rzuchów. Projekt dotyczy sołectwa Kornowac i Rzuchów.
Oznaczenie projektu	K6 RZ5
Problemy, do których rozwiązania przyczyni się realizacja projektu	Pogrzebień: Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu powyżej średniej gminnej.

Kierunki działań, w które wpisuje się projekt	Pogrzebień: Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania.
Wskaźniki, na które projekt będzie oddziaływać	Pogrzebień: Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców.

10.3. Charakterystyka pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, istotnym elementem programu jest wprowadzenie katalogu przedsięwzięć, które mogą wspierać realizację wyznaczonych celów i kierunków działań. Chociaż nie wskazuje się w nim z góry konkretnych projektów, a jedynie typy działań uznawanych za pożądane, to ich zdefiniowanie ma kluczowe znaczenie. Katalog taki pełni funkcję elastycznego narzędzia, które umożliwia rozwój programu w trakcie jego realizacji. Dzięki temu możliwe jest systematyczne poszerzanie zakresu interwencji o dodatkowe działania sprzyjające osiągnięciu celów rewitalizacji, a także włączanie szerszego grona interesariuszy – zarówno jako realizatorów poszczególnych przedsięwzięć, jak i uczestników procesów partycypacyjnych. W rezultacie zwiększa się potencjał oddziaływania programu oraz tworzy przestrzeń dla skuteczniejszej współpracy międzysektorowej. Każdy z typów przedsięwzięć rewitalizacyjnych posiada własną charakterystykę, określony krąg podmiotów, które mogą je realizować, oraz powiązanie z odpowiednimi kierunkami działań rewitalizacyjnych.

Wymienione w poprzednim punkcie projekty rewitalizacyjne wspierane będą przez szereg mniejszych projektów (działań) komplementarnych, które ze względu na mniejszą skalę oddziaływania trudno zidentyfikować indywidualnie, lecz wspomagają w sposób istotny i znaczny realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Poniżej przedstawiono proponowane działania uzupełniające w kontekście poszczególnych sfer objętych rewitalizacją, które pozwolą na osiągnięcie zaplanowanych celów dla każdego z wyznaczonych obszarów rewitalizacji:

- projekty sfery społecznej przyczyniające się do wzrostu aktywności społecznej i gospodarczej mieszkańców podobszarów rewitalizowanych, wzrostu integracji społeczności lokalnej oraz wzrostu jakości życia. Będą to działania organizowane nie tylko przez instytucje publiczne (CKiB), ale również przez organizacje trzeciego sektora oraz samych mieszkańców. Działania te obejmować będą różnorodne imprezy, wydarzenia, spotkania o charakterze rekreacyjnym, sportowym, kulturalnym i edukacyjnym, jak również przedsięwzięcia infrastrukturalne. Efektem realizowanych przedsięwzięć będzie wzmocnienie oddziaływania głównych przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz realizacja założonego celu społecznego w zakresie rewitalizacji. Poniżej przedstawiono przykładowe przedsięwzięcia, które realizowane będą w sferze społecznej:
 - wypracowanie i wdrożenia mechanizmów partycypacji społecznej w celu zwiększenia poziomu integracji społecznej i współdecydowania w procesie podejmowania decyzji przez lokalny samorząd,
 - plenery filmowe dla mieszkańców,
 - organizacja pikników na świeżym powietrzu, wspólnych wycieczek,
 - organizacja zawodów sportowych w ujęciu lokalnym (np. turnieje piłki nożnej pomiędzy poszczególnymi sołectwami),
 - premiowanie postępów w nauce (stypendia, promowanie),

- premiowanie aktywności sportowej (puchary, niewielkie nagrody),
- podnoszenie kompetencji „miękkich” lokalnych liderów i osób współpracujących z grupami problemowymi,
- tworzenie kalendarzy wydarzeń dla każdego podobszaru objętego rewitalizacją,
- organizacja konkursów w zakresie wiedzy o Gminie, organizacja lokalnych wycieczek pozwalających zwiększyć wiedzę o miejscu zamieszkania,
- wydawnictwa dotyczące poszczególnych podobszarów rewitalizowanych,
- organizacja festynów szkolnych w celu integracji dorosłych,
- stworzenie infrastruktury opieki dla osób w wieku do lat trzech,
- rozwój oferty edukacyjnej.

- projekty sfery gospodarczej przyczyniające się do wzrostu potencjału małych i średnich przedsiębiorstw, ich powstawania, rozwoju przedsiębiorczości oraz wzrostu kompetencji mieszkańców podobszarów rewitalizowanych. Planowane działania przyczynią się również do wzrostu liczby całorocznych miejsc pracy. Działania w tym zakresie organizowane będą zarówno przez podmioty publiczne (m.in. Urząd Gminy, OPS), ale również przez fundacje i stowarzyszenia działające na terenie Gminy. Do przykładowych przedsięwzięć i działań możemy zaliczyć:

- cykliczne rozmowy z przedsiębiorcami,
- poszukiwanie i wdrażanie udogodnień organizacyjnych dla przedsiębiorców,
- system ulg podatkowych, który wspomaga zaprogramowane w GPR zmiany,
- promowanie dostępnej oferty szkoleniowej i doradczej dla osób i podmiotów gospodarczych,
- promowanie uczenia się przez całe życie,
- promowanie przedsiębiorczości,
- promocja pomocy międzypokoleniowej,
- promowanie wzajemnej pomocy „Bank czasu”,
- nowe umiejętności – nowe możliwości – rozwój kompetencji podstawowych mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym (utrzymanie czystości, prowadzenie domu, dietetyka, przygotowanie posiłków, itp.),
- wsparcie dla przedsiębiorczości społecznej,
- organizacja konkursów dotyczących przedsiębiorczości,
- tworzenie warunków inwestycyjnych dla rozwoju infrastruktury turystyki i rekreacji,
- działania nakłaniające do założenia firmy na terenie Gminy Kornowac,
- mentoring dla osób, które chcą rozwijać się zawodowo,
- wyznaczanie kierunków rozwoju lokalnego biznesu.

- projekty sfery przestrzennej uwzględniające aspekty: środowiskowy i infrastrukturalny. Organizatorem działań w tym zakresie będą zarówno podmioty publiczne, podmioty sektora społecznego, przedsiębiorcy jak i sami mieszkańcy podobszarów rewitalizowanych. Działania w tym zakresie powiązane będą ze sferą społeczną, która przewiduje szereg działań wpływających na poziom zagospodarowania przestrzeni. Będą to bardzo często przedsięwzięcia niskonakładowe wykonywane samodzielnie przez mieszkańców. Poniżej podano przykłady planowanych działań:

- wdrożenie programu pn. *„Program poprawy jakości małej architektury i otoczenia – sami dbamy o swoje otoczenie”*,

- sprzątanie terenów otaczających budynki mieszkalne, terenów wspólnych (m.in. place zabaw) przez mieszkańców lub przy ich współudziale,
- modernizacja i rozbudowa małej architektury,
- odnowa elewacji, poprawa estetyki budynków,
- aktywna współpraca z wszystkimi zainteresowanymi w zakresie znajdowania nowych funkcji dla miejsc i obiektów, które utraciły swoje pierwotne przeznaczenie (m.in. deweloperzy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe),
- poprawa estetyki reklam,
- montaż małej architektury rowerowej, promowanie poruszania się rowerem,
- montaż punktów ładowania samochodów elektrycznych, promocja „elektrycznej” mobilności,
- działania edukacyjne mające na celu zmniejszenie zanieczyszczenia terenów zielonych, ciągów komunikacyjnych i terenów wspólnych,
- planowanie przestrzenne z udziałem lokalnej społeczności,
- podnoszenie atrakcyjności przestrzeni publicznych przez zieleń urządzoną,
- porządkowanie sytuacji prawnej terenów porzuconych i ich zagospodarowanie zgodne z oczekiwaniami lokalnych społeczności,
- promowanie obiektów i miejsc dziedzictwa kulturowego wśród mieszkańców i turystów odwiedzających teren Gminy.

Efektami działań towarzyszących głównym projektom rewitalizacyjnym będą:

- Ożywienie społeczno-gospodarcze na podobszarach objętych rewitalizacją;
- Wspomaganie uzyskania ładu przestrzennego;
- Poprawa krajobrazu;
- Wzrost standardu nieruchomości i przywrócenie ich utraconej wartości;
- Zmniejszenie dysproporcji w zagospodarowaniu przestrzennym obszaru;
- Wzrost tożsamości lokalnej mieszkańców;
- Zainicjowanie i wzmocnienie współpracy między różnymi podmiotami przy lokalnych działaniach społecznych;
- Partycypacja społeczna, a więc włączenie mieszkańców do procesu decyzyjnego;
- Wsparcie społecznych grup inicjatywnych na rzecz inwestycji rewitalizacyjnych;
- Poprawa standardu zasobów mieszkaniowych;
- Wzrost ilości przedsięwzięć organizowanych w obszarze oddziaływania inwestycji;
- Wzrost liczby turystów odwiedzających dzielnice w obszarze oddziaływania projektu;
- Zwiększenie udziału społeczności lokalnej w życiu kulturalnym.

10.4. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

1. Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oznacza powiązanie zadań realizowanych w różnych częściach obszaru rewitalizacji oraz ich wspólny wpływ na poprawę jakości przestrzeni publicznych i warunków życia. Projekty zostały zlokalizowane w sposób pozwalający na wzajemne dopełnianie się interwencji – od działań infrastrukturalnych (np. modernizacje przestrzeni publicznych, dróg, obiektów użyteczności publicznej) po działania społeczne i animacyjne, które wypełniają nową/odnowioną infrastrukturę

treścią. Kluczowe jest, by oddziaływanie nie było punktowe, lecz obejmowało całe podobszary.

Tabela 65 Projekty realizowane na terenie wszystkich podobszarów

	Tytuł projektu	Oznaczenie projektu
1	Usługi społeczne na terenie Gminy Kornowac (Klub Seniora, indywidualne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania seniora) - I etap zakończony	G1
2	Bieżąca działalność OPS	G2
7	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	G4
8	Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii	G5
9	Żłobek gminny/ Punkt dziennej opieki wraz z wyposażeniem	G6
10	Budowa Gminnego Ośrodka Kultury wraz z wyposażeniem	G7
16	Miasteczko ruchu drogowego dla dzieci + rajd rowerowy dookoła Gminy	G9
19	Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania	G10

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 66 Projekty realizowane na terenie podobszaru Kornowac

	Tytuł projektu	Oznaczenie projektu
5	Edukacyjni Herosi-podniesienie jakości edukacji w kształceniu ogólnym w szkołach podstawowych w Gminie Kornowac	K1

6	Stworzenie Gminnego Ośrodka Sportu, w tym projekt Nowoczesny Kornowac - Rozwój infrastruktury sportowej o dużym znaczeniu dla lokalnej społeczności, niwelowanie różnic w poziomie dostępu do podstawowych usług na obszarach wiejskich	K2
13	Zakup 6 autobusów niskoemisyjnych na potrzeby organizacji publicznego transportu zbiorowego w Powiecie Raciborskim - Ograniczenie zanieczyszczenia środowiska	K3 RZ4
17	Plac zabaw na ul. Sadowej (Kornowac)	K4
18	Utwardzenie drogi ul. Sadowej w Kornowacu	K5
20	Dofinansowanie mieszkańcom kosztów poniesionych na modernizację źródła ciepła (PONE 2025)	K6 RZ5

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 67 Projekty realizowane na terenie podobszaru Pogrzebień

	Tytuł projektu	Oznaczenie projektu
3	Projekt „Równym być” – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym uczniów Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pogrzebieniu	P1
14	Modernizacja placu zabaw w Pogrzebieniu - projekt zrealizowany	P2
15	Uzupełnienie infrastruktury obok wieży widokowej w Pogrzebieniu	P3

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 68 Projekty realizowane na terenie podobszaru Rzuchów:

	Tytuł projektu	Oznaczenie projektu
4	„Każdy uczeń jest ważny” – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym uczniów Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Rzuchowie	RZ1
11	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Kornowac - etap III (Rzuchów) - Zwiększenie liczby osób korzystających z nowoczesnego systemu oczyszczenia ścieków komunalnych, graniczenie zanieczyszczenia wód - projekt zrealizowany	RZ 2
12	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Kornowac - etap IV (Rzuchów) - Zwiększenie liczby osób korzystających z nowoczesnego systemu oczyszczenia ścieków komunalnych, ograniczenie zanieczyszczenia wód - projekt zrealizowany	RZ 3
20	Dofinansowanie mieszkańcom kosztów poniesionych na modernizację źródła ciepła (PONE 2025)	K6 RZ 5

Źródło: Opracowanie własne

2. Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa polega na wiązaniu projektów z konkretnymi zdiagnozowanymi potrzebami i wskaźnikami problemowymi w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Działania infrastrukturalne są sprzęgnięte z działaniami miękkimi – np. modernizacja infrastruktury placów i obiektów publicznych jest powiązana z animacją lokalną, zwiększaniem uczestnictwa mieszkańców, edukacją ekologiczną lub wsparciem przedsiębiorczości. Takie zestawienie pozwala osiągnąć efekt synergii i trwałość rezultatów.

Tabela 69 Komplementarność na terenie sołectwa Kornowac

Miejscowość	Obszar	Problem	Nr zadania
Kornowac	społeczny	Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) - Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba. Istotnymi powodami przyznania pomocy było bezrobocie, wielodzietność, ubóstwo.	1,2
Kornowac	społeczny	Przestępczość	2,5
Kornowac	środowiskowy	Konieczność usunięcia azbestu	19

Kornowac	środowiskowy	Zanieczyszczenie hałasem	13
Kornowac	środowiskowy	Konieczność modernizacji źródła ciepła	8,2
Kornowac	przestrzenno - funkcjonalny	Niewystarczająca liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców	13 + dod nowych przystanków
Kornowac	przestrzenno - funkcjonalny	Działania remontowe / modernizacyjne lub też stworzenie nowych obiektów przestrzeni dla ludności w zakresie kultury, rekreacji i sportu.	6,10,16,17
Kornowac	techniczny	Remonty dróg publicznych	18

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 70 Komplementarność na terenie sołectwa Rzuchów

Miejscowość	Obszar	Problem	Nr zadania
Rzuchów	społeczny	Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) - Przyczyny: Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba / bezrobocie. Istotnymi powodami przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba, wielodzietność.	1,2
Rzuchów	społeczny	Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba.	7
Rzuchów	społeczny	Liczba osób korzystająca z usług opiekuńczych powyżej średniej gminnej	1,2
Rzuchów	społeczny	Bezrobocie	2,19
Rzuchów	społeczny	Przestępczość	2,4
Rzuchów	gospodarczy	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG poniżej średniej gminnej	19
Rzuchów	gospodarczy	Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych poniżej średniej gminnej	19
Rzuchów	środowiskowy	Konieczność usunięcia azbestu	19
Rzuchów	środowiskowy	Konieczność modernizacji źródła ciepła	8,2
Rzuchów	środowiskowy	Zanieczyszczenie hałasem	13
Rzuchów	przestrzenno - funkcjonalny	Zbyt mała ilość obiektów publicznych	6,10
Rzuchów	przestrzenno - funkcjonalny	Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania	6,10,9,11, 12
Rzuchów	przestrzenno - funkcjonalny	Zbyt mała liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji	11, 12

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 71 Komplementarność na terenie sołectwa Pogrzebień

Miejscowość	Obszar	Problem	Nr zadania
Pogrzebień	społeczny	Ilość osób korzystających z pomocy społecznej - Przyczyny: Niepełnosprawność i /lub związana z tym długotrwała / ciężka choroba.	1,2
Pogrzebień	społeczny	Liczba osób korzystająca z usług opiekuńczych powyżej średniej gminnej	1,2

Pogrzebień	społeczny	Alkoholizm i bezrobocie	2,19
Pogrzebień	społeczny	Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie poniżej średniej gminnej	6,10
Pogrzebień	społeczny	Przestępczość	2,3
Pogrzebień	gospodarczy	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG poniżej średniej gminnej	19
Pogrzebień	gospodarczy	Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG powyżej średniej gminnej	19
Pogrzebień	przestrzenno - funkcjonalny	Zbyt mała ilość obiektów publicznych	6,10,15
Pogrzebień	przestrzenno - funkcjonalny	Niewystarczająca atrakcyjność do zamieszkania	6,9,10,15
Pogrzebień	przestrzenno - funkcjonalny	Niewystarczająca liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców	13
Pogrzebień	przestrzenno - funkcjonalny	Działania remontowe / modernizacyjne w zakresie infrastruktury placów zabaw	14
Pogrzebień	techniczny	Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu powyżej średniej gminnej	8,19,20

Źródło: Opracowanie własne

3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zapewnia spójność procesów przygotowania, wdrażania, zamówień publicznych, monitoringu oraz ewaluacji – poprzez współpracę komórek organizacyjnych Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych (OPS, szkoły, CKiB), partnerów społecznych i gospodarczych (NGO, KGW, OSP, przedsiębiorcy) oraz instytucji zewnętrznych (m.in. RDOŚ, WFOŚiGW, LGD). W praktyce oznacza to zastosowanie jednolitych wzorców dokumentacji, wspólnych wskaźników rezultatów, koordynację harmonogramów i źródeł finansowania oraz mechanizmy konsultacyjne i partycypacyjne (np. Komitet Rewitalizacji, otwarte nabory partnerów, warsztaty i spotkania).

4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa polega na logicznym łączeniu projektów krótkoterminowych z działaniami o dłuższym horyzoncie (2025–2030+), przygotowywaniu kolejnych etapów (np. koncepcja → dokumentacja → realizacja), a także na utrzymaniu infrastruktury i kontynuacji programów społecznych po zakończeniu finansowania. Dla kluczowych zadań przewiduje się cykliczność (np. coroczne akcje edukacyjne, stałe dyżury doradcze dla mieszkańców) i stopniowe zwiększanie skali – zgodnie z trendami demograficznymi i potrzebami podobszarów.

5. Komplementarność źródeł finansowania

Komplementarność finansowa oznacza łączenie środków własnych Gminy, funduszy UE (FESL 2021–2027, IIT, EFRR/EFSA), środków krajowych (np. Rządowy Fundusz Polski Ład, Fundusz Dróg Samorządowych), programów sektorowych (NFOŚiGW/WFOŚiGW, PROW/PS WPR), mechanizmów norweskich/EOG oraz wkładów prywatnych i sponsoringu. Dla zadań miękkich przewiduje się instrumenty EFS+, natomiast dla infrastruktury – EFRR, programy środowiskowe i krajowe. Wpisanie

projektów do kilku potencjalnych źródeł pozwala elastycznie reagować na terminy naborów i budować portfel projektowy ograniczający ryzyko finansowe.

11. Dokumenty planistyczne i strategiczne powiązane z problematyką rewitalizacji

11.1. Dokumenty na poziomie ponadlokalnym

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”⁴

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” jest aktualizacją Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, uchwalonej przez Sejmik Województwa Śląskiego 1 lipca 2013 roku i stanowi piątą edycję tego kluczowego dokumentu, określającego cele rozwoju regionu oraz instrumenty ich realizacji w perspektywie roku 2030.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac wpisuje się w następujące obszary priorytetowe:

CEL STRATEGICZNY A Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej

A.1. Konkurencyjna gospodarka

A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość

CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca

B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych

B.2. Aktywny mieszkaniec

B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki

CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym

C.1. Wysoka jakość środowiska

C.2. Efektywna infrastruktura

C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu

CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni

D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny

D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu

D.3. Nowoczesna administracja publiczna

Poniżej przedstawiono opis tabelaryczny realizacji dokumentu strategicznego przez Gminny Program Rewitalizacji:

Dokument analizowany	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac
CEL STRATEGICZNY A Województwo śląskie regionem odpowiedzialnej transformacji gospodarczej A.1. Konkurencyjna gospodarka	K.2.3 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie możliwości dofinansowania powstawania i prowadzenia działalności gospodarczej

A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość	• K.2.8 Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej. • K.3.4 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie możliwości dofinansowania powstawania i prowadzenia działalności gospodarczej
CEL STRATEGICZNY B Województwo śląskie regionem przyjaznym dla mieszkańca B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych B.2. Aktywny mieszkaniac B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki	• K.1.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
CEL STRATEGICZNY C Województwo śląskie regionem sprawnie zarządzanym C.1. Wysoka jakość środowiska C.2. Efektywna infrastruktura C.3. Atrakcyjne warunki zamieszkania, kompleksowa rewitalizacja, zapobieganie i dostosowanie do zmian klimatu	• K.1.3 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania - usunięcie azbestu • K.1.4 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców (dotyczy źródła ciepła) • K.2.4 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania – usunięcie azbestu • K.2.5 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców (dotyczy źródła ciepła) • K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców

	• K.1.7 Remont i modernizacja infrastruktury drogowej • K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.8 Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej. • K.3.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców
CEL STRATEGICZNY D Województwo śląskie regionem wysokiej jakości środowiska i przestrzeni D.1. Zrównoważony rozwój terytorialny D.2. Aktywna współpraca z otoczeniem i kreowanie silnej marki regionu D.3. Nowoczesna administracja publiczna	• K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.1.7 Remont i modernizacja infrastruktury drogowej • K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.8 Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej. • K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.8 Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030 wyznacza kierunki rozwoju regionalnej polityki społecznej na najbliższe 10 lat. Zawiera m. in. obszerną diagnozę sytuacji społeczno-ekonomicznej województwa śląskiego, misję, cele strategiczne i kierunki działań.

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2020-2030 została przyjęta w dniu 16 listopada 2020 r. uchwałą nr VI/25/1/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego.

Dokument stanowi integralną część Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2030”, przyjętej [uchwałą nr VI/24/1/2020 Sejmiku](#) Województwa Śląskiego w dniu 19 października 2020 roku.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac wpisuje się w następujące cele strategiczne i kierunki działań dokumentu:

Dokument analizowany	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac
Cel strategiczny 1. Aktywna polityka prorodzinna. Wspieranie właściwego funkcjonowania rodziny, zapewniające prawidłowy rozwój i opiekę wszystkim jej	• K.1.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej.

członkom, zwłaszcza osobom zależnym. Kierunek działania 1.1. Wspieranie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu. Wzmacnianie funkcji opiekuńczej i wychowawczej rodzin. Kierunek działania 1.2. Promowanie rodziny jako naturalnego środowiska rozwoju. Wzmacnianie rodzin wielodzietnych. Kierunek działania 1.3. Pomoc dzieciom zgłoszonym do przysposobienia i przysposobionym, w tym przeciwdziałanie ich ubóstwu i wykluczeniu społecznemu. Kierunek działania 1.4. Diagnozowanie i monitorowanie sytuacji rodzin w województwie śląskim.	• K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
Cel strategiczny 2. Rozwój warunków sprzyjających aktywnemu i pełnemu uczestnictwu osób starszych w życiu społecznym. Dostosowanie systemu wsparcia do potrzeb starzejącego się społeczeństwa. Kierunek działania 2.1. Kreowanie polityki senioralnej celem zaspokojenia potrzeb osób starszych i umożliwienia wykorzystania ich zasobów dla rozwoju społeczności lokalnych. Kierunek działania 2.2. Rozwijanie opieki środowiskowej w społecznościach lokalnych ukierunkowanej na wsparcie niesamodzielnych seniorów, tworzenie sieci wsparcia opartych na zasobach indywidualnych (rodzina, otoczenie) i zasobach instytucjonalnych Kierunek działania 2.3. Niwelowanie barier w dostępie seniorów do rynku dóbr i usług.	• K.1.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.3.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu

	z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców
Cel strategiczny 3. Kształcenie i doskonalenie zawodowe kadr służb społecznych oraz instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Kierunek działania 3.1. Organizacja kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników systemu pomocy i integracji społecznej oraz instytucji wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. <u>Podnoszenie standardu i jakości świadczonych usług.</u>	• K.1.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne
Cel strategiczny 4. Wzmocnienie instytucji, organizacji i innych podmiotów realizujących zadania na rzecz włączenia społecznego mieszkańców regionu oraz skuteczności działań w tym obszarze. Organizowanie społeczności lokalnej. Kierunek działania 4.2. Wspieranie aktywności zawodowej i przeciwdziałanie bezrobociu. Kierunek działania 4.3. Integracja społeczno-zawodowa osób z niepełnosprawnościami. Kierunek działania 4.4. Wzmacnianie bazy instytucjonalnej systemu pomocy i integracji	• K.1.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej.

społecznej oraz wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Kierunek działania 4.5. Diagnozowanie warunków oraz jakości życia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i społecznie wykluczonych. Tworzenie programów wsparcia.	• K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne
Cel strategiczny 6. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Kierunek działania 6.1. Edukacja publiczna w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od narkotyków i alkoholu oraz uzależnieniom behawioralnym. Kierunek działania 6.2. Wzmacnianie oddziaływań profilaktycznych. Kierunek działania 6.3. Wzmacnianie procesu leczenia, rehabilitacji i reintegracji osób uzależnionych i ich rodzin. Kierunek działania 6.4. Badanie i monitorowanie problemów związanych z używaniem narkotyków i alkoholu. Kierunek działania 6.5. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	• K.1.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Plan 2020+ jest podstawą formułowania zasad określających politykę przestrzenną województwa i organizujących jego strukturę przestrzenną w sposób uwzględniający założenia polityki przestrzennej państwa, określone w KPZK 2030. Plan 2020+ poprzez jego ścisłe powiązanie ze Strategią „Śląskie 2020+2030” stanowi element zintegrowanego planowania strategicznego. Polityka przestrzenna województwa wyrażona w Planie 2020+ tworzy ramy przestrzenne do realizacji ustaleń Strategii „Śląskie

2030. Zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Kornowac do 2030 roku projekty wpisują się w następujące cele polityki przestrzennej województwa:

1. NOWOCZESNA GOSPODARKA – PROMOCJA GOSPODARCZEGO WZROSTU I INNOWACJI – poprzez promocję przedsiębiorczości, usprawnienia infrastrukturalne wspomagające rozwój nowych i obecnych podmiotów gospodarczych).
2. SZANSE ROZWOJOWE MIESZKAŃCÓW – ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM DOSTĘPU DO USŁUG PUBLICZNYCH – poprzez działania nakierowane na rozwój i wzrost dostępności do usług społecznych, edukacyjnych i poprawę jakości życia.
3. PRZESTRZEŃ – ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTYWANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO I KULTUROWEGO – każdy projekt infrastrukturalny wynikający z niniejszego dokumentu realizowany będzie z uwzględnieniem aspektu środowiskowego i kulturowego. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac przewiduje szereg inwestycji dotyczących przestrzeni (zagospodarowanie wybranych terenów, inwestycje dotyczące obiektów kubaturowych). Wszystkie kierunki działań wymienione w Gminnym Programie Rewitalizacji wpisują się w założenia dokumentu pn. „Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+”.

Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030

Europejskie Prawo o Klimacie ma na celu osiągnięcie neutralności klimatycznej do roku 2050 oraz ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych do roku 2030 o co najmniej 55% w stosunku do 1990 r. Cele klimatyczne dla Polski zostały wyznaczone w Krajowym planie na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK). Dodatkowo, Polityka Energetyczna Polski do 2040 (PEP 2040) nakreśla kierunki transformacji energetycznej Polski. PEP 2040 i KPEiK determinują harmonogram odejścia w Polsce do 2049 r. od wydobycia węgla oraz jego użycia w energetyce konwencjonalnej ustalony przez sygnatariuszy umowy społecznej dotyczącej transformacji sektora górnictwa węgla kamiennego. KPEiK i Polityka Energetyczna Polski do 2040 (PEP 2040) będą podlegały aktualizacji w kontekście celów Prawa o Klimacie. Ustalenia powyższych dokumentów strategicznych mają kluczowe znaczenie dla kształtu TPST, ponieważ określają ramy dla działań restrukturyzacyjnych względem sektorów wygaszanych oraz podlegających transformacji, z drugiej zaś są podstawą do określenia negatywnych skutków społeczno-gospodarczych transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. PEP 2040 wyznacza ścieżkę transformacji w kierunku neutralności klimatycznej z uwzględnieniem krajowych uwarunkowań. Zgodnie z tym dokumentem udział węgla w strukturze produkcji energii elektrycznej do 2030 r., nie będzie przekraczać 56%. Minimalny udział OZE w PEP2040 założono na poziomie 23% w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 roku, osiągając poziom 32% w elektroenergetyce i 28% w ciepłownictwie, ale 14% w transporcie. Ponadto PEP 2040 zakłada do 2030 r. redukcję zjawiska ubóstwa energetycznego do poziomu max. 6% gospodarstw domowych oraz odejście od spalania węgla w gospodarstwach domowych w miastach. Oczekuje się, iż powyższe działania doprowadzą w 2030 r. do ograniczenia emisji CO² o 30% (w stosunku do poziomu z 1990 r.) oraz wzrost efektywności energetycznej o 23%.

Działania w województwie śląskim, planowane w ramach TPST, będą miały udział w realizacji celów dokumentów krajowych. TPST zakłada ograniczenie do 2030 r. roli węgla kamiennego w energetyce i gospodarce regionu. W czterech kopalniach wydobycie zostanie zakończone lub znacząco ograniczone do 2030 r. Wyłączone zostaną też trzy elektrownie węglowe. Dekarbonizacja obejmie również inne

sektory gospodarki. Planowana jest wymiana taboru komunikacji publicznej na zeroemisyjny oraz wsparcie dla inwestycji w zakresie OZE na rzecz energetyki prosumenckiej. Transformacja zachodzić będzie na obszarze całego Górnośląskiego Zagłębia Węglowego (GZW), tj. na obszarze województwa śląskiego i małopolski zachodniej.

Ze względu na konieczność dalszego ograniczania działalności sektora górniczego, wynikającą z realizacji celów polityki klimatycznej UE, zidentyfikowano obszary, na których będą występowały lub już występują negatywne skutki prowadzonej transformacji. W analizie uwzględniono, towarzyszące temu procesowi zjawiska społeczne, przestrzenne oraz środowiskowe. Do gmin objętych procesem transformacji górniczej zaliczono jednostki, na których występuje jedna z poniższych przesłanek:

- występują tereny po górnicze po zakończonej już działalności wydobywczej (kopalnie zlikwidowane lub w likwidacji),
- prowadzona jest aktualnie działalność wydobywczą węgla kamiennego,
- występuje znacząca liczba pracujących w sektorze górniczym i istotny odsetek pracujących w górnictwie w ogóle zatrudnionych. Biorąc pod uwagę powyższe kryteria do gmin w transformacji górniczej zaliczone zostały 64 Gminy w tym Gmina Kornowac. Obszar Gminy zakwalifikowano do gmin z problemem społeczno – przestrzennym.

Zgodnie z dokumentem „Do terenów o priorytetowym zakresie wsparcia będą zaliczone obszary kumulacji zjawisk problemowych tj. na których występują lub wystąpią problemy społeczne związane z redukcją zatrudnienia w sektorze górniczym oraz niekorzystne zmiany w środowisku oraz przestrzeni, skutkujące koniecznością podjęcia działań readaptacyjnych” Wyzwaniem dla tych obszarów jest *„przekwalifikowanie pracowników odchodzących z sektora górniczego. Dużym wyzwaniem jest również konieczność zapewnienia możliwości funkcjonowania dla firm z branży okołogórniczej i ich przebranżowienia. Branża ta zatrudnia obecnie 120 tys. osób w firmach bezpośrednio powiązanych z sektorem górniczym. Oprócz tworzenia na obszarach gmin w transformacji górniczej alternatywnych miejsc pracy należy również ukierunkować wsparcie na poprawę jakości środowiska, rozwój usług publicznych, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej i jakości przestrzeni miejskich. Niska jakość życia na obszarze gmin w transformacji górniczej, wynikająca z jakości środowiska i przestrzeni, przekłada się na obserwowane od lat negatywne procesy demograficzne, w tym migracyjne.”*

[Program Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2022-2030](#)

Analiza **Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) Gminy Kornowac** w zestawieniu z **Programem Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2022–2030** wykazuje silne powiązania strategiczne, programowe i terytorialne. Dokumenty te wzajemnie się uzupełniają, a GPR realizuje cele powiatowe w ujęciu lokalnym.

1. Zbieżność wizji i celów strategicznych

Wizja Programu Rozwoju Powiatu Raciborskiego zakłada:

„Powiat Raciborski efektywnie wykorzystuje swoje potencjały rozwoju gospodarczego, w tym walory przyrodniczo-kulturowe oraz rolnicze, umożliwia zaspokojenie oczekiwań i rozwój podmiotów lokalnych oraz promuje równe szanse na rynku pracy i aktywność zawodową mieszkańców; (...) dąży do utrzymania wysokiego stanu środowiska naturalnego poprzez działania związane z ochroną środowiska oraz poprawą jakości powietrza; (...) charakteryzuje się wysoką jakością infrastruktury drogowej i technicznej”

GPR Kornowac odpowiada na te założenia poprzez cele:

- **społeczne** – integracja, aktywizacja mieszkańców, rozwój edukacji i usług społecznych (projekty G1, G6, P1, RZ1);
- **gospodarcze** – wspieranie przedsiębiorczości, modernizacja infrastruktury i tworzenie nowych funkcji gospodarczych (np. G7 – Gminny Ośrodek Kultury z inkubatorem inicjatyw);
- **środowiskowe** – działania proekologiczne, rozwój OZE, ograniczanie emisji i poprawa jakości powietrza (projekty G5, K3, RZ5)

2. Odpowiedniość celów operacyjnych

W Programie Powiatu wyróżniono m.in.:

- **Cel strategiczny 1:** Stworzenie warunków sprzyjających wysokiej aktywności gospodarczej – realizowany przez wspieranie przedsiębiorczości i rozwój obszarów wiejskich
- **Cel strategiczny 2:** Kształtowanie zrównoważonego rozwoju społecznego i aktywności mieszkańców.
- **Cel strategiczny 3:** Ochrona środowiska i krajobrazu powiatu.
- **Cel strategiczny 4:** Rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.

Odpowiadają im bezpośrednio zapisy GPR:

- projekty aktywizujące lokalną przedsiębiorczość i tworzące nowe miejsca pracy (K2, G7),
- działania na rzecz spójności społecznej i równości szans (G1, P1, RZ1),
- inwestycje infrastrukturalne i komunikacyjne (K5 – utwardzenie ul. Sadowej, K3 – autobusy niskoemisyjne),
- zadania proekologiczne (RZ2–RZ5 – gospodarka ściekowa, modernizacja źródeł ciepła).

3. Komplementarność tematyczna i przestrzenna

Program powiatowy wskazuje na potrzebę **koordynacji inwestycji infrastrukturalnych, rozwoju komunikacji i ochrony środowiska**

GPR Kornowac rozwija te kierunki poprzez:

- modernizację dróg, chodników, oświetlenia (K1.7, K5),
- inwestycje w infrastrukturę społeczną (szkoły, żłobek, ośrodek sportu),
- poprawę gospodarki wodno-ściekowej (RZ2–RZ3),
- rozwój transportu publicznego i mobilności (K3 – autobusy niskoemisyjne).

Działania te są zgodne z powiatowym celem poprawy jakości życia mieszkańców poprzez rozwój sieciowej infrastruktury technicznej.

4. Spójność w zakresie środowiska i energetyki

Program Powiatu wprost wskazuje na konieczność ochrony środowiska i poprawy jakości powietrza

GPR realizuje te założenia poprzez:

- projekty OZE (G5 – rozwój energetyki rozproszonej),
- termomodernizację i modernizację źródeł ciepła (RZ5),
- edukację ekologiczną i działania informacyjne (G10).

5. Wspólna logika wdrażania i ewaluacji

Program powiatowy przewiduje **monitoring, ewaluację i współpracę samorządów lokalnych powiatu w planowaniu rozwoju**

GPR Kornowac opisuje spójny **mechanizm komplementarności proceduralno-instytucjonalnej** (współpracę Urzędu Gminy, OPS, szkół, CKiB, NGO, WFOŚiGW, LGD), co wpisuje się w model zarządzania i koordynacji strategicznej na poziomie powiatu.

6. Wspólne efekty i rezultaty

- poprawa dostępu do usług społecznych i edukacyjnych,
- poprawa stanu środowiska i krajobrazu,
- rozwój komunikacji i mobilności,
- aktywizacja społeczna i gospodarcza mieszkańców,
- wzrost atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej powiatu.

Podsumowanie

GPR Kornowac stanowi **lokalne narzędzie realizacji Programu Rozwoju Powiatu Raciborskiego 2022–2030**, realizując jego cele strategiczne w skali gminnej poprzez:

- integrację społeczną i aktywizację mieszkańców,
- modernizację infrastruktury technicznej i społecznej,
- ochronę środowiska i promocję gospodarki niskoemisyjnej,
- wspieranie lokalnej przedsiębiorczości i rozwoju obszarów wiejskich.

Dzięki temu dokument Gminy Kornowac **bezpośrednio wdraża politykę rozwoju powiatu**, zapewniając spójność terytorialną, programową i organizacyjną w ramach powiatowej strategii do 2030 r.

11.2. Dokumenty na poziomie lokalnym

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kornowac Na Lata 2021-2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kornowac na lata 2021-2026 jest dokumentem, który na poziomie zarządzania lokalnego (gminnego) pełni zasadniczą rolę wśród planów strategicznych przygotowywanych w obszarze polityki społecznej. Pozwala na racjonalizację tej polityki, określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Dokument stanowi podstawę do realizacji zadań Gminy Kornowac, które mają przyczynić się do poprawy warunków życia mieszkańców, w szczególności tych, którzy są zagrożeni marginalizacją i wykluczeniem społecznym, a także mają doprowadzić do integracji społecznej. Niniejsza strategia została opracowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Kornowacu przy wsparciu ekspertów zewnętrznych. Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, mieszkańcy Gminy oraz eksperci zewnętrzni. Dokument ma charakter kilkuletni. Został przygotowany na lata 2021- 2026. Jest zgodny z założeniami odnoszącymi się do polityki społecznej dokumentów strategicznych przygotowanych na poziomie europejskim, ogólnopolskim i samorządowym i umożliwia ubieganie się o środki zewnętrzne, m.in. z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

W pracach nad Strategią podstawowym problemem jest zdefiniowanie pojęcia „rozwiązywanie problemów społecznych”. Wielu profesjonalistów i praktyków wskazuje na istotny udział w rozwiązywaniu problemów samych osób dotkniętych dysfunkcją i poprzez wzmacnianie kompetencji tych osób uświadamianie podmiotowości w wychodzeniu z problemu. Istotne jest zorganizowanie profesjonalnej pomocy nakierowanej na udzielanie wsparcia dla osób chcących zmieniać siebie i swoje otoczenie oraz zorganizowanie odpowiedniego systemu umożliwiającego rozwój potencjału społecznego osób i ich rodzin. Zastępowanie osoby mającej problemy niewiele zmienia, a często jest ubezwłasnowolnianiem tej osoby i naruszaniem jej godności.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych Gminy Kornowac w ujęciu lokalnym powinna zająć się działaniem w obszarach przede wszystkim:

- edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej;
- pomoc społeczna, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym;
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Zgodnie z dokumentem w 2019 i 2020 r. głównymi powodami przyznania świadczeń były: niepełnosprawność (65 osób w 2019 r., 55 osób w 2020 r.), ochrona macierzyństwa (46 w 2019 r., 36 w 2020 r.). Na kolejnym miejscu plasuje się bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych oraz długotrwała choroba – odpowiednio 47 i 33 przypadki w 2020 r.

W znacznej mierze podstawą w/w powodów przyznawania pomocy publicznej są używki.

REKOMENDACJE I WNIOSKI Z BADANIA

Przeprowadzona diagnoza oraz analiza danych na etapie tworzenia dokumentu umożliwiła:

- Rozpoznanie sytuacji dorosłych mieszkańców Gminy, ich opinii i postaw względem wybranych problemów społecznych,
- Zapoznanie się z problemami uczniów w zakresie postaw i doświadczeń związanych z zagrożeniem alkoholem, narkotykami, papierosami oraz przemocą rówieśniczą lub domową, a także oceny poczucia bezpieczeństwa wśród wybranych osób,
- Poznanie doświadczeń sprzedawców napojów alkoholowych związanych z wykonywanym przez nich zawodem, w szczególności sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim lub nietrzeźwym. W oparciu o dokonaną analizę problemów społecznych zostały sformułowane rekomendacje.

1. Problem alkoholowy

Problem alkoholowy jest istotny, gdyż znaczny odsetek mieszkańców (68,%) spożywa alkohol. Jednak większość mieszkańców pije alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku (28%), a 3% osób pije codziennie. Większość mieszkańców jednorazowo wypija bezpieczne ilości alkoholu. Dodatkowo szczególną uwagę należy zwrócić na to, że 37% mieszkańców było świadkiem prowadzenia przez kogoś pojazdu pod wpływem alkoholu, a 23,53% mieszkańców przynajmniej raz prowadziło pojazd w stanie nietrzeźwości. Zdarzyło się również, iż wykonywali swoje obowiązki służbowe będąc pod wpływem alkoholu (13,24% osób przyznało, się do takiego zachowania, w tym 1,47% robi to często). Problem alkoholowy wśród dzieci i młodzieży w Gminie Kornowac nie przybiera dużych rozmiarów - spożycie alkoholu zadeklarowało 22,78% uczniów (w tym 23,08% dziewczynek i 22,47% chłopców). Warto zwrócić uwagę również na to, że znaczna część rodziców wiedząca o tym, że ich dzieci mają kontakt z alkoholem, nie zareagowała na tę informację. Należy kontynuować działania profilaktyczne, zapobiegające dalszemu rozwojowi problemu.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- Realizacja kampanii informacyjnej dotyczącej negatywnych skutków zdrowotnych, społecznych i prawnych wynikających z nadużywania alkoholu, a także mechanizmów uzależnienia. W tym celu

skuteczne mogą okazać się rozpowszechniane wśród mieszkańców ulotki, broszury lub rozmieszczone na terenie Gminy plakaty i bilbordy. Aby dotrzeć do jak najszerszego grona odbiorców, warto rozpocząć nadawanie spotów reklamowych bądź audycji na temat problemu uzależnienia od alkoholu. • Aby zwiększyć skuteczność prowadzonych działań profilaktycznych zaleca się kontynuowanie współpracy pomiędzy instytucjami oraz organizacjami działającymi w obszarze uzależnień, kontynuowanie organizacji szkoleń i kursów mających na celu podnoszenie kompetencji zatrudnionej kadry oraz zaangażowanie tych podmiotów w prowadzenie kampanii społecznych. Ważne przed przeprowadzeniem szkoleń, jest przekazanie grupom, które mają być objęte szkoleniem, krótkich ankiet mających na celu zbadanie ich potrzeb szkoleniowych.

- Realizację kampanii, która powinna uwzględniać również informację dla mieszkańców Gminy, na temat możliwych form pomocy w przypadku uzależnienia od alkoholu (także jeśli chodzi o kogoś znajomego lub członka rodziny).
- Aby zapobiegać rozwijaniu się uzależnienia u tych osób, które wypijają jednorazowo zbyt duże ilości alkoholu, zaleca się realizację kampanii mających na celu informowanie oraz edukowanie mieszkańców na temat konsekwencji spożywania dużych ilości alkoholu.
- Realizację działań skierowanych zarówno do pracodawców, jak i pracowników, których celem będzie przedstawienie konsekwencji prawnych związanych z podejmowaniem pracy w stanie nietrzeźwym oraz zagrożeń wynikających z takiej sytuacji.
- Szkolenia dla kadry kierowniczej w zakresie adekwatnego reagowania i interwencji wobec pracowników.
- Realizację kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu, w postaci ulotek, plakatów, a także filmów edukacyjnych, które będą przedstawiać historie ludzi, skazanych za jazdę pod wpływem alkoholu i skutki tego zachowania.
- Realizację zajęć profilaktycznych w szkołach (wśród starszych uczniów) na terenie Gminy, poświęconych bezpieczeństwu na drogach, z uwzględnieniem właściwych zachowań i postaw wobec uczestnictwa w ruchu drogowym pod wpływem napojów alkoholowych.
- Realizację kampanii informującej o skutkach picia w ciąży, jak również zapoznanie mieszkańców z tematyką FAS – alkoholowego zespołu płodowego i uświadomienie kobietom w ciąży konieczności unikania nawet śladowych ilości alkoholu.
- Kontynuację działań o możliwie najszerszym spektrum, docierającym do wszystkich dzieci i młodzieży, w celu obniżenia liczby uczniów inicjujących we wczesnych latach picie alkoholu. Skuteczne mogą okazać się np. profilaktyczne godziny wychowawcze, w czasie których opiekunowie będą podejmować działania profilaktyczne: realizacja rekomendowanych programów, wykorzystanie źródeł multimedialnych, spotkania z ekspertami np. osobami pracującymi z uzależnionymi.
- Zastosowanie w działaniach profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży strategii informacyjnej, w celu poszerzenia wiedzy na temat przyczyn i konsekwencji picia alkoholu oraz umożliwienia młodym ludziom, podejmowania racjonalnych wyborów, popartych znajomością zagadnień związanych z używaniem napojów wysokoprocentowych. By działania z zakresu strategii informacyjnej, przynosiły oczekiwane rezultaty, powinny być realizowane przez kompetentne osoby, które cechuje wiarygodność, umiejętność wybudzania zaufania wśród dzieci i młodzieży i budowania z nimi pozytywnej relacji. Przekazywane informacje, muszą być rzetelne oraz dostosowane do etapu rozwojowego uczniów. Przydatne mogą okazać się ulotki i plakaty rozpowszechniane wśród dzieci i młodzieży.

- Rozpowszechnianie wśród uczniów informacji na temat form pomocy w przypadku posiadania w rodzinie osoby uzależnionej. Ważną rolę w diagnozie dzieci dotkniętych tym problemem, odgrywają nauczyciele, wychowawcy i opiekunowie w placówkach, którzy poprzez obserwację i dyskretne wywiady powinny zwracać uwagę na symptomy świadczące o tym, że dziecko cierpi z powodu uzależnionego członka rodziny. Pomocne mogą okazać się również warsztaty psychologiczne (np. podczas godzin wychowawczych) polegające na pracy nad samooceną, budowaniem zaufania, ćwiczeniem różnego rodzaju umiejętności potrzebnych do funkcjonowania w grupie, gry i zabawy pomagające w budowaniu więzi z innymi ludźmi, uczące norm z innymi ludźmi, dające szansę na budowanie pozytywnego wizerunku własnego, a także wycieczki, które będą pomagać budować relacje interpersonalne i pokazywać weselszy, otwarty świat.
- Realizację szkoleń dla rodziców, podczas których przekazana im będzie wiedza, na temat problemu picia napojów wysokoprocentowych, skutków wczesnej inicjacji alkoholowej wśród dzieci oraz możliwości jej zapobiegania. Rodzice powinni zostać również przeszkoleni, w zakresie reagowania, w przypadku spożywania alkoholu przez dziecko. Warto skorzystać z darmowego przewodnika „Jak rozmawiać z dzieckiem o alkoholu?” Dostępnego na stronie trzymajpion.pl. Istotne jest dotarcie do jak największej liczby rodziców.
- Dalsze wykorzystywanie strategii alternatyw – angażowanie dzieci i młodzieży w atrakcyjne, bezpieczne aktywności (np. sportowe, artystyczne, plastyczne), które dopasowane będą do możliwości i potrzeb odbiorców.
- Kontynuowanie podnoszenia kompetencji Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie a także nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz osób pracujących w świetlicach celem zwiększenia efektywności działań.
- Kontynuowanie realizacji zajęć integracyjnych dla dzieci i młodzieży mających na celu budowanie więzi pomiędzy uczniami oraz poczucie bezpieczeństwa i zaufania, gdyż to stanowi między innymi czynnik chroniący podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież.
- Inwestowanie w sprzęt i niezbędne materiały potrzebne do podwyższenia jakości działań.
- Realizację działań, mających na celu zapobieganie wczesnej inicjacji alkoholowej przez dzieci i młodzież. Przydatne w tym przypadku, będzie zastosowanie w działaniach profilaktycznych strategii edukacyjnej, która ma na celu rozwijanie ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych. Zaleca się realizowanie ćwiczeń, gier psychoedukacyjnych, czy warsztatów, które będą rozwijały asertywność, uczyły nawiązywania relacji z innymi ludźmi, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów lub podnoszenia poczucia własnej wartości.

2. Problem nikotynowy

Problem nikotynowy w Gminie Kornowac jest widoczny, ale nie przybiera dużych rozmiarów – 22% mieszkańców sięga po papierosy, a codziennie robi to 18% osób. Warto zwrócić uwagę na to, że znaczna część palących papierosy mieszkańców, nigdy nie podjęło próby zerwania z nałogiem (31,82%). Jednakże cieszy fakt, że mieszkańcy mają świadomość negatywnych konsekwencji zdrowotnych wynikających z palenia papierosów – 57% mieszkańców ocenia palenie papierosów jako bardzo szkodliwe dla zdrowia. Palenie papierosów przez dzieci i młodzież nie jest dużym problemem, ale warto rozpocząć działania profilaktyczne zapobiegające dalszemu rozwojowi problemu. 12,71% uczniów przyznało, a 0,55% uczniów przyznało, iż pali regularnie. Co istotne, żaden z uczniów nie pali więcej niż 5 papierosów dziennie.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- Rozpowszechnianie ulotek, broszur i plakatów, na których znajdować się będą informacje zachęcające do rzucenia palenia oraz sposoby i metody, które mogą w tym pomóc.
- Kontynuację działań profilaktycznych wykorzystując przy tym strategię informacyjną, mającą na celu edukację mieszkańców z zakresu szkodliwości nikotyny na zdrowie palacza i osób w jego najbliższym otoczeniu.
- Propagowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia, poprzez przedstawianie korzyści z tym idących oraz możliwości ich osiągnięcia, a także poprzez rozpowszechnianie na ten temat ulotek, plakatów oraz zapewnianie uczniom możliwości uczestnictwa w zajęciach sportowych (warto dopilnować, aby uczestnictwo w zajęciach sportowych wiązało się również z nauką dzieci i młodzieży zasad Fair Play, współdziałania w grupie oraz zdrowego współzawodnictwa).
- Działania ograniczające dostępność papierosów dla dzieci i młodzieży poprzez szkolenia dla sprzedawców wyrobów nikotynowych z zakresu przestrzegania zakazu sprzedaży papierosów osobom nieletnim oraz konsekwencji moralnych i prawnych z tym idących.
- Przydatne w zapobieganiu podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież, może być realizacja programu rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (PARPA) – Spójrz inaczej. Celem tego programu jest rozwijanie umiejętności psychospołecznych uczniów, tworzenie warunków do rozwoju umysłu, empatii i zdolności przyjmowania perspektywy drugiego oraz zachęcanie do zdrowego stylu życia poprzez zwiększanie wiedzy o własnym ciele, negatywnych wpływach społecznych oraz decyzjach prozdrowotnych.

3. Problem narkotykowy

Problem zażywania substancji psychoaktywnych nie przybiera dużych rozmiarów wśród mieszkańców Gminy Kornowac. Do zażywania narkotyków przyznało się 7% mieszkańców, w tym 6% z nich zażywało te substancje jednorazowo. Jednakże, zaleca się kontynuowanie działań profilaktycznych, by utrzymać tą pozytywną tendencję oraz zapobiegać możliwemu rozwojowi tego problemu. Badanie wykazało, że kontakt z narkotykami lub dopalaczami miała nieznaczna część uczniów (1,11%). Uczniowie sięgają po tego typu substancje głównie z ciekawości oraz dla przyjemności i relaksacji. Oprócz tego część uczniów posiada niepełną wiedzę na temat uzależnień od substancji psychoaktywnych, co domaga się zastosowania szerokich działań profilaktycznych na poziomie uniwersalnym.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- Działania profilaktyczne na poziomie uniwersalnym, dotyczące konsekwencji zdrowotnych, społecznych i prawnych zażywania narkotyków i dopalaczy. Działania powinny mieć szeroki zasięg, który będzie możliwy do zrealizowania za pomocą kampanii informacyjno-edukacyjnej przy użyciu ulotek, plakatów i artykułów umieszczanych w lokalnej prasie, mediach oraz miejscach publicznych. Rozpowszechnianie ulotek na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania problemów z nadużywaniem lub uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Ulotki powinny być pozostawione w miejscach publicznych takich jak: kościoły, szpitale, przychodnie itp.
- Prowadzenie działań profilaktycznych w szkole, mających na celu przekazywanie wiedzy na temat konsekwencji społecznych, zdrowotnych i prawnych zażywania narkotyków. Pomóc w tym, mogą ulotki, broszury czy plakaty, zawierające informacje na ten temat, a także zaproszenie osób, które mają

za sobą negatywne doświadczenia związane z uzależnieniem od narkotyków i przekażą dostosowane do wieku i poziomu rozwoju uczniów - informację na ten temat.

- Realizację szkoleń/warsztatów dla rodziców, na temat reagowania w przypadku zażywania przez dzieci środków psychoaktywnych, rozpoznawania czy dziecko zażywa takie substancje, do kogo należy się zgłosić w przypadku doświadczenia tego problemu oraz jak rozmawiać z dzieckiem w przypadku podejmowania przez niego zachowań ryzykownych.
- Działania mające na celu informowanie dzieci i młodzieży na temat instytucji, gdzie mogą szukać pomocy. Ulotki, plakaty powinny być umieszczone w widocznych miejscach zarówno w szkołach jak i innych instytucjach publicznych, a także powinny zawierać dane kontaktowe do instytucji pomocowych.

4. Problem przemocowy

Problem przemocy w Gminie jest widoczny. Przemocy doświadczyło 33% ankietowanych mieszkańców. Należy jednak zwrócić uwagę na to, że jest grupa mieszkańców, która nie zdaje sobie sprawy z negatywnych konsekwencji stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci (12% osób). Problem przemocy wśród uczniów w Gminie jest widoczny, aż 37,02% uczniów przyznaje, że doświadczyło przemocy. Szczególnie dostrzegalnym jej rodzajem jest przemoc rówieśnicza, bowiem 61,19% uczniów doznało przemocy ze strony kolegów ze szkoły oraz 30,94% uczniów jest zdania, że w ich szkole występuje przemoc. Jak wynika z analizy materiału badawczego, problem przemocy domowej jest mniejszy niż przemocy rówieśniczej, jednak również dostrzegalny i wymagający podjęcia działań profilaktycznych.

Rekomendowane działania profilaktyczne:

- Upowszechnienie informacji o miejscach w lokalnej społeczności, w których świadczona jest pomoc medyczna, psychologiczna, prawna, socjalna oraz zawodowa osobom dotkniętym przemocą, za pomocą ulotek, plakatów, broszur i stron internetowych.
- Organizowania dla mieszkańców warsztatów, których celem będzie zapobieganie i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, poprzez ukazanie sposobów komunikowania się z osobą stosującą przemoc, naukę asertywnych form radzenia sobie z osobą agresywną oraz poprzez wskazanie innych możliwości, które mogą pomóc ofiarom przemocy. Zaleca się również, aby podczas warsztatów mieszkańcy uświadamiani byli w jaki sposób reagować, jeśli znają osobę doświadczającą przemocy. Szkolenia mogą mieć formę online,
- Skutecznym rozwiązaniem może być również prowadzenie w placówkach leczenia uzależnień, wstępnej diagnozy zjawiska przemocy domowej u nowych pacjentów, bowiem badania pokazują, że w rodzinach z problemem uzależnienia od alkoholu, nierzadko dochodzi do przemocy.
- Dalsza współpraca z przedstawicielami służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy i wymiaru sprawiedliwości, która ma na celu kierowanie osób stosujących przemoc w rodzinie lub środowisku lokalnym do uczestnictwa w oddziaływaniach zmierzających do zniwelowania problemu. Pomocne może być kontynuowanie realizacji interdyscyplinarnych spotkań, konferencji lub szkoleń, na których obecni będą przedstawiciele wszystkich służb.
- Ważne w zapobieganiu problemom przemocy jest również podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli instytucji realizujących działania zapobiegawcze tego typu problemom.
- Tworzenie, wspieranie i finansowanie miejsc pomocy dorosłym i dzieciom oferujących kompleksową pomoc: psychologiczną, terapeutyczną, socjoterapeutyczną, socjalną w przypadku doświadczenia

przemocy w rodzinie (np. punkty konsultacyjne). Informacje o tych miejscach powinny być rozpowszechnione na stronach internetowych i w miejscach publicznych.

- Kontynuowanie zwiększania świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania agresji w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie innych skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców oraz przy wykorzystaniu strategii informacyjnej, zarówno w środkach masowego przekazu, jak i w społeczności lokalnej.
- Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które będą obalać mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, a także będą opisywać mechanizmy przemocy w rodzinie i uświadamiać ich społeczną szkodliwość.
- Ciągłą realizację zajęć, mających na celu poszerzenie wiedzy z zakresu problematyki przemocy. Zakres kierowanej do uczniów informacji, oprócz konsekwencji stosowania przemocy, powinien zawierać również treści na temat szerokiego spektrum rodzajów przemocy. Zaleca się stosowanie różnych technik i metod, które będą w atrakcyjny i aktywny sposób przekazywały informację. Skuteczne w tym przypadku mogą być metody takie jak: psychodrama (odgrywanie scenek na temat zachowań przemocowych, które pomogą wczuć się w doświadczenia osób będących ofiarą agresji); "burza mózgów" (stworzenie listy wszystkich zachowań będących aktem przemocy); praca w grupach (znalezienie wspólnych pomysłów rozwiązań problemu przemocy).
- Przekazanie uczniom wiedzy, na temat możliwych form pomocy w przypadku doświadczania przez nich przemocy zarówno w szkole jak i w domu, a także w jaki sposób mogą reagować, jeśli będą świadkiem agresji.
- Prowadzenie zajęć psychoedukacyjnych w klasach takich jak: doskonalenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, wzmacnianie poczucia własnej wartości, rozwijanie umiejętności asertywnego zachowania się.
- Skuteczne okazują się również spotkania z policją mające na celu uświadomienie dzieci i młodzieży o tym, jakie zachowania są aktem przemocy i jakie niosą za sobą konsekwencje (ważne, aby funkcjonariusze byli przeszkoleni w zakresie prowadzenia zajęć profilaktycznych).
- Realizację zajęć i warsztatów integracyjnych w klasach. Mają one na celu wzmacnianie więzi pomiędzy rówieśnikami i wpływanie na pozytywny klimat szkoły, który jest ważnym czynnikiem chroniącym przed podejmowaniem zachowań ryzykownych.
- Kontynuowanie realizacji szkoleń dla nauczycieli, które będą rozwijały u nich kompetencje kierowania klasą oraz umiejętności właściwego reagowania na niekorzystne zachowania uczniów, wzmacniania pożądanych zachowań i formułowania oczekiwań wobec uczniów.

Po przeprowadzeniu diagnozy problemów społecznych oraz diagnozy prospektywnej przystąpiono do ustalenia priorytetów, celów strategicznych. Uczestnicy prac nad strategią ustalili je w następującym zakresie:

Cele strategiczne określono dla trzech obszarów:

1. Edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej,
2. Pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym,
3. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii.

Poniżej przedstawiono opis tabelaryczny realizacji dokumentu strategicznego przez Gminny Program Rewitalizacji:

Dokument analizowany	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac
Cel strategiczny - 1 Edukacja publiczna, kultura, samoorganizacja społeczności lokalnej	• K.1.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
Cel strategiczny – 2 Pomoc społeczna i przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, pomoc osobom niepełnosprawnym i starszym	• K.2.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
Cel strategiczny – 3 Profilaktyka i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkomanii	• K.3.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.

Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku

Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku to uporządkowana, długofalowa koncepcja rozwoju, ukierunkowana na maksymalne wykorzystanie potencjału rozwojowego Gminy, dostosowanie planów do zmieniającego się otoczenia społeczno-gospodarczego oraz stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania społeczności lokalnej.

Strategia rozwoju Gminy jest podstawowym narzędziem zarządzania strategicznego na poziomie lokalnym. Dlatego też dokument został przygotowany tak, aby w sposób zrównoważony i komplementarny uwzględniać interesy poszczególnych grup interesariuszy – począwszy od grupy najważniejszej, a więc mieszkańców Gminy, poprzez przedsiębiorców i rolników prowadzących działalność gospodarczą, aż po organizacje i instytucje działające na jej terenie. Dzięki rozbudowanemu procesowi konsultacji społecznych niniejsza Strategia została dostosowana do potrzeb rozwojowych Gminy, co pozwoli na optymalne kształtowanie decyzji władz lokalnych w długim horyzoncie czasowym, a w rezultacie da możliwość trwałej poprawy poziomu i jakości życia mieszkańców.

Sprawną realizacją założeń Strategii to warunek konieczny dla wykorzystywania pojawiających się szans rozwojowych i wzmacniania pozycji konkurencyjnej Gminy. Koncentracja na zdefiniowanych w procesie planowania strategicznego celach i priorytetach umożliwi pełne wykorzystywanie potencjału Gminy, także dzięki sprawnej inżynierii finansowej, wykorzystującej w optymalny sposób środki finansowe pochodzące z różnych źródeł (środki własne, fundusze unijne, kredyty itp.).⁵

Dokument wskazuje na najważniejsze wnioski wynikające z procesu ankietyzacji oraz spotkań warsztatowych:

Kluczowe atuty Gminy:

- Walory krajobrazowe (znaczna powierzchnia terenów zielonych i nieurbanizowanych)
- Korzystne położenie (sąsiedztwo większych ośrodków)
- Dostępność i jakość terenów pod budownictwo mieszkaniowe
- Dobrze rozwinięta infrastruktura edukacyjna oraz wysoki poziom usług w tym zakresie
- Rozwój OZE na terenie Gminy
- Zwarta i aktywnie działająca społeczność lokalna

Główne słabości i problemy wymagające przeciwdziałania:

- Niewystarczająco rozwinięta sieć gazowa
- Konieczność dalszego rozwoju i remontów w zakresie infrastruktury drogowej oraz infrastruktury towarzyszącej (chodniki, oświetlenie)
- Sieć ścieżek rowerowych wymagająca rozbudowy
- Intensyfikacja walki z problemem zanieczyszczenia powietrza

Obszary priorytetowe, które Gmina Kornowac powinna rozwijać, by stać się lepszym miejscem dla swoich mieszkańców:

- Infrastruktura komunikacyjna (chodniki i drogi, progi zwalniające, ścieżki rowerowe).
- Działania proekologiczne.
- Sieć wodno-kanalizacyjna w sołectwach Łańce i Rzuchów.
- Infrastruktura sportowo-rekreacyjna i turystyczna oraz organizacja działań zogniskowanych w tych obszarach.
- Zagospodarowanie przestrzenne pod integrację społeczną, działania związane ze szkolnictwem (zajęcia pozalekcyjne, wycieczki).
- Rozwój przedsiębiorczości.

Strategiczny Cel Rozwojowy Gminy Kornowac do roku 2030 zdefiniowano następująco:

Kornowac - Gmina z widokami! Dynamizacja rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Kornowac dzięki optymalnemu wykorzystaniu lokalnych walorów środowiskowo- -lokalizacyjnych oraz dostępnych zasobów społecznych, infrastrukturalnych i kapitałowych.

⁵ Strategia Rozwoju Gminy Kornowac do 2030 roku

Cele Strategiczne wyznaczono w ramach trzech sfer: społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Obejmują one Cele Operacyjne, którym odpowiadają poszczególne Kierunki Działania. Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kornowac wpisują się w następujące cele strategiczne i operacyjne Strategii:

Poniżej przedstawiono opis tabelaryczny realizacji dokumentu strategicznego przez Gminny Program Rewitalizacji:

Dokument analizowany	Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac
A. Sfera społeczna Cel strategiczny I: Zwiększenie atrakcyjności warunków życia na terenie Gminy Kornowac z wykorzystaniem jej naturalnych zasobów Cel operacyjny A1: Aktywizacja i integracja mieszkańców Kierunki działania: • A 1.1 aktywizacja kulturalna, społeczna oraz sportowa mieszkańców • A 1.2 budowa tożsamości lokalnej i zacieśnianie relacji między mieszkańcami	• K.1.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.1 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.
Cel operacyjny A2: Efektywna edukacja oraz wykorzystanie kapitału społecznego Kierunki działania: • A 2.1 wzrost atrakcyjności i funkcjonalności lokalnej infrastruktury edukacyjnej • A 2.2 efektywna współpraca środowisk i instytucji w ujęciu lokalnym i regionalnym • A 2.3 wsparcie organizacji pozarządowych oraz instytucji działających w obszarze kultury i sportu • A 2.4 działania na rzecz utworzenia żłobka	• K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne.

	• K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców
Cel operacyjny A 3: Wzbogacenie oferty spędzania czasu wolnego Kierunki działania: • A 3.1 rozwój sektora usług kulturalnych • A 3.2 poszerzenie i unifikacja oferty sportowej • A 3.3 utworzenie infrastruktury rekreacyjnej, uwzględniając wizerunek „zielonej Gminy” • A 3.4 poszerzenie oferty zajęć rekreacyjnych dla seniorów	• K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.3.3 Zwiększenie zaangażowania społecznego mieszkańców sołectwa • K.3.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców
Cel operacyjny A 4: Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym Kierunki działania: • A 4.1 wyrównywanie szans rozwojowych i wspieranie talentów • A 4.2 aktywna polityka społeczna ukierunkowana na walkę z patologiami i wykluczeniem społecznym, • A 4.3 rozwój bazy infrastrukturalnej umożliwiającej skuteczną politykę społeczną w wymiarze lokalnym	• K.1.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.2 Wsparcie osób w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.3.2 Wsparcie osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z powodu wieku, choroby, dochodów lub innej sytuacji życiowej. Działania edukacyjne i prewencyjne. • K.3.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców
B. Sfera gospodarcza Cel strategiczny II: Rozwój gospodarczy Gminy Kornowac poprzez wspieranie lokalnych przedsiębiorstw oraz pełne wykorzystanie	• K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców

potencjału osadniczego i rekreacyjno-turystycznego Cel operacyjny B 1: Wykorzystanie potencjału turystyczno-rekreacyjnego Gminy Kierunki działania: • B 1.1 rozwój ścieżek rowerowych i zaplecza serwisowego • B 1.2 poszerzenie oferty turystycznej z wykorzystaniem lokalnych zabytków i dziedzictwa historycznego • B 1.3 promocja oferty turystycznej Gminy i jej walorów krajoznawczych	• K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.3.3 Zwiększenie zaangażowania społecznego mieszkańców sołectwa • K.3.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców
Cel operacyjny B 2: Aktywizacja gospodarcza Kierunki działania: • B 2.1 przeciwdziałanie bezrobociu oraz migracji zarobkowej mieszkańców • B 2.2 wspieranie lokalnych mikroprzedsiębiorstw • B 2.3 rozwój strefy gospodarczej	• K.2.3 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie możliwości dofinansowania powstawania i prowadzenia działalności gospodarczej
Cel operacyjny B 3: Rozwój osadnictwa w Gminie Kierunki działania: • B 3.1 przeznaczanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe w planie zagospodarowania przestrzennego Gminy • B 3.2 działania mające na celu pozyskanie deweloperów w celu przygotowania zabudowy mieszkaniowej • B 3.3 działania sprzyjające rozwojowi indywidualnego budownictwa mieszkaniowego	• K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.8 Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej. • K.3.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców
C. Sfera przestrzenna Cel strategiczny III: Poprawa jakości infrastruktury gminnej oraz funkcjonalności przestrzeni publicznej w celu podniesienia poziomu życia mieszkańców Gminy Kornowac Cel operacyjny C 1: Rozwój infrastruktury komunalnej Kierunki działania: • C 1.1 modernizacja i rozwój infrastruktury drogowej • C 1.3 zwiększenie bezpieczeństwa drogowego • C 1.4 rozwój sieci gazowej i kanalizacyjnej	• K.1.7 Remont i modernizacja infrastruktury drogowej • K.2.8 Rozwój sieciowej infrastruktury publicznej.
Cel operacyjny C 2: Ochrona środowiska naturalnego i jakości powietrza Kierunki działania: • C 2.2 działania zmierzające do poprawy efektywności energetycznej oraz ograniczenia niskiej emisji	• K.1.3 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania - usunięcie azbestu • K.1.4 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych

• C 2.3 ochrona i przeciwdziałanie degradacji środowiska naturalnego	źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców (dotyczy źródła ciepła) • K.2.4 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania – usunięcie azbestu • K.2.5 Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania; Dotacje dla mieszkańców (dotyczy źródła ciepła)
Cel operacyjny C 3: Poprawa estetyki Gminy Kierunki działania: • C 3.1 uatrakcyjnienie przestrzeni publicznej w poszczególnych sołectwach Gminy	• K.1.6 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.2.7 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców • K.3.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury publicznej dla mieszkańców

Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Kornowac (UCHWAŁA NR X.58.2015 RADY GMINY KORNOWAC z dnia 29 października 2015 r.)

Zgodnie z obowiązującym prawem podstawą formułowania lokalnej polityki przestrzennej Gminy jest studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego. Podstawą prawną do sporządzenia studium jest ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r. poz. 199 z późn. zm.). Decyzja o przystąpieniu do opracowania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego została podjęta w związku z potrzebą posiadania przez Gminę Kornowac skutecznego narzędzia służącego kształtowaniu polityki przestrzennej, a w szczególności koordynacji prac nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. W toku prowadzonych prac planistycznych nad projektami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych miejscowości obszaru Gminy zostały złożone wnioski w sprawie zmian przeznaczenia niektórych terenów. Dla uwzględnienia tych wniosków niezbędne było skorygowanie części ustaleń obowiązującego studium.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy nie stanowi prawa miejscowego, jest jednak aktem kierownictwa wewnętrznego władz samorządowych. Oznacza to, że Rada Gminy uchwalając studium lub jego zmianę zobowiązuje Wójta do działania w sposób w nim określony. W tym sensie nie stwarza ono bezpośrednich skutków prawnych dla mieszkańców, właścicieli nieruchomości, inwestorów, wywiera jednak istotne skutki w sposób pośredni. Wójt jako autor prawny studium wykonuje szereg działań w sferze gospodarki przestrzennej, sporządzając miejscowe plany zagospodarowania oraz podejmując bezpośrednio działania inwestycyjne w imieniu Gminy w sposób określony zapisami studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obowiązuje w obiegu wewnętrznym organy Gminy przy sporządzaniu wytycznych koordynacyjnych dla planów miejscowych, jest zatem podstawą do:

- 1) kształtowania struktury przestrzennej Gminy;
- 2) zdefiniowania zakresu prac nad sporządzaniem planów miejscowych;

3) prowadzenia wewnętrznej kontroli zgodności planów miejscowych ze zmianą studium.

Wszystkie inwestycje zaplanowane do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac zgodne będą z kierunkami zagospodarowania przestrzennego, które wskazane zostały w dokumencie. Zaplanowane inwestycje zaplanowane zostały zgodnie z:

- kierunkami zmian w strukturze przestrzennej Gminy oraz w przeznaczeniu terenów,
- kierunkami i wskaźnikami dotyczącymi zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów wyłączonych spod zabudowy,
- obszarami oraz zasadami ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego,
- obszarami i zasadami ochrony dziedzictwa kulturowego zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- kierunkami rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- obszarami, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym,
- obszarami na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego

Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego dla poszczególnych sołectw Gminy Kornowac określają m.in. zasady zagospodarowania poszczególnych terenów Gminy. Celem powstania Planów było m.in. zapewnienie warunków prawnych i przestrzennych dla realizacji inwestycji przestrzennych. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac do 2030 roku wykazuje pełną zgodność z omawianymi planami w zakresie planowanych do realizacji inwestycji. Gmina Kornowac posiada następujące plany zagospodarowania przestrzennego:

- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Rzuchów;
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Pogrzebień;
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Kobyla;
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Łańce;
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Kornowac.

12. Finansowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac

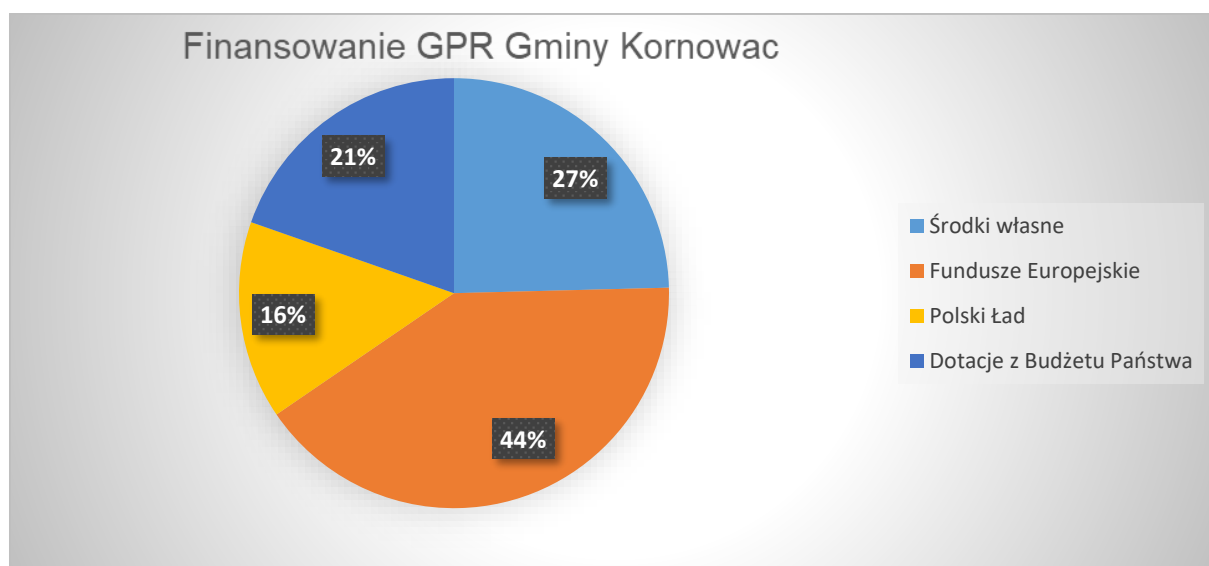
Opis finansowania Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR) w Kornowacu:

1. **Środki własne Gminy Kornowac** – stanowią wkład własny wymagany przy większości projektów współfinansowanych z UE i programów krajowych. Gmina przeznacza je zarówno na inwestycje infrastrukturalne (np. budowę obiektów sportowych), jak i na działania społeczne (usługi opiekuńcze, edukacja włączająca).
 - Wysokość wkładu własnego w poszczególnych zadaniach to zazwyczaj **10–20% wartości projektu**.
2. **Fundusze Europejskie** – kluczowe źródło wsparcia, szczególnie dla projektów społecznych i edukacyjnych. W ramach GPR Gmina korzysta głównie z:
 - **Funduszy Europejskich dla Śląskiego 2021–2027**,
Udział dofinansowania unijnego sięga nawet **80–85% kosztów projektu**.

3. **Program Polski Ład (Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych)** – wykorzystywany głównie przy inwestycjach infrastrukturalnych, takich jak modernizacja i budowa obiektów sportowych, remonty czy rozbudowa infrastruktury gminnej.
4. **Dotacje z budżetu państwa** – pokrywają wybrane działania społeczne i bieżące koszty instytucji. Przykładem jest finansowanie bieżącej działalności Ośrodka Pomocy Społecznej (OPS), gdzie udział dotacji państwowych sięga kilkunastu milionów złotych.

Część zadań została już zrealizowana (podano rzeczywisty koszt finansowania), natomiast w przypadku zadań zaplanowanych do realizacji przedstawiono szacunkowe koszty.

Wykres 13 Finansowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac



Źródło: Opracowanie własne

Finansowanie Gminnego Programu Rewitalizacji opiera się na czterech filarach finansowych. Największym filarem są środki z Funduszy Europejskich. Kolejnym istotnym źródłem finansowania zadań są środki własne, dotacje z Programu „Polski Ład” oraz dotacje z Budżetu Państwa. W przypadku braku otrzymania środków zewnętrznych, realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł, w tym środków własnych. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami. W poniższej tabeli przedstawiono wykaz źródeł finansowania poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Środki własne	14 895 339,11 zł
Fundusze Europejskie	35 876 962,88 zł
Polski Ład	13 183 257,92 zł
Dotacje z Budżetu Państwa	17 375 004,15 zł
Koszt całkowity	81 330 564,06 zł

Tabela 72 Finansowanie zadań w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji

	Tytuł projektu	Okres realizacji	Oznaczenie projektu	Koszt	Środki własne	Fundusze Europejskie	Polski Ład	Dotacje z Budżetu Państwa
1	Usługi społeczne na terenie Gminy Kornowac (Klub Seniora, indywidualne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania seniora) - I etap zakończony	2024 - 2030	G1	1 580 586,24 zł	671 749,15 zł	908 837,09 zł		
2	Bieżąca działalność OPS	2025 - 2030	G2	23 454 749,70 zł	6 079 745,55 zł	0,00 zł		17 375 004,15 zł
3	Projekt „Równym być” – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym uczniów Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Pogrzebieniu	01.07.2024 – 30.06.2026	P1	639 458,32 zł	95 918,75 zł	543 539,57 zł		
4	„Każdy uczeń jest ważny” – edukacja włączająca w kształceniu ogólnym uczniów Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Rzuchowie	01.07.2024 – 30.06.2026	RZ1	614 264,92 zł	92 139,74 zł	522 125,18 zł		
5	Edukacyjni Herosi-podniesienie jakości edukacji w kształceniu ogólnym w szkołach podstawowych w Gminie Kornowac	01.07.2025 – 30.06.2027	K1	852 895,35 zł	127 934,31 zł	724 961,04 zł		
6	Stworzenie Gminnego Ośrodka Sportu, w tym projekt Nowoczesny Kornowac - Rozwój infrastruktury sportowej o dużym znaczeniu dla lokalnej społeczności, niwelowanie różnic w poziomie dostępu do podstawowych usług na obszarach wiejskich	Do czerwca 2025 r.	K2	2 338 529,32 zł	233 852,94 zł	0,00 zł	2 104 676,38 zł	

7	Dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Do 2030 roku	G4	600 000,00 zł	600 000,00 zł			
8	Rozwój energetyki rozproszonej opartej o odnawialne źródła energii	Do 2030 roku	G5	33 000 000,00 zł	4 950 000,00 zł	28 050 000,00 zł		
9	Żłobek gminny/ Punkt dziennej opieki wraz z wyposażeniem	Do 2030 roku	G6	2 000 000,00 zł	300 000,00 zł	1 700 000,00 zł		
10	Budowa Gminnego Ośrodka Kultury wraz z wyposażeniem	Pierwsza część do 2025 r., druga część do 2030 roku	G7	5 600 000,00 zł	600 000,00 zł	595 000,00 zł	4 405 000,00 zł	
11	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Kornowac - etap III (Rzuchów) - Zwiększenie liczby osób korzystających z nowoczesnego systemu oczyszczenia ścieków komunalnych, graniczenie zanieczyszczenia wód - projekt zrealizowany	2023 -2025	RZ 2	1 971 690,80 zł	48 109,26 zł	0,00 zł	1 923 581,54 zł	
12	Uporządkowanie gospodarki ściekowej na terenie Gminy Kornowac - etap IV (Rzuchów) - Zwiększenie liczby osób korzystających z nowoczesnego systemu oczyszczenia ścieków komunalnych, ograniczenie zanieczyszczenia wód - projekt zrealizowany	2023 -2025	RZ 3	5 026 889,41 zł	276 889,41 zł	0,00 zł	4 750 000,00 zł	
13	Zakup 6 autobusów niskoemisyjnych na potrzeby organizacji publicznego transportu zbiorowego w Powiecie Raciborskim - Ograniczenie zanieczyszczenia środowiska	2024 -2025	K3 RZ 4	91 500,00 zł	91 500,00 zł	0,00 zł		

14	Modernizacja placu zabaw w Pogrzebieniu - projekt zrealizowany	2025	P2	20 000,00 zł	20 000,00 zł	0,00 zł		
15	Uzupełnienie infrastruktury obok wieży widokowej w Pogrzebieniu	Do 2030 roku	P3	2 100 000,00 zł	315 000,00 zł	1 785 000,00 zł		
16	Miasteczko ruchu drogowego dla dzieci + rajd rowerowy dookoła Gminy	Do 2030 roku	G9	700 000,00 zł	105 000,00 zł	595 000,00 zł		
17	Plac zabaw na ul. Sadowej (Kornowac)	Do 2030 roku	K4	250 000,00 zł	37 500,00 zł	212 500,00 zł		
18	Utwardzenie drogi ul. Sadowej w Kornowacu	2026 - 2028	K5	100 000,00 zł	100 000,00 zł	0,00 zł		
19	Działania informacyjne dla mieszkańców w zakresie potencjalnych źródeł finansowania	2025 - 2030	G10	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł		
20	Dofinansowanie mieszkańcom kosztów poniesionych na modernizację źródła ciepła (PONE 2025)	2025 - 2030	K6 RZ 5	390 000,00 zł	150 000,00 zł	240 000,00 zł		
		SUMA		81 330 564,06 zł	14 895 339,11 zł	35 876 962,88 zł	13 183 257,92 zł	17 375 004,15 zł

Źródło: Opracowanie własne

13. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna stanowi wyraz aktywnego uczestnictwa mieszkańców i ich realnego wpływu na decyzje istotne dla lokalnej wspólnoty. Może przyjmować różne formy oraz obejmować rozmaite grupy społeczne. W procesie rewitalizacji rozumiana jest ona jako szczególna relacja między władzami samorządowymi a obywatelami, oparta na angażowaniu interesariuszy w sprawy, które ich dotyczą, poprzez konsultacje, współdecydowanie i wspólne wypracowywanie rozwiązań. Jej celem jest osiągnięcie dobra wspólnego w sposób transparentny i uwzględniający głos mieszkańców.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, partycypacja oznacza aktywny udział interesariuszy w kształtowaniu całego procesu – od diagnozy, przez programowanie, aż po wdrażanie i monitorowanie efektów. W przypadku Gminnego Programu Rewitalizacji, który ma charakter operacyjny, uczestnictwo społeczności obejmuje zarówno realizację samych przedsięwzięć, jak i towarzyszących im działań wspierających. Zaangażowanie poszczególnych grup interesariuszy powinno być zapewnione na wszystkich etapach prac nad Programem, tak aby dokument i jego wdrożenie były odpowiedzią na rzeczywiste potrzeby mieszkańców.

W związku konsultacjami społecznymi projektu uchwały Rady Gminy Kornowac w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji — w dniach od 26 listopada 2024 roku do 2 stycznia 2025 roku, Wójt Gminy Kornowac, przeprowadził konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Do udziału w konsultacjach uprawnieni byli:

- mieszkańcy;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy Kornowac działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy Kornowac działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

W dniu 25 listopada 2024 roku w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kornowac, zostało opublikowane:

- Zarządzenie nr W.0050.180.2024 Wójta Gminy Kornowac z dnia 18.11. 2024 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Rady Gminy Kornowac w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Załącznikiem do zarządzenia był formularz konsultacji społecznych;
- Projekt uchwały Rady Gminy Kornowac w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wraz z załącznikami;
- Diagnoza obszaru zdegradowanego i rewitalizacji;
- Formularz zgłaszania uwag.

Zgodnie z treścią wyżej wymienionego zarządzenia i ogłoszenia, konsultacje społeczne odbywały się w terminie od 26 listopada 2024 roku do 2 stycznia 2025 roku.

Ogłoszenia nt. prowadzonych konsultacji społecznych zamieszczone były również:

- na stronie Internetowej Gminy Kornowac w zakładce Aktualności [Konsultacje projektu uchwały Gminy Kornowac w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac | Gmina Kornowac](#)) w sprawie-wyznaczenia-obszaru-zdegradowanego-i-obszarurewitalizacji.htm. oraz w mediach społecznościowych (FB);
- poprzez wywieszenie na gminnych tablicach ogłoszeń;
- poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń zlokalizowanej w budynku Urzędu Gminy Kornowac;
- w prasie - dystrybuowanej do każdego budynku mieszkalnego na terenie Gminy Kornowac (nakład: 1400 egzemplarzy).

Zgodnie z wymogami formalnymi informację przekazano również do wszystkich stowarzyszeń mających siedzibę lub działających na terenie Gminy Kornowac. Mając na uwadze jak najszerszą partycypację społeczną informację o konsultacjach przekazano również liderom lokalnym — Sołtysom oraz radnym gminnym. Uwagi do projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kornowac można było zgłaszać w nieprzekraczalnym terminie do 2 stycznia 2025 r. w postaci papierowej lub elektronicznej odbywało się poprzez wypełnienie formularza:

zamieszczonego na stronie internetowej www.kornowac.pl , oraz w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce „Konsultacje społeczne”,

dostępnego w wersji papierowej w Referacie promocji, funduszy zewnętrznych i edukacji — pokój nr 14, Urząd Gminy, ul. Raciborska 48, 44 - 285 Kornowac,

Wypełniony formularz należało dostarczyć:

- drogą elektroniczną na adres: adam.pander@kornowac.pl
- lub drogą korespondencyjną na adres: Referat promocji, funduszy zewnętrznych i edukacji - Urząd Gminy, ul. Raciborska 48, 44 - 285 Kornowac
- lub osobiście do Referatu promocji, funduszy zewnętrznych i edukacji — pokój nr 14 Urząd Gminy, ul. Raciborska 48, 44 - 285 Kornowac od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu.

Otwarte spotkanie konsultacyjne miało miejsce: 17 grudnia 2024 r. od godz. 15:30, w Urzędzie Gminy Kornowac.

Dyżury konsultacyjne prowadzone były: w Urzędzie Gminy Kornowac — pokój nr 14 ul. Raciborska 48, 44 - 285 Kornowac.

Przebieg konsultacji społecznych:

W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kornowac:

1. Po zamieszczeniu informacji na stronie internetowej Gminy, jedna osoba zadzwoniła celem dopytania i wytłumaczenia kilku aspektów związanych z diagnozą i konsultacjami. Po udzieleniu wyjaśnień rozmówca podziękował i nie wniósł uwag do dokumentów.

2. Po zamieszczeniu informacji w prasie, jedna osoba zadzwoniła i zgłosiła się na dyżur konsultacyjny. Po zadaniu kilku pytań i otrzymaniu odpowiedzi/wyjaśnień dotyczących diagnozy i wyznaczenia – obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji rozmówczyni podziękowała i nie wniosła uwag do dokumentów.

3. Na otwarte spotkanie konsultacyjne przybyły 3 osoby. Po zadaniu kilku pytań i otrzymaniu odpowiedzi nikt z obecnych nie wniósł uwag do dokumentów.

4. W ramach konsultacji nie wpłynęła żadna uwaga. W ramach autokorekty w diagnozie dokonano korekt w postaci:

- korekty nazwy Wodociągów Raciborskich Sp. z o.o.,
- korekty błędów ortograficznych i stylistycznych,
- usunięcia nazw własnych przedsiębiorstw zlokalizowanych na terytorium Gminy,
- uaktualnienia danych (z 2022 r. na 2023 r.) odnoszących się do długości kanalizacji w Gminie i liczby osób korzystających z kanalizacji w punkcie „Odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków”, - dostosowania wielkości map do wymogów ustawowych (1:5000).

Pomimo szerokiej promocji konsultacji i przekazania informacji o konsultacjach do szerokiego grona interesariuszy w ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały, w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kornowac nie wpłynęły żadne uwagi.

Biorąc pod uwagę aktywność mieszkańców związaną z konsultacjami różnych rodzajów dokumentów strategicznych, konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Kornowac w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, niniejsze konsultacje cieszyły się dużym zainteresowaniem, mimo braku wpływu ani jednej uwagi.

W dalszej kolejności dokument zostanie poddany ocenie Wojewody. Po pozytywnym uzgodnieniu treści nastąpi dalszy ciąg przygotowania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac, w tym konsultacje dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac.

Konsultacje społeczne, dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Kornowac, w związku z opracowywaniem diagnozy obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - uznano za zakończone.

Na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Propozycje projektów można było składać:

- a) osobiście (budynek Urzędu Gminy),
- b) drogą elektroniczną na adres: adam.pander@kornowac.pl,
- c) za pośrednictwem operatorów pocztowych na adres Urzędu Gminy Kornowac.

Urząd Gminy Kornowac

ul. Raciborska 48

44-285 Kornowac

tel. (032) 430 10 37 wewn.: 114

Propozycje projektów można było składać od 18.07.2025 do 07.08.2025 r.

Przeprowadzono również konsultacje społeczne w związku z planowanym przyjęciem uchwały Rady Gminy Kornowac w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac.

W związku konsultacjami społecznymi projektu uchwały Rady Gminy Kornowac w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac – w dniach od 13.06.2025 r. do 21.07.2025 r. roku, Wójt Gminy Kornowac, przeprowadził konsultacje społeczne ww. projektu uchwały.

Do udziału w konsultacjach uprawnieni byli:

- mieszkańcy;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy Kornowac działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze Gminy Kornowac działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne.

W Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Kornowac, zostało opublikowane:

- Zarządzenie nr W.0050.84.2025 Wójta Gminy Kornowac z dnia 12.04.2025 r. w sprawie przeprowadzenia konsultacji projektu uchwały Rady Gminy Kornowac w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac;
- Projekt uchwały Rady Gminy Kornowac w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac;
- Regulamin określający zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac.

Zgodnie z treścią wyżej wymienionego zarządzenia i ogłoszenia, konsultacje społeczne odbywały się w terminie od 13.06.2025 r. do 21.07.2025 roku.

Ogłoszenia nt. prowadzonych konsultacji społecznych zamieszczone były również:

- na stronie Internetowej Gminy Kornowac w zakładce Aktualności ([Konsultacje projektu uchwały Gminy Kornowac w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac | Gmina Kornowac](#)) oraz w mediach społecznościowych (FB);
- poprzez wywieszenie na gminnych tablicach ogłoszeń;
- poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń zlokalizowanej w budynku Urzędu Gminy Kornowac;
- w prasie regionalnej – Nowiny.

Zgodnie z wymogami formalnymi informację przekazano również do wszystkich stowarzyszeń oraz przedsiębiorców mających siedzibę lub działających na terenie Gminy Kornowac.

Mając na uwadze jak najszerszą partycypację społeczną informację o konsultacjach przekazano również liderom lokalnym – Sołtysom oraz radnym gminnym.

Uwagi do projektu uchwały można było zgłaszać w nieprzekraczalnym terminie do 21 lipca 2025 r. w postaci papierowej lub elektronicznej i odbywało się poprzez wypełnienie formularza:

Zbieranie uwag w postaci papierowej lub elektronicznej odbywa się poprzez wypełnienie formularza:

- zamieszczonego na stronie internetowej www.kornowac.pl , oraz w Biuletynie Informacji Publicznej w zakładce „Konsultacje społeczne”,
- dostępnego w wersji papierowej w Referacie promocji, funduszy zewnętrznych i edukacji – pokój nr 14, Urząd Gminy, ul. Raciborska 48, 44 – 285 Kornowac.

Wypełniony formularz należało dostarczyć:

- drogą elektroniczną na adres: adam.pander@kornowac.pl
- lub drogą korespondencyjną na adres: Referat promocji, funduszy zewnętrznych i edukacji – Urząd Gminy, ul. Raciborska 48, 44 – 285 Kornowac

- lub osobiście do Referatu promocji, funduszy zewnętrznych i edukacji – pokój nr 14 Urząd Gminy, ul. Raciborska 48, 44 – 285 Kornowac od poniedziałku do piątku w godzinach pracy urzędu.

Otwarte spotkanie konsultacyjne miało miejsce:

- 23 czerwca br. od godz. 15:00, w Urzędzie Gminy Kornowac.

Dyżury konsultacyjne prowadzone były:

- w Urzędzie Gminy Kornowac – pokój nr 14 ul. Raciborska 48, 44 – 285 Kornowac.

Przebieg konsultacji społecznych

W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac:

1. Na otwarte spotkanie konsultacyjne przybyła 1 osoba. Po zadaniu kilku pytań i otrzymaniu odpowiedzi osoba ta nie wniosła uwag do dokumentów.
2. W ramach konsultacji nie wpłynęła żadna uwaga. W ramach autokorekty w regulaminie dokonano korekt w postaci:

- korekty błędów stylistycznych,

- doprecyzowania zapisów odnoszących się do obsługi organizacyjnej Komitetu.

Wnioski

Pomimo szerokiej promocji konsultacji i przekazania informacji o konsultacjach do szerokiego grona interesariuszy w ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac nie wpłynęły żadne uwagi.

Konsultacje społeczne, dotyczące określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Kornowac, w związku z opracowywaniem Gminnego Programu Rewitalizacji – uznano za zakończone.

14. System zarządzania i monitoringu

14.1. Zarządzanie rewitalizacją w Gminie Kornowac

System zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Kornowac osadzony zostanie w ogólnym systemie zarządzania Gminy, co umożliwi efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

System zarządzania zaprojektowany został mając na celu realizację zasady partycypacji i partnerstwa. Niniejszy dokument wypracowany został przez samorząd gminny przy współudziale wszystkich grup interesariuszy co zostanie zachowane również na etapie zarządzania programem.

Kontrola społeczna i udział partnerów w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kornowac wpłyną pozytywnie na efektywność zaplanowanych działań, zwiększą również skuteczność zaplanowanego procesu rewitalizacji. Zaangażowanie partnerów będzie czynnikiem sprzyjającym efektywnemu wykorzystaniu środków finansowych.

Zastosowanie zasady partnerstwa i partycypacji umożliwi osiągnięcie następujących korzyści:

- zwiększenie jakości współpracy pomiędzy wszystkimi grupami interesariuszy,
- zwiększenie spójności działania instytucji, podmiotów oraz osób zaangażowanych w realizację określonych celów,
- zwiększenie przejrzystości procesu podejmowania decyzji,
- uproszczenie systemu zarządzania,

- wykorzystanie dodatkowych źródeł wiedzy poszczególnych grup interesariuszy; wykorzystanie oddolnego potencjału,
- wspólna realizacja przedsięwzięć,
- łączenie kapitału finansowego i społecznego,
- zwiększenie stopnia zaangażowania społeczności lokalnej w proces podejmowania decyzji,
- zwiększenie trafności i ukierunkowania wykorzystania środków finansowych,
- otrzymanie wysokiej jakości i precyzyjnych informacji w zakresie diagnozy, potrzeb oraz osiągniętych rezultatów,
- zwiększenie potencjału osób, grup i podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji.

Mając na celu uzyskanie w/w korzyści planuje się rozszerzenie obecnego schematu organizacyjnego o Komitet Rewitalizacji Gminy Kornowac.

Komitet uprawniony jest do wyrażania opinii, stanowisk oraz rekomendowania rozwiązań w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji w Gminie Kornowac .

W skład Komitetu wchodzić będą przedstawiciele interesariuszy rewitalizacji, w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2024 r. poz. 278).

Członkiem Komitetu musi być osoba pełnoletnia, która nie może być skazana prawomocnym wyrokiem sądowym za przestępstwo z winy umyślnej lub wobec której sąd orzekł środek karny w postaci utraty praw publicznych.

Kadencja Komitetu trwa 4 lata, a rozpoczyna się w dniu pierwszego posiedzenia Komitetu.

Członek Komitetu może pełnić swoją funkcję nie dłużej niż 3 kadencje. Kadencja Członka Komitetu wybranego w naborze uzupełniającym, o którym mowa w § 8, wygasa wraz z końcem kadencji Komitetu, na którą został wybrany.

Komitet liczy nie więcej niż 14 stałych członków, w tym nie więcej niż:

1. 5 przedstawicieli Urzędu Gminy Kornowac/gminnych jednostek organizacyjnych, wskazanych przez Wójta Gminy Kornowac;
2. 6 przedstawicieli mieszkańców obszaru rewitalizacji, przy czym co najmniej 3 spośród nich musi być mieszkańcami poszczególnych podobszarów rewitalizacji,
3. 1 przedstawiciel mieszkańców Gminy spoza obszaru rewitalizacji,
4. 2 przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na obszarze rewitalizacji lub Gminy.

Kandydaci na Członków Komitetu, o których mowa w pkt 2-4, wybierani są w trybie otwartego naboru ogłoszonego przez Wójta Gminy Kornowac.

Wójt Gminy Kornowac ogłasza nabór na Członków Komitetu na co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem nowej kadencji Komitetu, poprzez zamieszczenie ogłoszenia na stronie internetowej (<http://kornowac.pl>) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Kornowac.

Ogłoszenie zawierać będzie:

- informację o naborze na Członków Komitetu;
- informację na temat terminu, sposobu i miejsca składania formularza zgłoszeniowego kandydata na członka Komitetu.

Kandydat na Członka Komitetu może złożyć tylko jeden formularz zgłoszeniowy i tylko jako przedstawiciel jednej kategorii osób wskazanych w pkt 2-4.

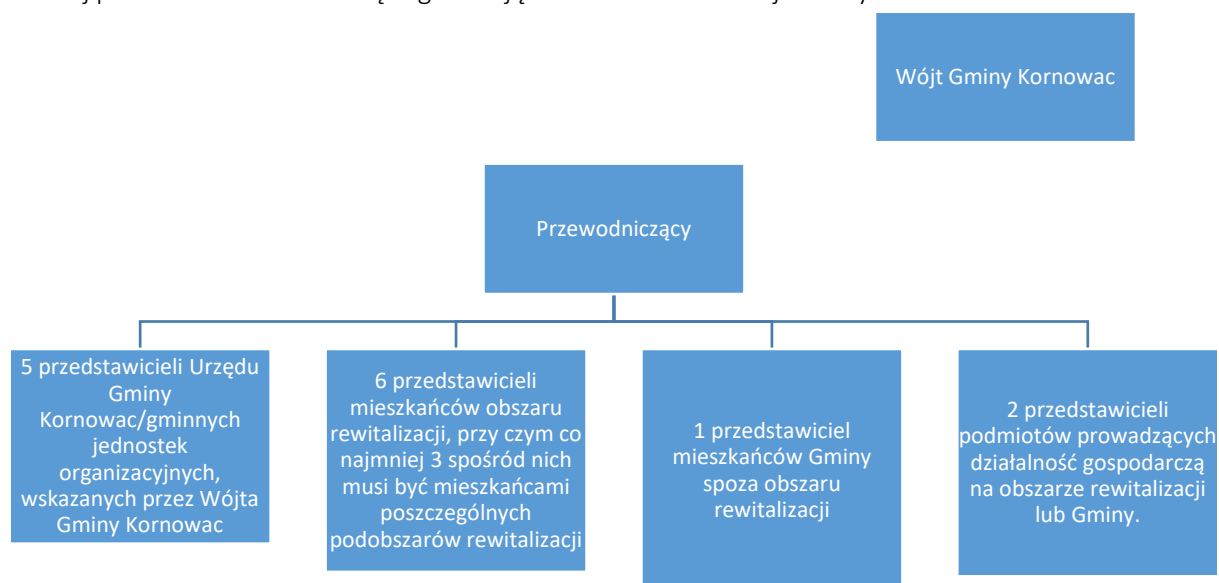
W przypadku braku miejsc w wybranej dla siebie kategorii, Wójt może zaproponować kandydatowi uczestnictwo w pracach Komitetu jako przedstawiciel innej kategorii.

Obsługę organizacyjną Komitetu zapewnia Wójt Gminy Kornowac przy wsparciu wskazanej przez Wójta komórki organizacyjnej Urzędu Gminy.

Obsługa organizacyjna Komitetu obejmuje w szczególności:

- zapewnienie Przewodniczącemu Komitetu niezbędnego wsparcia w zakresie prowadzenia korespondencji i organizacji prac Komitetu,
- uczestnictwo w posiedzeniach Komitetu bez prawa do głosowania,
- sporządzanie protokołów z posiedzeń Komitetu,
- przekazywanie Członkom Komitetu niezbędnych informacji związanych z udziałem w posiedzeniach i pracach Komitetu,
- gromadzenie i przechowywanie dokumentacji związanej z powołaniem Komitetu, zmianami w jego składzie, jego pracami i posiedzeniami.

Poniżej przedstawiono strukturę organizacyjną Komitetu rewitalizacji Gminy Kornowac.



Rysunek 1 Struktura organizacyjna Komitetu ds. rewitalizacji Gminy Kornowac

Zadania Komitetu ds. rewitalizacji Gminy Kornowac obejmują:

- określenie projektów mających na celu wyjście wyznaczonych podobszarów rewitalizacji z sytuacji kryzysowej,
- prowadzenie bazy projektów rewitalizacyjnych,
- określenie ram i zasad wprowadzania projektów do bazy projektów rewitalizacyjnych,
- wdrażanie działań określonych w GPR,

- udzielanie wsparcia informacyjnego oraz doradczego w zakresie projektów, za które odpowiadają pozostałe grupy interesariuszy,
- monitoring realizacji przedsięwzięć oraz założonych wskaźników,
- monitoring sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, infrastrukturalnej, przestrzennej na terenie Gminy (monitoring obszarów kryzysowych),
- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych, określonych w Programie Rewitalizacji,
- zgłaszanie propozycji zadań do realizacji w ramach Programu Rewitalizacji,
- tworzenie warunków dla aktywnej i sprawnej współpracy wszystkich interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji,
- prowadzenie działań informacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Gminy.

Zadania Komitetu rewitalizacji Gminy Kornowac wykonywane będą przy udziale zasobów referatów, jednostek organizacyjnych w zgodzie z funkcjonującą strukturą organizacyjną Urzędu Gminy oraz gminnych jednostek organizacyjnych.

Wszyscy Interesariusze mogą składać propozycje projektów do rewitalizacji. Nabór ma charakter ciągły i prowadzony jest przez zespoły zadaniowe. Informacja o ciągłym naborze projektów znajdować się będzie na stronie internetowej Gminy. W celu zgłaszania propozycji projektów opracowany został wzór fiszki projektowej. Komitet rewitalizacji podejmuje minimum jeden raz w roku (w zależności od ilości złożonych fiszek) decyzję o aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Ostateczną decyzję o przyjęciu dokumentu zawierającego zaktualizowaną listę zadań podejmuje uchwałą Rada Gminy Kornowac.

14.2. Monitoring i ocena

Monitorowanie w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac stanowić będzie proces systematycznego zbierania i analizowania wiarygodnych informacji dotyczących wyznaczonych obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi. Prowadzone w ramach monitoringu działania będą miały na celu przede wszystkim zapewnienie zgodności działań wynikających z GPR w stosunku do przyjętych założeń. Proces monitorowania odnosił się będzie zarówno do wskaźników które pozwalają określić obszary zdegradowane w tym objęte rewitalizacją, jak również do postępu wdrażanych przedsięwzięć.

W zakresie wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów objętych rewitalizacją określono następujące wskaźniki:

OBSZAR SPOŁECZNY

- **Wskaźnik 1 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o pomocy społecznej) na 100 mieszkańców sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największym wsparciem ludności w zakresie opieki społecznej. Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z pomocy społecznej w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 2 (obszar społeczny) Ilość osób korzystających z pomocy społecznej (ustawa o świadczeniach rodzinnych) na 100 mieszkańców** – wskaźnik mierzy pomoc udzieloną w ramach ustawy i obejmuje następujące świadczenia w przeliczeniu na 100 mieszkańców każdego z sołectw:
 - Zasiłek rodzinny;
 - Świadczenie rodzicielskie;

- Świadczenie pielęgnacyjne;
- Zasiłek pielęgnacyjny;
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z pomocy społecznej w danym sołectwie.

- **Wskaźnik 3 (obszar społeczny) Liczba osób z niepełnosprawnościami na 100 mieszkańców sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik obrazuje ilość osób z niepełnosprawnościami w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 4 (obszar społeczny) Ilość osób korzystająca z usług opiekuńczych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Wskaźnik obrazuje ilość osób korzystających z usług opiekuńczych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 5 (obszar społeczny) Ilość spraw prowadzonych przez GKRPA na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób z problemem alkoholowym. Wskaźnik obrazuje ilość osób z problemem alkoholowym w danym sołectwie.
- **Wskaźnik nr 6 (obszar społeczny) Ilość osób bezrobotnych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą osób bezrobotnych. Wskaźnik obrazuje ilość osób bezrobotnych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik nr 7 (obszar społeczny) Ilość organizacji pozarządowych w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą liczbą osób uczestniczących w życiu społeczno – kulturalnym. Wskaźnik obrazuje ilość organizacji pozarządowych w danym sołectwie.
- **Wskaźnik 8 (obszar społeczny) Ilość przestępstw na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą przestępstw. Wskaźnik obrazuje przestępczość w danym sołectwie.

OBSZAR GOSPODARDCZY

- **Wskaźnik 1 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEIDG na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą przedsiębiorczością. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar gospodarczy) Liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się problemami w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych wykreślonych z CEIDG na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się wzrostem liczby przedsiębiorstw. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych nowopowstałych na terenie danego sołectwa.

OBSZAR ŚRODOWISKOWY

- **Wskaźnik 1 (obszar środowiskowy) Liczba budynków, które wymagają usunięcia azbestu na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą

budynków, które wymagają usunięcia azbestu. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków, które wymagają usunięcia azbestu na terenie danego sołectwa.

- **Wskaźnik 2 (obszar środowiskowy) Zanieczyszczenie hałasem - Długość dróg wojewódzkich [km] na terenie sołectwa** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się zanieczyszczeniem hałasem. Wskaźnik obrazuje natężenie hałasem na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 3 (obszar środowiskowy) Liczba budynków opalanych węglem na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największym zanieczyszczeniem środowiska. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków opalanych węglem (piecem do klasy 4 kotła włącznie) na terenie danego sołectwa.

OBSZAR TECZNICZNY

- **Wskaźnik 1 (obszar techniczny) Ilość obiektów budowlanych wymagających remontu na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą liczbą budynków do remontu. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków, które wymagają remontu / termomodernizacji na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar techniczny) Długość dróg gminnych wymagających remontu na 100 mieszkańców [mb]** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą długością dróg do remontu. Wskaźnik obrazuje długość dróg gminnych, które wymagają remontu na terenie danego sołectwa.

OBSZAR PRZESTRZENNO – FUNKcjONALNY

- **Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą dostępnością infrastruktury publicznej. Wskaźnik obrazuje liczbę obiektów publicznych na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą atrakcyjnością pod kątem budowy domu. Wskaźnik obrazuje liczbę wydanych pozwoleń na terenie danego sołectwa.
- **"Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców"** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą dostępnością komunikacyjną. Wskaźnik obrazuje dostępność komunikacji zbiorowej na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 4 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Liczba placów zabaw wymagających renowacji w sołectwie na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się największą koncentracją miejsc rekreacji wymagających renowacji. Wskaźnik obrazuje liczbę miejsc rekreacji, które wymagają remontu / renowacji na terenie danego sołectwa.
- **Wskaźnik 5 (obszar techniczny) Liczba budynków niepodłączonych do kanalizacji na 100 mieszkańców** – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą jakością życia w zakresie infrastruktury technicznej. Wskaźnik obrazuje liczbę budynków, które nie są podłączone do kanalizacji na terenie danego sołectwa.

Wartości wskaźników zostały obliczone w oparciu o dane z 2023 roku. w przypadku braku danych za 2023 rok wykorzystano dane z 2022 roku. Zastosowane wskaźniki w pełni odzwierciedlają sytuację społeczną, przestrzenną, infrastrukturalną, środowiskową oraz gospodarczą na obszarze Gminy, nie ma więc potrzeby określania dodatkowych wskaźników.

Tabela 73 Średnia wartość wskaźników dla Gminy Kornowac w oparciu o które wyznaczono obszary zdegradowane i podobszary objęte rewitalizacją (wartości docelowe dla podobszarów rewitalizacji) oraz wartości dla poszczególnych podobszarów rewitalizowanych

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI							
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8
Razem	4997	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13
Kornowac [0216349]	858	1,05	4,31	0,23	0,00	0,12	0,70	0,35	3,50
Pogrzebień [0216444]	1281	1,41	3,04	0,31	0,16	0,23	0,78	0,23	6,95
Rzuchów [0216504]	1077	2,79	2,51	0,93	0,19	0,09	1,30	0,37	3,90
Średnia		1,43	2,76	0,49	0,10	0,12	0,98	0,32	3,43

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	24,42	17,59	1,97
Kobyła [0216332]	1150	4,26	3,48	0,43
Kornowac [0216349]	858	5,48	4,55	0,47
Łańce [0216409]	631	3,96	3,33	0,00
Pogrzebień [0216444]	1281	4,68	3,36	0,70
Rzuchów [0216504]	1077	6,04	2,88	0,37
Średnia		4,88	3,52	0,39

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	4997	29,42	0,84	0,61
Kornowac [0216349]	858	7,46	0,20	0,13
Pogrzebień [0216444]	1281	4,37	0,10	0,12

Rzuchów [0216504]	1077	6,22	0,54	0,14
Średnia		5,88	0,17	0,12

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	4997	0,72	2,18	1,80	0,99	66,32
Kornowac [0216349]	858	0,47	0,47	0,35	0,23	5,71
Pogrzebień [0216444]	1281	0,08	0,39	0,31	0,23	4,92
Rzuchów [0216504]	1077	0,09	0,19	0,56	0,19	29,43
Średnia		0,14	0,44	0,36	0,20	13,26

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	4997	5,85	1 846,41
Kornowac [0216349]	858	0,93	458
Pogrzebień [0216444]	1281	1,87	56
Rzuchów [0216504]	1077	0,48	319
Średnia		1,17	369

Źródło: Opracowanie własne

Wartości dotyczące poniższych wskaźników pomniejszają wartość natężenia negatywnych zjawisk na tle Gminy Kornowac.

OBSZAR GOSPODARDCZY

- Wskaźnik 3 (obszar gospodarczy) Liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych na 100 mieszkańców – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się wzrostem liczby przedsiębiorstw. Wskaźnik obrazuje liczbę podmiotów gospodarczych nowopowstałych na terenie danego sołectwa.

OBSZAR PRZESTRZENNO – FUNKCJONALNY

- Wskaźnik 1 (obszar przestrzenno - funkcjonalny) Ilość obiektów publicznych w sołectwie na 100 mieszkańców – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą dostępnością infrastruktury publicznej. Wskaźnik obrazuje liczbę obiektów publicznych na terenie danego sołectwa.

- **Wskaźnik 2 (obszar przestrzenno - funkcjonalny)** Liczba wydanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych na 100 mieszkańców – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą atrakcyjnością pod kątem budowy domu. Wskaźnik obrazuje liczbę wydanych pozwoleń na terenie danego sołectwa.
- **"Wskaźnik 3 (obszar przestrzenno - funkcjonalny)** Liczba przystanków komunikacji na 100 mieszkańców – wskaźnik ma na celu identyfikację obszarów cechujących się najmniejszą dostępnością komunikacyjną. Wskaźnik obrazuje dostępność komunikacji zbiorowej na terenie danego sołectwa.

Poniżej przedstawiono planowaną redukcję niekorzystnych zjawisk wyrażoną wskaźnikami:

Tabela 74 Planowana redukcja wartości wskaźników dla podobszarów rewitalizowanych (wskaźniki służące do wyznaczania obszarów kryzysowych i rewitalizowanych)

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR SPOŁECZNY - WSKAŹNIKI							
Rok	2023	1	2	3	4	5	6	7	8
Razem	3216	7,16	13,78	2,46	0,52	0,60	4,92	1,62	17,13
Kornowac [0216349]	858		-1,56						-0,07
Pogrzebień [0216444]	1281		-0,29		-0,05	-0,11			-3,52
Rzuchów [0216504]	1077	-1,35		-0,44	-0,08		-0,32	-0,05	-0,47

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR GOSPODARCZY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	3216	1,97	0,00	0,00
Kornowac [0216349]	858		-1,03	
Pogrzebień [0216444]	1281			
Rzuchów [0216504]	1077	-1,15		0,02

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR ŚRODOWISKOWY - WSKAŹNIKI		
Rok	2023	1	2	3
Razem	3216	228,77	0,00	0,00
Kornowac [0216349]	858	-1,58	-0,03	-0,01

Pogrzebień [0216444]	1281			
Rzuchów [0216504]	1077	-0,34	-0,37	-0,01

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNY - WSKAŹNIKI				
Rok	2023	1	2	3	4	5
Razem	3216	1,80	0,99	2 023,00	0,00	0,00
Kornowac [0216349]	858			0,01	-0,04	
Pogrzebień [0216444]	1281	0,07	0,05	0,05	-0,04	
Rzuchów [0216504]	1077	0,05	0,25			-16,17

Kategoria danych	Liczba mieszk.	OBSZAR TECHNICZNY	
Rok	2023	1	2
Razem	3216	0,00	0,00
Kornowac [0216349]	858		-88,76
Pogrzebień [0216444]	1281	-0,70	
Rzuchów [0216504]	1077		

Źródło: Opracowanie własne

Wartości ujemne oznaczają, że dany wskaźnik należy obniżyć, natomiast wartości dodatnie oznaczają, że wartość wskaźnika trzeba zwiększyć.

W zakresie realizacji przedsięwzięć wynikających z Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac przyjęto następujące wskaźniki produktu i rezultatu:

Wskaźniki dla celu operacyjnego nr 1	
Wskaźniki produktu:	Wskaźniki rezultatu:
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – (wzrost)	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu [osoby] – (wzrost)
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu [miejsca] – (wzrost)

świadczone w interesie ogólnym w programie [osoby] – (wzrost)	
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoby] – (wzrost)	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby] – (wzrost)
Liczba wytworzonych materiałów informacyjnych [szt.] – (wzrost)	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu [osoby] – (wzrost)
Liczba przeprowadzonych szkoleń [szt.] – (wzrost)	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) [osoby] – (wzrost)
Liczba spotkań [szt.] – (wzrost)	Spadek liczby osób uzależnionych [osoby] – (spadek)
	Ilość przeszkolonych osób [osoby] – (wzrost)
	Spadek ilości przestępstw na obszarach rewitalizowanych [przestępstwa] – (wzrost)
	Liczba osób biorąca udział w projekcie [osoby] – (wzrost)

Wskaźniki dla celu operacyjnego nr 2	
Wskaźniki produktu:	Wskaźniki rezultatu:
Długość nowo wybudowanej sieci kanalizacji sanitarnej [km] – (wzrost)	Liczba osób objętych ulepszonym systemem oczyszczania ścieków [RLM] – (wzrost)
Długość wybudowanych ścieżek rowerowych [km] – (wzrost)	Ilość osób korzystających z nowopowstałej infrastruktury rowerowej [osoby] – (wzrost)
Liczba elementów infrastruktury towarzyszącej [szt.] – (wzrost)	Stopień redukcji PM10 [t/rok] – (wzrost)
Liczba wybudowanych miejsc postojowych [szt.] – (wzrost)	Szacowany roczny spadek emisji gazów Ciężkich [Mg CO ₂ /rok] – (wzrost)
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] – (wzrost)	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej [Gj/rok] – (wzrost)
Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE [szt.] – (wzrost)	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [Gj/rok] – (wzrost)
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] – (wzrost)	Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu [Gj/rok] – (wzrost)
Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE [szt.] – (wzrost)	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE [Gj/rok] – (wzrost)
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych – (wzrost)	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych [kWh/rok] – (wzrost)
Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej ze źródeł odnawialnych – (wzrost)	Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE [Gj/rok] – (wzrost)
Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] – (wzrost)	Liczba osób korzystających ze wspartej infrastruktury [osoby] – (wzrost)
Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą	Ilość zlikwidowanych dzikich wysypisk [szt.] – (wzrost)

zużycia energii [szt.] – (wzrost)	
Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją [km ²] – (wzrost)	Ilość osób zamieszkujących wyremontowane / zmodernizowane ulice [osoby] – (wzrost)
Liczba obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – (wzrost)	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych (obligatoryjny) – [liczba placówek] – (wzrost)
Ludność mieszkająca na obszarach objętych zintegrowanymi strategiami rozwoju obszarów miejskich [osoby] – (wzrost)	
Liczba zakupionych fotopułapek [szt.] – (wzrost)	
Liczba wyremontowanych lub zmodernizowanych dróg [szt.] – (wzrost)	
Długość wyremontowanych lub zmodernizowanych dróg [km] – (wzrost)	
Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie [miejsca] – (wzrost)	
Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej [osoby] – (wzrost)	

Wskaźniki dla celu operacyjnego nr 3	
Wskaźniki produktu:	Wskaźniki rezultatu:
Liczba osób objętych wsparciem zamieszkujących obszary rewitalizowane [osoby] – (wzrost)	Liczba osób z obszarów rewitalizowanych, która znalazła pracę [osoby] – (wzrost)
Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie [osoby] – (wzrost)	Liczba osób z obszarów rewitalizowanych, która rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej [osoby] – (wzrost)
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie [osoby] – (wzrost)	Liczba przeszkolonych osób z obszarów rewitalizowanych [osoby] – (wzrost)
Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie [osoby] – (wzrost)	Spadek ilości osób bezrobotnych [osoby] – (spadek)
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie [osoby] – (wzrost)	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu [osoby] – (wzrost)
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie [osoby] – (wzrost)	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu [osoby] – (wzrost)
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie [osoby] – (wzrost)	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej [osoby] – (wzrost)
Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie [osoby] – (wzrost)	
Liczba podmiotów gospodarczych objętych wsparciem posiadających siedzibę na obszarze rewitalizowanym [przedsiębiorstwa] – (wzrost)	
Liczba przeprowadzonych szkoleń [szt.] – (wzrost)	

Liczba wykonanych materiałów informacyjnych [szt.] – (wzrost)	
Wskaźnik efektywności zatrudnieniowej [osoby] – (wzrost)	Spadek ilości osób korzystających ze wsparcia pomocy społecznej [osoby] – (spadek)
Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej [miejsca] – (wzrost)	
Liczba wspartych obiektów infrastruktury Przedszkolnej [szt.] – (wzrost)	

Monitoring obszarów rewitalizacji odnosił się będzie również do źródeł finansowania zadań i działań ujętych w dokumencie. W zakresie źródeł dofinansowania przewiduje się systematyczne pozyskiwanie, zbieranie i przetwarzanie informacji w celu sfinansowania wszystkich zaplanowanych działań.

Organem odpowiedzialnym za monitoring będzie Komitet ds. rewitalizacji Gminy Kornowac. Mając na celu jak najbardziej efektywny sposób wydatkowania funduszy, przewiduje się, że wskaźniki wykorzystywane do wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów objętych rewitalizacją monitorowane będą co 12 miesięcy, natomiast wskaźniki dotyczące realizacji zadań ujętych w dokumencie będą monitorowane co 6 miesięcy. Na potrzeby monitoringu założeń pozwalających na wyznaczanie obszarów zdegradowanych powstała elektroniczna baza danych, która umożliwia aktualizację informacji w niej zawartych. W zakresie monitoringu zadań ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji opracowany zostanie wzór sprawozdania. Wyniki działań monitoringowych przekazywane będą Zespołom Zadaniowym celem zaopiniowania.

Mając na celu najbardziej efektywne działania zmierzające do zrealizowania założonych celów przewiduje się możliwość ujmowania w dokumencie dodatkowych zadań (inwestycyjnych i nie inwestycyjnych). W tym celu opracowano wzór karty zadania, który umożliwi zainteresowanym grupom interesariuszy (w tym również pojedynczym osobom fizycznym) zgłaszanie projektów. Projekt po pozytywnej decyzji Komitetu wpisywany będzie do bazy projektów rewitalizacyjnych, a następnie do Gminnego Programu Rewitalizacji w momencie jego aktualizacji.

Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji odbywać się będzie na wniosek referatu Urzędu Gminy Kornowac odpowiedzialnego za pozyskiwanie środków pomocowych, który przedstawiany będzie Komitetowi Rewitalizacji. W przypadku pozytywnej decyzji wniosek w sprawie aktualizacji przedkładany będzie Wójtowi oraz przygotowywany będzie aneks i uchwała w celu przyjęcia zmian dokumentu przez Radę Gminy.

Monitoring i ocena wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kornowac wsparty zostanie analizami i badaniami socjologicznymi, które określać będą postępy realizowanych działań i projektów (w tym zakresie planuje się również systematyczne zebrania zespołów zadaniowych, w których w skład wchodzi przedstawiciele poszczególnych grup interesariuszy). Prowadzone niezależnie analizy i badania dotyczące wszystkich sfer rewitalizacji pozwolą również określić stopień zadowolenia oraz oczekiwania mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Wnioski płynące z przeprowadzenia omawianych powyżej badań służyć będą do podejmowania decyzji dotyczących korekt w zakresie treści Programu.

15. Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

15.1. Wskazanie zakresu zmian w Planie Ogólnym Gminy

W momencie opracowywania niniejszego Gminnego Programu Rewitalizacji obszar Gminy Kornowac nie jest objęty planem ogólnym. Do czasu uchwalenia planu ogólnego, ale nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 roku dokumentem planistycznym obowiązującym na obszarze rewitalizacji, jak i całej Gminy są Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego dla poszczególnych sołectw Gminy Kornowac, które określają m.in. zasady zagospodarowania poszczególnych terenów. Celem powstania Planów było m.in. zapewnienie warunków prawnych i przestrzennych dla realizacji inwestycji przestrzennych. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kornowac wykazuje pełną zgodność z omawianymi planami w zakresie planowanych do realizacji inwestycji. Gmina Kornowac posiada następujące plany zagospodarowania przestrzennego:

- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Rzuchów;
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Pogrzebień;
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Kobyla;
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Łańce;
- Plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectwa Kornowac.

Na etapie opracowania planu ogólnego należy uspoźnić jego ustalenia z działaniami wynikającymi z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji. Ponadto zwraca się uwagę na zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w art. 13b pkt 3 lit. o wskazuje, że ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając m.in. obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji.

15.2. Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

Planowane przedsięwzięcia nie wymagają uchwalenia bądź zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. W wyniku realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji nie zmieni się obecne przeznaczenie terenów.

15.3 Mechanizm wprowadzania zmian w dokumencie

Mechanizm wprowadzania zmian do **Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR)** jest opisany w przepisach ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. W praktyce obejmuje następujące etapy:

1. Inicjowanie zmian

- **Podmiotem inicjującym** może być wójt/burmistrz/prezydent miasta, rada Gminy, zespół ds. rewitalizacji, ale także interesariusze (np. mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe).
- Powodem wprowadzenia zmian są m.in. nowe potrzeby, aktualizacja dokumentów strategicznych (np. planu zagospodarowania przestrzennego, strategii rozwoju), zmiana źródeł finansowania (np. pojawienie się nowych konkursów z UE) lub konieczność dostosowania zapisów do realiów wdrażania.

2. Przygotowanie projektu zmian

- Zmiany przygotowuje **organ wykonawczy Gminy** (wójt/burmistrz/prezydent) wraz z zespołem odpowiedzialnym za rewitalizację.
- Projekt zmian zawiera:
 - opis przyczyn modyfikacji,
 - zakres zmian (np. nowe przedsięwzięcia, korekty harmonogramu, zmiany wskaźników),
 - analizę wpływu na cele i integralność programu.

3. Konsultacje społeczne

- Zgodnie z ustawą, **każda zmiana GPR wymaga przeprowadzenia konsultacji społecznych**.
- Konsultacje prowadzone są w różnej formie (spotkania, zbieranie opinii, ankiety internetowe, dyżury konsultacyjne).
- Muszą zapewnić udział interesariuszy rewitalizacji: mieszkańców, właścicieli nieruchomości, przedsiębiorców, NGO, instytucji publicznych.

4. Opinia i uzgodnienia

- Projekt zmian może być przedmiotem opinii lub uzgodnień z instytucjami wskazanymi w ustawie (np. zarząd województwa – w zakresie zgodności ze Strategią Rozwoju Województwa).
- Wymaga także opinii **komitetu rewitalizacji** (jeśli taki powołano).

5. Uchwała rady Gminy

- Zmiana GPR przyjmowana jest w formie **uchwały rady Gminy**.
- Uchwała musi zawierać odniesienie do przeprowadzonych konsultacji społecznych i opinii.
- Po podjęciu uchwały zmodyfikowany GPR staje się dokumentem obowiązującym.

6. Publikacja i monitorowanie

- Zmieniony dokument publikowany jest w **Biuletynie Informacji Publicznej** i udostępniany na stronach Gminy.
- Gmina ma obowiązek prowadzić **monitoring realizacji GPR**, więc każda zmiana wpływa na późniejsze raportowanie i ewaluację.

16. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie kodeksu cywilnego

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie Gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego implementacja Gminnego Programu Rewitalizacji może prowadzić ze sobą szereg zmian podejmowanych uchwałami dotyczącymi:

1. Wieloletnich programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy,
2. Zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy, w tym zasad i kryteriów wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie Gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Z uwagi na brak gminnego zasobu mieszkaniowego oraz charakter planowanych przedsięwzięć nie przewiduje się zmian w powyższych uchwałach w przypadku wdrożenia Gminnego Programu Rewitalizacji dla obszaru rewitalizacji Gminy Kornowac.

17. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dot. Komitetu Rewitalizacji

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacja została przyjęta uchwała Rady Gminy Kornowac w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Nie został jednak jeszcze powołany Komitet Rewitalizacji, dlatego zgodnie z art. 7 ust. 5 ustawy o rewitalizacji nie przewiduje się wprowadzenia zmian w uchwale w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Przewiduje się ewentualną możliwość późniejszego dokonania zmian w Uchwale regulującej zasady wyboru członków Komitetu Rewitalizacji w celu włączenia przedstawicieli terenu objętego rewitalizacją. Liczebność Komitetu Rewitalizacji może zostać przedyskutowana w przypadku podjęcia zmian w powyższej Uchwale. Ewentualna zmiana uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji następuje w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

18. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę Gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Z uwagi na zakres planowanych działań oraz zamierzenia inwestycyjne Gminy Kornowac, nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.